

ALIUPSEERILIITTO RY

TOIMISTO

Töölöntullinkatu 8, Helsinki 25

avoinna 8.15—15.15, lauant. suljettu

Puh. 417 915

Postisiirto 7005-6

Pankki KOP Tukholmankatu

Puheenjohtaja

Ilmari Siitarinen, Tampere, 931—63500

Pääsihteeri

Vilho Junntila 417996

Tiedotussihteeri

Matti Rautavuori 417894

Taloudenhoitaja

Mikko Markkola 417915

ALIUPSEERI

TOIMITUS

Töölöntullinkatu 8, Helsinki 25

Päätoimittaja

Vilho Junntila 417996

Toimitussihteeri

Matti Rautavuori 417894

KONTTORI

Töölöntullinkatu 8, Helsinki 25

Taloudenhoitaja

Mikko Markkola 417915

Postisiirto 6620-6

Pankki KOP Tukholmankatu

Ilmoitushinnat: 1/1 sivu 500 mk
1/2 „ 300 mk
1/4 „ 160 mk
1/8 „ 80 mk
1/16 „ 50 mk

Ilmestyy 12 numeroa vuodessa

Tilauhinta 10,—/vsk.

**PIENI VAIVA
HYVÄ MIELI
VERENANTAJALLA**

 **TULE
MUKAAN
VERIPALVELUUN!**

**IMATRAN VOIMA
OSAKEYHTIÖ**

**RAVINTOLA
HONKA-PIRTTI**

— LAAJA VALIKOIMA AITOJA LAPIN
MATKAMUISTOJA —

Inari

Puh. 40

ALIUPSEERI

(SUOMEN ALIUPSEERI vuosina 1930—1944,
ASEMIES v. 1945 ja SAULI vv. 1946—1954)

Aliupseeriliiton äänenkannattaja

40. vuosikerta

Toimitus: HELSINKI 25, Töölöntullink. 8, puh. 41 78 94

Päätoimittaja VILHO JUNNTILA

Toimitussihteeri MATTI RAUTAVUORI

N:o 11-12

1970

VAPAAUS JA VASTUU

Jännityksellä odotettu, toivoa ja epätoivoakin antanut virkaehtolaki valmistui eduskunnassa ja tulee voimaan ensi vuoden alussa. Asian siirtyminen yli vaalien oli kahden äänen varassa, mikä olisi tiennyt entistä vaikeamman viidakkosodan kautta virkamiesasiain hoidossa.

Lain valmistuminen tietää asteittaista selkiintymistä virkaehtoihin kuuluvien asiain hoitamiseksi, ja avaa tien yhdenmukaiselle menettelylle yksityisalojen työehtosopimusten kanssa. Ensiportaassa tulevat ensivuoden virkamiespalkat sovitaviksi uuden menetelmän puitteissa, joiden neuvottelut on jo aloitettu lokakuussa.

Uusi järjestelmä tuo mukanaan suuren määrän työtä virkamiesjärjestöille, joiden on nyt otettava entistä kiinteämpi ote asioista ja selvitettävä niiden tärkeysjärjestys. Uusi menettely ei voi olla vaikuttamatta myöskään liittojen järjestöorganisaation, tai se on jo oikeastaan vaikuttanut, koska TVK-V on jo perustettu. Myös alemmalla tasolla tarvittaisiin kipeästi yhdentymistä ja eheytyä.

Jo pelkästään virkaehtoihin kuuluvien työaika-asioiden järkevän hoitamisen kannalta tuntuisi, keskitetyn järjestelmän luomiseksi, yhdentymisen hallinnonaloittain järkevältä. On jokseenkin varmaa etteivät pääsopimuksen allekirjoittajat siirrä päätäntävaltaa alakohtaisesti, ellei alalle ole voitu luoda yhtenäistä järjestöorganisaatiota ja heitä suurempaa asiantuntijaelintä.

Muutos vaatii myös asennemuutoksia työnantajaviranomaisten taholta, sillä lukuisat asetukset ja pysyväisohjeet tulee vähitellen korvattavaksi sopimuksilla. Luultavasti kuitenkin aina tarvitaan ohjekirjelmää, mutta niiden tulee pysyä tehtyjen sopimusten puitteissa. Uusi virkaehtosopimusjärjestelmä edellyttää myös luottamusmiesjärjestelmän luomista tehtyjä sopimuksia valvomaan. Tätä järjestelmää koskeva yleissopimus on parhaillaan neuvoteltavana.

Uuden järjestelmän mukana avautuu järjestöille kokonaan toisenlainen työkenttä. Valtion ja kuntien virkamiehet saavat järjestöjensä kautta vapauden sopia monista tärkeistä asioista, mutta vapaus tuo mukanaan entistä suuremman vastuun. Vastuu korostuu siinäkin, että parannuksia ei synny ilman yhteistä sopimusta ja sopimisessa on keskeistä myös toisen kuuleminen. Ketään ei voi pakottaa sopimukseen.

Siis taito ratkaisee miten jäsenten edut voidaan valvoa.

VIRKAEHTOSOPIMUSLAIN PÄÄPIIRTEET

Lain päätarkoituksena on luoda valtion virkamiesten palvelusuhteen ehtoja koskeva pysyvä neuvottelu-, sopimis- ja sovittelujärjestelmä sekä säännökset työrauhan turvaamiseksi.

Henkilöpiiri

Virkamieskäsite on tarkoitettu niin laajaksi, että se peittää ne valtion palveluksessa päätoimisesti olevat henkilöt, jotka eivät ole yksityisoikeudellisessa työsuhteessa tai itsenäisiä yrittäjiä. Näin ollen mm. tilapäiset, ylim. virastotyöntekijät ja värvätyt sisältyvät henkilöpiiriin. Ulkopuolelle jäävät mm. valtioneuvoston jäsenet, kansanedustajat ja ulkomaanedustuksen virkamiehet. Sopimusmenettely ei koske myöskään asetuksella määrättävää suppeahkoa virkamiesten ryhmää, joka tulisi toimimaan neuvotteluissa ja työtaistelun sattuessa työnantajapuolen edustajana.

Asiapiiri

Laki lähtee sopimusvapauden periaatteesta. Koska valtion hallinnon järjestäminen ei kuulu palvelussuhteen ehtoihin, jäävät sopimusmenettelyn ulkopuolelle virastojen ja laitosten järjestysmuodon perusteet tai muu virkakoneiston järjestely, siis organisaatiomuutokset, viran perustaminen tai lakkauttaminen, viranomaisen tehtävät ja sisäinen työnjako, työn johtaminen, mihin eduskunnan valtiovarainvaliokunta katsoi sisältyvän myös työmenetelmät, sekä virkasuhteen

syntymisen ja sen lakkaamisen perusteet sisältäen myös virkaan nimittämisen. Uusien virkojen palkkaukseltaan ei voida sopia.

Osa palvelussuhteen ehtoista on lisäksi sellaisia, ettei niistä valtion asema ja tehtävät huomioonottaen voida sopia. Niinpä sopia ei saa virkaan vaadittavista kelpoisuusehdoista, virkakaylennysperusteista, virkamiehen velvollisuuksista, kurinpidosta, muun kuin sairauden tai raskauden ja synnytyksen perusteella myönnettävästä virkavapaudesta, sportteleista, eläkkeestä, perhe-eläkkeestä, virkamiesasuntojen vuokrista tai valtion muun omaisuuden käyttämisestä, kuten virkapuhelimesta ja virka-autosta tai sen käyttämisestä. Sopia ei saa myöskään niistä asioista, joista työehtosopimuksilla ei voida työntekijöiden osalta sopia.

Sopimuksenvaraisten asioiden piiri

Sopimuksenvaraisia ovat päätoimisten virkamiesten palkkaus palkanlisäneen ja lisäpalkkioineen, luontoisetujen korvaus, vuosiloman pituus ja vuosilomakorvaus, työaikakäsymykset ja irtisanomisaika, oikeus vapaisiin matkoihin, muutokustannusten korvaus, virkatoimien kustannuksista aiheutuneet korvaukset, maksuttoman sairaanhoidon saamisen edellytykset sekä muut näihin verrattavat edut samoin kuin lukumääräsiirrot, joilla tarkoitetaan mahdollisuutta virkamiemien muuttamiseen palkkausluokittelun tarkistamisen yhteydessä, sikäli kuin se muiden säännösten mukaan on mahdollista.

Viljo Tuokko

Neuvottelu- ja sopimusosapuolet

Valtion puolesta on neuvotteleva ja sopimuksia tekevä viranomainen ainakin alkuvaiheessa valtiovarainministeriö. (Kuntien puolella vastaavasti kunnallinen sopimusvaltuuskunta.)

Virkamiesten puolesta on neuvottelu- ja sopimisoikeus sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä, jonka varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu virkamiesten etujen valvominen virkasuhteissa tai niihin verrattavissa palvelussuhteissa ja jonka kanssa valtion neuvotteluviranomainen harkitsee taroituksenmukaiseksi virkaehtosopimuksen tekemisen. Käytännössä tämä ei merkinne muutosta aikaisempaan menettelyyn, sillä keskeiset neuvottelut tullaan käymään niiden järjestöjen kanssa, joilla on parhaat mahdollisuudet vastata työrauhasta. Pääsopimuksen maininnoilla neuvottelu- ja sopijajärjestöistä tulee olemaan auktorisoiva vaikutuksensa.

Neuvottelujen tavoitteena on saada aikaan työehtosopimusta vastaava sopimus, virkaehtosopimus, johon liittyy työrauhavelvoite. Virkamiesten palvelussuhteen ehdot järjestetään virkaehtosopimuksella ilman, että tarvitaan asiaa koskevaa lainsäädäntöä. Täten saavutetaan se käytännöllinen etu, ettei sopimusta tarvitse saattaa asetuksen muotoon. Virkaehtosopimus on valtioneuvoston hyväksyttävä. Lakiin sisältyy määräykset virkaehtosopimukseen sidotuista ja ulottuu sitovuus valtiosta aina yksityiseen virkamieheen saakka sopimukseen sidotun yhdistyksen jäsenenä. Virkaehtosopimuksen ja pääsopimuksen irtisanomista on myös omat säännöksensä.

Työtaistelukeinot

Virkamiehet tulevat saamaan lakiin perustuvan lakko-oikeuden. Virkamieslakkohan on tähän mennessä katsottu voimassa olevan oikeuden vastaiseksi. Ollakseen sallittu, on lakon oltava totaalinen ja tarkoittaa siihen osallistuvien täydellistä työstä kieltäytymistä. Näin ollen työn hidastaminen eli ns. italialainen lakko ja kieltäytyminen osasta virkatehtävien suorittamisesta, esim. ylitöistä, ei ole sallittua. Myöskään eivät virkamiehet voi ryhtyä myötätuntolakkoon, joka kohdistuu oman sopimuskentän ulkopuolelle. Pistelakkojen toimeenpaneminen on mahdollista. Joukkokortisanoutuminen ei ole hyväksyttävä työtaistelukeino. Hakukielto, jolla tarkoitetaan virkamiesyhdistyksen julistamaa kieltoa hakea avoimena olevaa virkaa, ja saarto, jolla tarkoitetaan samanlaista kehoitusta olla suorittamatta avoimena olevaan virkaan kuuluvia tehtäviä, ovat sallittuja. Valtiolla työnantajana on oikeus turvautua työnsulkuun eli kieltää sen piiriin kuuluvia virkamiehiä, myös järjestäytymättömiä suorittamasta tehtäviään. Vastaavasti on järjestäytymättömillä virkamiehillä mahdollisuus osallistua lakkoon. Lakkopäätöksen on sisällytettävä määräykset lakkorajoista, joten virkamies ei voi laillisesti yhtyä lakkoon, jos hän on sen ilmoitetun henkilöpiirin ulkopuolella. Virkamies menettäisi palkkauksensa ja muut taloudelliset etunsa lakon tai työnsulun ajalta. Hänellä olisi kuitenkin oikeus asua virka-asunnossaan.

Työnsulun ja lakon käyttäminen on sallittua vain sopimuksenvaraisten palvelussuhteen ehtojen osalta ja vain silloin, kun virkaehtosopimus ja siihen liittyvä työrauhavelvollisuus eivät ole voimassa. Näin ollen työnsulku ja lakko sopimusvapauden piirin ulkopuolella olevissa asioissa on kielletty.

Suojelutyö

Virkamies ei ole velvollinen suorittamaan sallitun työnsulun, lakon tai sopimuksenvaraisten asioita koskevan saarron alaisia tehtäviä. Kuitenkin on virkamies, työtaistelun piiriin kuulumatonta, velvollinen tekemään suojelutyötä. Huomattakoon, että työtaistelun piiriin kuuluvan virkamiehen tekemä suojelutyö ei tee työnseisautusta epätäydelliseksi. Suojelutyöllä tarkoitetaan työtä, jonka suorittaminen työtaistelua toimeenpantaessa on vält-

tämätöntä kansalaisten hengen tai terveyden vaarantumisen ehkäisemiseksi taikka sellaisen omaisuuden suojelemiseksi, joka työtaistelun johdosta erityisesti vaarantuu.

Yhteiskunnalle vaaralliset työtaistelut

Työtaistelu voi olla laadultaan sellainen, että yhteiskunnan tärkeät toiminnot saattavat joutua vakavaan häiriötilaan. Tällaisessa tapauksessa kummallakin osapuolella on oikeus saattaa virkariitalautakunnan käsiteltäväksi kysymys siitä, onko aiottu tai jo aloitettu työtaistelutoimenpiteet yhteiskunnalle vaarallinen. Valtakunnansovittelija nimeää tämän 6-jäsenen lautakunnan jäsenet kolmeksi vuodeksi, näistä kolme valtion neuvotteluviranomaisen ja kolme virkamiesten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Virkariitalautakunnan, joka on päätösvaltainen vain täysilukuisena, päätökseksi asiassa, joka koskee työtaistelun vaarallisuutta yhteiskunnalle, tulee enemmistön mielipide. Päätös ei ole oikeudellisesti sitova. Tästä huolimatta on syytä otaksua, että se käytännössä vaikuttaa osapuolien kannanmäärittelyyn ja yleiseen mielipiteeseen siten, että yhteiskunnalle vaarallisilta työtaisteluilta välttäisiin. Jos enemmistöpäätöstä ei saada aikaan, päätöksen antaminen asiasta raukeaa. Lain säännökset yhteiskunnalle vaarallisista työtaisteluilta ovat toissijaisia tarkoituksenaan katkaa koko virkamieskunta. Vastaavat säännökset ovat myös pääsopimuksessa. Siltä varalta, että järjestö ei noudata virkariitalautakunnan päätöstä, jolla työtaistelu on katsottu yhteiskunnalle vaaralliseksi, on eduskunnalla mahdollisuus säätää erityislaki työtaistelun kieltämiseksi.

Seuraamukset

Virkamiehen osallistumista lain mukaan sallittuun työtaisteluun ei pidetä rikosoikeudellisesti tai kurinpidollisesti rangaistavana tekona. Jos yhdistyksen päättämä työtaistelu osoittautuu laittomaksi, ei yksityistä virkamiestä uhkaa siinäkään tapauksessa edellä mainittu rangaistus. Sitä vastoin virkamies, joka tietensä rikkoo virkaehtosopimuksen määräyksiä, voidaan työtuomioistuimessa tuomita maksamaan hyvityssakko. Hyvityssakkoon voidaan tuomita paitsi virkamiesyh-

distys, myös valtio, kun virkaehtosopimusta tai virkaehtosopimuslain säännöksiä on rikottu.

Työtuomioistuin

Virkaehtosopimusten pätevyydestä, voimassaolosta, sisällyksestä, laajuudesta ja tulkinnasta sekä siitä, onko jokin menettely virkaehtosopimuksen taikka valtion tai kunnallisen virkaehtosopimuslain säännösten mukainen, saattaa aiheutua riitoja. Näiden riita-asiain ratkaiseminen on tarkoitus antaa työtuomioistuimen tehtäväksi. Kun työtuomioistuimessa käsiteltävien asioiden lukumäärä tulee lisääntymään, lisätään ko. instanssin jäsenmäärää yhdellä valtiota, kuntia ja kuntainliittoja edustavalla jäsenellä sekä yhdellä valtion virkamiehiä ja kunnallisia viranhaltijoita edustavalla jäsenellä siten, että sanotut jäsenet ottaisivat osaa vain virkaehtosopimusasioiden käsittelyyn ja että he silloin astuisivat nykyisin yhden työnantaja-puolta ja yhden työntekijäpuolta edustavan jäsenen tilalle. Työtuomioistuimen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovittelu

Virkaehtoja koskevien riitojen sovittelessa ja työnseisauksen toimeenpanemisessa ehdotetaan noudatettavaksi työriitojen sovittelusta v. 1962 annettua lakia. Kun sovittelualan laajentuminen aiheuttaa soviteltavien asioiden määrän lisääntymisen, perustetaan toinen valtakunnansovittelijan virka. Kumpikin sovittelija voi sovitella sekä työriitoja että virkaehtoja koskevia riitoja ja on heillä mahdollisuus myös yhdessä suorittaa vaikeimmat sovittelutoimet.

Eduskunnan palkkavaltuuskunta

Virkaehtosopimuksista saattaa aiheutua valtiolle tuntuvia menonlisäyksiä. Tästä syystä ja koska poliittisen vallan on päästävä mukaan päätöksentekoon, eduskuntaan perustetaan erityinen toimielin, 21-jäseninen palkkavaltuuskunta, jonka tehtävänä on valtioneuvoston asianomaisen jäsenen välityksellä seurata virkaehtosopimuksista käytäviä neuvotteluja ja eduskunnan puolesta, siltä osin kuin se on tarpeen, hyväksyä sopimus. Palkkavaltuuskunta voi alistaa päätöksensä asiassa eduskunnan vahvis-

Virkaehtolaki

tettavaksi ja eduskunnan tulee, sen jälkeen kun asiasta on keskusteltu, vahvistaa tai jättää vahvistamatta päätös. Asian alistamiseen eduskunnan vahvistettavaksi, vaaditaan palkkavaltuuskunnassa enemmistö anetuista äänistä. Äänten mennessä asian katsotaan virkaehtosopimus hyväksytyksi.

Pääsopimus

Eduskunnan käsitellessä virkaehtolakeja tehtiin järjestöpuolella kaikki voitava virkaehtolainsäädännön toteutumiseksi. Niinpä elo—syyskuussa neuvoteltiin pääsopimuksista ja niihin liittyvistä neuvottelupöytäkirjoista ja saatiin neuvottelut onnelliseen päätökseen puolin ja toisin osoitetun joustavuuden ansiosta. Pääsopimuksessahan sovitaan neuvottelumenettelyistä sekä työrauhan turvaamista tarkoittavasta menettelystä. Neuvottelut käydään yhteis- tai erillisneuvotteluina sen mukaan kuin asioiden laatu vaatii. Erikseen voidaan sopia, että neuvotteluja

käy alayhdistys omasta puolestaan. Neuvottelujen aloittamisesta ja niiden kohteesta on ilmoitettava muille sopijajärjestöille. Virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat erimielisyydet on ensin pyrittävä selvittämään valtiota työnantajana edustavan viranomaisen ja toisaalta virkamiehen tai häntä edustavan luottamusmiehen välittömällä neuvonpidolla. Mikäli asiaa ei saada tällä tavoin selvitettyksi, siirretään asia paikallisneuvotteluihin tehtävään määrätyn valtion viranomaisen ja asiainomaisen virkamiesyhdistyksen kesken. Ellei paikallisneuvotteluissa päästä ratkaisuun, voi sopimukseen osallinen saattaa asian käsiteltäväksi keskusneuvotteluissa, joita käydään valtion neuvotteluviranomaisen ja asianomaisen sopimukseen osallisen keskusjärjestön kesken. Riidan laadusta johtuen voi sopimukseen osallinen saattaa erimielisyyden suoraan käsiteltäväksi keskusneuvotteluissa. Yhteiskunnalle vaarallisia työtaisteluja koskevat säännökset otetaan myös pääsopimukseen. Varsin vaikean kysymyksen on muodostanut neuvottelu- ja sopijajärjestön nimeäminen, mikä tavallaan merkitsee näiden järjestöjen auktorisointia. Nyt hyväksytyssä muodossa

tulevat valtion virkaehtosopimuksista neuvottelemaan ja sopimaan TVK-V, Akava ja VTY. Pääsopimuksessa on myös maininta, jonka mukaan luottamusmiesjärjestelmästä määrätään erillisellä sopimuksella.

Lokakuun 13 päivänä 1970 eduskunta sitten hyväksyi virkaehtolait. Äänestysmenettely oli monimutkainen ja tilanne jännittävä. Siitä huolimatta, että ääriäsemistön päättävät elimet olivat lopulta asettuneet lakien hyväksymisen kannalle, äänesti 12 SKDL:n kansanedustajaa lakien kiireelliseksi julistamista ja hyväksymistä vastaan saaden tuekseen 17 SMP:n edustajaa. Kun 156 kansanedustajaa oli lakiesitysten kiireelliseksi julistamisen ja hyväksymisen kannalla ja 14 edustajaa oli poissa, voitiin todeta virkaehtolainsäädännön tulleen hyväksytyksi erittäin täpärästi. Näin oli toteutunut virkamiesasioiden vastaisen hoidon kannalta tämä erittäin tärkeä lainsäädäntöuudistus. Toivon mukaan uusi neuvottelu-, sopimis- ja sovittelujärjestelmä tulee täyttämään siihen kiinnitetyt toiveet. Seuraavana tehtävänä onkin sitten luottamusmiesjärjestelmän luominen, jota koskevia neuvotteluja parhailaan käydään.

Yleistä

Luottamusmiestoiminnan synty ja kehittyminen on ollut käytännössä tarpeen sanelemaa. Se juontaa alkunsa aina teollisuutemme syntyvaiheisiin ja näin ollen yhteiskunnallisiin olosuhteisiin, joissa työntekijän asema oli monessakin suhteessa turvaton. Työnantajat määräisivät silloin yksipuolisesti työntekijöittensä työehdoista. Tilanteen kestäättömyys johtikin sii-

hen, että ammattiosastojen toimitsijat ryhtyivät toimimaan työntekijöiden edustajina työpaikoilla työnantajan kanssa käytävissä neuvotteluissa. Työnantajilla ei kuitenkaan ollut mitään velvollisuutta neuvotella tällaisten edustajien kanssa.

Työsuojelulainsäädäntö on myöhemmin vaikuttanut osaltaan parantavasti työntekijöitten asemaan. Lainsäädännön kehityksen myötä työntekijöille tarjoutui nimittäin mahdollisuus lakisääteisen luottamusmiehen valitsemiseen työpaikoille.

VL:n järjestösihteeri
Nülo Norilo

VALTION VIRKAMIESTEN LUOTTAMUSMIESTOIMINNAN SUUNTAVIIVAT

Työehtosopimusjärjestelmän vakiintuminen on sittemmin merkinnyt kokonaan uutta kautta myös luottamusmiestoiminnalle. Niinpä tämän päivän kuvaan kuuluvat työnantajien ja työntekijöiden voimakkaat ammattijärjestöt, jotka työehtosopimustoiminnan ja siihen olennaisesti kuuluvan luottamusmiestoiminnan avulla vaikuttavat työelämän säätelyyn.

Vuoden 1969 luottamusmiessopimus

Luottamusmiestoiminnan osalta esiintyy yleisillä työmarkkinoillamme viimeisimpänä saavutuksena ns. vuoden 1969 luottamusmiessopimus. Tässä sopimuksessa lähdetään siitä, että työehtosopimusjärjestelmän ylläpitäminen ja kehittäminen perustuu työnantaja- ja työntekijäpuolen välisiin neuvottelusuhteisiin. Näiden suhteiden edellyttämän luottamusmiesjärjestelmän tarkoituksena on omalta osaltaan turvata osapuolten välillä

- solmittujen sopimusten noudattaminen
- työnantajan ja työntekijän välillä syntyvien erimielisyyksien tarkoituksenmukainen ja nopea selvittäminen
- muiden työnantajan ja työntekijän välillä esiintyvien kysymysten käsittely sekä
- työrauhan ylläpitäminen ja edistäminen työehtosopimusjärjestelmän edellyttämällä tavalla.

Luottamusmiehellä tarkoitetaan ammattiosaston valitsemaa pääluottamusmiestä ja työosaston luottamusmiestä. Luottamusmiehen tulee olla Suomen kansalainen, asianomaisen työpaikan työntekijä ja perehtynyt työpaikan olosuhteisiin.

Pääluottamusmiehen valitsee ammattiosasto, samoin hänen varamiehensä ja työosaston luottamusmiehen. Ammattiosastolla on oikeus suorittaa luottamusmiehen vaali työpaikalla. Tällöin on ammattiosaston kaikille jäsenille varattava tilaisuus osallistua vaaliin. Valituista luottamusmiehistä on ammattiosaston kirjallisesti ilmoitettava työnantajalle.

Ammattiosaston esityksestä sovitaan paikallisesti siitä, mille työosastoille valitaan luottamusmies. Tällöin kiinnitetään huomiota mm. kysymyksessä olevan työosaston työntekijöiden lukumäärään ja luottamusmiehen mahdollisuuksiin, myös vuorotyö huomioon ottaen, tavata osaston työnteki-

jät. Ellei sopimukseen päästä, asia voidaan alistaa liittojen ratkaistavaksi.

Luottamusmies on työsuhteessaan työnantajaan samassa asemassa riippumatta siitä, hoitaako hän luottamusmiestehtäviään oman työnsä ohella vai onko hänelle annettu vapautusta työnteosta. Luottamusmies on velvollinen henkilökohtaisesti noudattamaan yleisiä työehtoja, työaikoja, työnjohdon määräyksiä sekä muita järjestysmääräyksiä.

Luottamusmiehenä toimivaa työntekijää ei tätä tehtävää hoitaessaan tai sen tähden saa siirtää huonompipalkkaiseen työhön kuin missä hän oli luottamusmieheksi valituksi tullessaan eikä häntä luottamusmiestehtävän takia saa erottaa työstä. Jos pääluottamusmieheksi valitun henkilön varsinainen työ vaikeuttaa pääluottamusmiehen tehtävien hoitamista ja jos hänelle tästä syystä järjestetään muuta työtä, ei tällainen järjestely saa aiheuttaa hänen ansionsa alentumista.

Pääluottamusmiehen irtisanominen voi tapahtua vain siinä tapauksessa, että teollisuuslaitoksen toiminta keskeytetään kokonaan. Mikäli yhteisesti kuitenkin todetaan, ettei pääluottamusmiehelle voida tarjota hänen ammatiaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä, voidaan tästä säännästä kuitenkin poiketa. Työosaston luottamusmieheen on osaston puitteissa, mikäli mahdollista, sovellettava samoja sääntöjä.

Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on toimia ammattiosaston edustajana työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa. Luottamusmies edustaa ammattiosastoa myös työläinsäädännön soveltamista koskevissa asioissa sekä työsuhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Luottamusmiehen tehtävänä on myös välittää tietoja toisaalta työnantajan ja toisaalta ammattiosaston tai työntekijäin välillä.

Tarvittaessa luottamusmiehelle on annettava kaikki valituksenalaisen tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

Pääluottamusmiehellä on oikeus saada säännöllisin väliajoin tiedot yrityksen työvoimasta sekä työntekijöiden ansiotasosta sekä sen koostumuksesta ja kehityksestä.

Tehtäviensä hoitamista varten pääluottamusmiehelle järjestetään tarvittaessa tilapäistä tai säännöllisesti toistuvaa vapautusta työstään. Mikäli pääluottamusmies on vapautettu säännöllisesti toistuviksi määräajoiksi työstään, tulee hänen hoitaa pääluottamusmiestehtävät sinä aikana. Kiireel-

listen asioiden hoitamista varten tulee työnjohdon kuitenkin antaa pääluottamusmiehelle vapautusta työstään muunakin työn kannalta sopivana aikana.

Työnantaja korvaa sen ansion, jonka luottamusmies menettää työaikana joko paikallisissa neuvotteluissa työnantajan edustajan kanssa tai toimiesaan muuten työnantajan kanssa sovituisissa tehtävissä.

Mikäli pääluottamusmies on vapautettu työstään säännöllisesti toistuviksi määräajoiksi, työnantaja korvaa hänen ansionmenetyksensä noilta ajoilta.

Jos pääluottamusmies suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan näin menetetyistä ajasta ylityökorvaus tai sovitaan hänen kanssaan muunlaisesta lisäkorvauksesta.

Sopimuksen mukaan keskusliitot pitävät myös suotavana, että luottamusmiehelle mahdollisuuksien mukaan varataan tilaisuus osallistua koulutukseen, mikä on omiaan lisäämään hänen pätevyyttään luottamusmiestehtävien hoitamisessa.

Luottamusmiestoiminta valtion hallinnossa

Valtiolla on palveluksessaan sekä virkasuhteessa että yksityisoikeudellisessa työsuhteessa olevaa henkilökuntaa. Viimeksi mainitut kuuluvat työehtosopimusjärjestelmän piiriin. Siltä osin kuin valtioon työsuhteissa olevien osalta on tehty työehtosopimuksia, on myös heidän luottamusmiestoiminnastaan niiden yhteydessä sovittu.

Valtion virkamiesten osalta ei sopimusvapautta ole näihin päiviin saakka yleisesti ollut. Luottamusmiestartakaan ei tämän vuoksi ole heidän keskuudessaan yleisemmin esiintynyt. Virkaehtosopimusjärjestelmän tultua nyt hyväksytyksi, on tilanne myös luottamusmiestoiminnan osalta valtion virkamiestenkin kohdalta ratkaisevasti muuttunut. Kun luottamusmiesjärjestelmä on työehtosopimusjärjestelmään oleellisesti liittyvä osa, niin aivan samoin luottamusmiesjärjestelmä kuuluu oleellisena osana myös valtion virkamiehiä koskevaan virkaehtosopimusjärjestelmään.

Tämä asia on tunnustettu mm. virkaehtosopimusjärjestelmään liittyvässä ja valtion virkaehtosopimuslain nojalla tehdyssä pääsopimuksessa. Tässä sopimuksessa sanotaan mm., että vir-

kaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan erimielisyyden satuessa on valtiota työnantajana edustavan viranomaisen ja toisaalta virkamiehen tai häntä edustavan luottamusmiehen pyrittävä välittömällä neuvonpidolla selvittämään erimielisyydet. — Pääsopimuksessa sanotaan myös, että virkamiesten luottamusjärjestelmästä määrätään erillisellä sopimuksella.

Työehtosopimusten mukainen luottamusmiestoiminta valtion hallinnossa

Työehtosopimuksen eräänä keskeisenä tarkoituksena on työrauhan turvaaminen. Osaksi tämä tavoite saavutetaan työsuhteen kumpaistakin osapuolta tyydyttävien palkka- ja työehtojen avulla eli työehtosopimuksen työsuhdetta säännöstävän vaikutuksen puitteissa. Mainittujen säännösten kirjaamisella työehtosopimukseksi ei kuitenkaan työrauhan turvaamisen kannalta ole tarkoitettua merkitystä, jollei samalla saada varmuutta niiden noudattamisesta. — Valtion työehtosopimuskomitea onkin vuonna 1965 ilmestyneessä osamietinnössään todennut, että edellä mainittua silmällä pitäen säännöksillä, jotka tehostavat työehtosopimuksen asianmukaista noudattamista ja soveltamista sekä siitä mahdollisesti johtuvien erimielisyyksien nopeata ja tuloksellista selvittämistä, on tärkeä merkitys.

Edellä mainittu komitea toteaa edelleen, että työehtosopimuksesta seuraa oikeuksia ja velvollisuuksia sekä työnantajalle että työntekijälle. Viimeksi mainitun velvollisuudet liittyvät lähinnä työn tunnolliseen suorittamiseen, työajan säännölliseen noudattamiseen sekä olosuhteiden edellyttämään käyttäytymiseen työssä ja työpaikalla. Näissä suhteissa työntekijä on työnantajan valvonnan alainen. Työehtosopimuksesta työnantajalle johtuvat velvollisuudet ovat huomattavasti moninaisemmat. Tästä syystä on tärkeää, että myös työntekijäpuolella on mahdollisuus valvoa, että työnantaja noudattaa ja oikein soveltaa työehtosopimusta. Käytännössä tämä ei yleensä ole mahdollista yksityiselle työntekijälle, vaan se edellyttää sopimukseen osallisen työntekijäjärjestön asiantuntemusta.

Työnantajalla on työehtosopimuksen

noudattamisen valvontaa ja mahdollisten erimielisyyksien selvittämistä varten käytettävissään oma hallinto- ja työnjohto-organisaationsa. Työntekijäpuolella vastaava järjestelmä käsittää sopimukseen osallisen työntekijäjärjestön asiamiehet sekä järjestön myötävaikutuksella asetetut luottamusmiehet.

Luonnollisesti myös valtion työsuhteisten piirissä tunnetaan sekä lakimääräisiä että työehtosopimuksessa edellytettyjä luottamusmiehiä. Viimeksi mainitut asettaa työehtosopimukseen osallisen työntekijäjärjestö työehtosopimuksen noudattamisen ja soveltamisen valvontaa silmällä pitäen. Lakisääteisen luottamusmiehen merkitys lienee kuitenkin tässä kentässä jäänyt lähes olemattomaksi.

On myös luonnollista, että valtion työehtosopimusten luottamusmiehiä koskevat määräykset poikkeavat eri työehtosopimuksissa virastojen ja laitosten erilaisten organisaatioiden sekä työpaikkojen erikokoisuuden vuoksi jossain määrin toisistaan. Pohjana niissä on, että työehtosopimuksen allekirjoittaneen työntekijäjärjestön paikallisella ammattiosastolla on oikeus asettaa työpaikalle työpaikan työntekijöistä paikallinen luottamusmies valvomaan työehtosopimuksen noudattamista.

Asianomaisen piirin tai sitä vastaavan hallintoyksikön alueella toimivat paikallisosastot asettavat taas pääluottamusmiehen piirin tai hallintoyksikön työntekijöistä.

Työehtosopimuksessa on määriteltävä sekä luottamusmiehen että pääluottamusmiehen toimialue. Pääluottamusmiehen toimialueena voi esimerkiksi olla vaikka koko maa.

Työehtosopimuksessa tulee olla myös määräykset luottamusmiehen oikeuksista, velvollisuuksista sekä luonnollisesti myös hänen tehtävistään.

Valtion työsuhteisten luottamusmiestoiminnan osalta työehtosopimuksissa omaksutut luottamusmiestoiminnan periaatteet soveltuvat käsitykseni mukaan myös virkaehtosopimusjärjestelmän mukaiseen luottamusmiestoimintaan. On kuitenkin huomattava, että sopijaosapuolikysymys on työehtosopimusjärjestelmässä virkaehtosopimusjärjestelmän vastaavaa kysymystä yksiselitteisempi. Työehtosopimuksella tarkoitetaan työehtosopimuslain mukaan sopimusta, jonka yksi tai useampi työntekijä taikka rekisteröity työnantajan yhdistys tekee yhden tai useamman rekisteröidyn työntekijän yhdistyksen kanssa ehdoista, joita työsuhteissa tai työsuhteissa muuten on noudatettava.

Työehtosopimus valtion hallinnossa tehdään ao. viraston tai laitoksen ja ao. työntekijäjärjestön tai järjestöjen kesken. Virkaehtosopimus taas pääsopimuksen mukaan tehdään valtion neuvotteluviranomaisen ja Akavan, TVK-V:n sekä VTY:n kesken omasta ja alayhdistysten puolesta. Neuvotteluviranomainen ja edellä mainittu keskusjärjestö voivat erikseen sopia, että neuvotteluja käy alayhdistys omasta puolestaan. Alayhdistys voi näin ollen olla virkaehtosopimuksen sopijaosapuolena vain, jos siitä jonkin asian yhteydessä näin sovitaan. Valtion neuvotteluviranomaisena on ainakin näin aluksi valtiovarainministeriö. Jos kuitenkin sovitaan, että keskusjärjestön alayhdistys käy neuvotteluja omalta osaltaan, onko tällöinkin valtion neuvotteluviranomaisena valtiovarainministeriö? Tältä osin pääsopimuksen 4 § on varsin merkittävä. Siinä sanotaan nimittäin, että 3 §:n 2 momentin nojalla siirretyt neuvottelut käydään tehtävään määrätyn valtion viranomaisen ja asianomaisen virkamiesyhdistyksen kesken. Valtion osalta tarvitaan näin ollen säädökset siitä, mikä porras kulloinkin määrätään neuvotteluviranomaiseksi. Tällaisen säädöksen olemassaolo selkiinnittäisi huomattavasti virkaehtosopimusjärjestelmän mukaista neuvottelumenetelyä.

Valtion virkamiesten luottamusmiestoiminta

Kun valmisteilla olevaa valtion virkamiesten luottamusmiestoimintaa tarkastellaan edellä mainittujen luottamusmiestoiminnassa omaksuttujen periaatteiden pohjalta, voidaan todeta, että valmisteluissa tulee kiinnittää huomiota mm. seuraavaan:

1. Mitä tarkoitusta ja tehtävää varten luottamusmiehet asetetaan
2. Missä laajuudessa luottamusmiestoimintaa valtion hallinnossa toteutetaan
3. Miten ja keiden toimesta luottamusmiehet asetetaan
4. Miten luottamusmiesten tehtävät määritellään
5. Mitä neuvottelujärjestystä noudatetaan virkaehtosopimuksen soveltamisesta työpaikoilla syntyvät erimielisyydet selvitetään
6. Miten luottamusmiehen oikeudet ja velvollisuudet määritellään
7. Miten luottamusmiehen asema ja hänen ansionsa turvataan.

Lisäksi on kiinnitettävä huomiota myös mm. luottamusmiesten koulutukseen sekä erinäisiin muihin luottamusmiestoimen hoitamiseen liittyviin kysymyksiin.

Kun edellä esitettyä luotteloa tarkastellaan valtiovarainministeriön 13.10.1970 laatiman valtion virkamiesten luottamusmiessopimusluonnoksen pohjalta, on todettava, että esim. luottamusmiestoiminnalle asetettun tarkoituksen, luottamusmiestoiminnan soveltamisalan, luottamusmiehen tehtävien, luottamusmiehen aseman ja palkkauksen osalta sopimusluonnoksessa omaksutut periaatteet ovat oikeasuuntaiset. Täydellisesti niissä esitettyyn ei Virkamiesliiton piirissä ole voitu yhtyä, mutta rehellisesti on tunnustettava, että valtiovarainministeriö on luonnokseensa pyrkinyt sisällyttämään yleisessä luottamusmiestoiminnassa omaksuttuja periaatteita.

Kokonaan oman lukunsa muodostavat valtiovarainministeriön luonnokseen sisältyvät säännökset siitä, että pääluottamusmiehellä ja luottamusmiehellä tarkoitetaan viraston tai laitoksen henkilökunnan keskuudesta valittua edustajaa, sekä luottamusmiesten asettamisen osalta esitettyä valitsemistapaa, jonka mukaan viraston tai laitoksen virkamiehet valitsevat pääluottamusmiehen ja luottamusmiehen asianomaisten virkamiesjärjestöjen asettamista ehdokkaista.

Virkamiesliitto on tältä osin todennut, että luottamusmiestoiminta on se valtiovalan ja virkamiesjärjestöjen sopimaan virkaehtosopimusjärjestelmään oleellisesti kuuluva osa, jolla on tarkoitus osaltaan kehittää valtiovalan ja virkamiesjärjestöjen välisiä neuvottelusuhteita sekä edistää nimenomaan sopijaosapuolten välillä solmit-

tujen virkaehtosopimusten noudattamista.

Uusi neuvottelu- ja sopimusjärjestelmä ja sen perusteella tehtävät virkaehtosopimukset asettavat virkaehtolain 9 §:n perusteella kullekin sopijajärjestölle ja sen alaisille virkamiesyhdistyksille velvoitteen työrauhan ylläpitämisestä. Jokaisen virkamiesyhdistyksen ja sen asettaman luottamusmiehen on siten omalta osaltaan vastattava työrauhasta. Tämän vuoksi työryhmä ei pidä tarkoituksenmukaisena, että työrauhan ylläpitämisestä vastuu voitaisiin asettaa muulle kuin asianomaiseen virkamiesyhdistykseen kuuluvalla luottamusmiehelle. Tämän edellytyksen välttämättömyys tulee korostetusti esille tapauksissa, jolloin virkaehtosopimuksen soveltamisesta syntyneitä erimielisyyttä ei saada selvitettyä työpaikalla. Neuvottelut käydään tällöin pääsopimuksen 4 §:n mukaisesti tehtävään määrätyn viranomaisen ja asianomaista virkamiestä edustavan virkamiesyhdistyksen kesken.

Virkamiesliitto on kiinnittänyt huomiota siihen, että valtiovarainministeriökin lähtee luottamusmiessopimusluonnoksessaan siitä, että pääluottamusmiehen ja luottamusmiehen tulee olla toimipaikan olosuhteisiin perehtyneitä. Perehtyneisyys olosuhteisiin edellyttää kuitenkin, että luottamusmies tuntee sekä ne sopimukset, jotka asianomaisen virkamiesryhmän osalta on solmittu, että myös muut asianomaista virkamiesryhmää koskevat erityiskysymykset. Tämä sekä pääsopimuksen mukainen erimielisyyksien sovittelujärjestelmä edellyttävät, että luottamusmies ja hänen edustamansa virkamiehet kuuluvat samaan virkamiesryhmään ja -yhdistykseen. Ellei näitä edellytyksiä täytetä, ei luotta-

musmiestoiminnalla voida käytännössä saavuttaa niitä tarkoituseriä, joita varten luottamusmiestoiminta on asetettu.

Edellä olevan perusteella Virkamiesliitto ei hyväksy sitä, että pääluottamusmieheksi ja luottamusmieheksi voitaisiin asettaa asianomaiseen virkamiesyhdistykseen kuulumaton henkilö.

Tämä Virkamiesliiton kanta on 3.11.1970 käydyissä neuvotteluissa tuotu voimakkaasti esille ja samalla on valtiovarainministeriölle jätetty liiton muutosesitykset valtiovarainministeriön sopimusluonnokseen.

Neuvottelussa sovittiin myös siitä, että luottamusmiestyöstä selvitetään ennen seuraavaa kokousta virkamiesjärjestöjen kesken. VL:n, VTY:n ja Akavan luottamusmiestyöryhmät ovat päässeet yksimielisyyteen mm. luottamusmiesten tehtäviä, asemaa, palkkausta ja koulutusta koskevien sopimuskohtien sanamuodosta. Nämä näkemykset on saatettu valtiovarainministeriön tietoon 23.11.70. Luottamusmiesten valitsemistavan osalta järjestöt eivät ole päässeet yksimielisyyteen. VL pitää pääsääntönä sitä, että esim. posti- ja lennätinlaitoksen osalta voidaan sopia, että Postivirkamiesliiton edustama henkilökuntaryhmä valitsee pääluottamusmiehen ja luottamusmiehen PVL:n asettamista ehdokkaista ja vastaavasti VTY:n kuuluva Postiliiton edustama henkilökuntaryhmä Postiliiton asettamista ehdokkaista. VTY yhtyy tähän vain luottamusmiesten osalta katsoen, että pääluottamusmies on valittava yhteisesti ao. järjestöjen asettamista ehdokkaista.

Luottamusmiestyöstä jatkettiin 26.11. jolloin asetettiin työryhmä sopimusluonnosta valmistelemaan.

OY ARWIDSON & Co AB

Pl. 10399
Helsinki 10

OY BLOMBERG AB

AHTAUSLIKE

Hamina

TOIMENPITEET YHTENÄISPÄÄL- LYSTÖMUISTION VALMISTELUSSA

On täysin luonnollista, että sel-
laisessa asiassa kun siirtymisessä yh-
tenäispäällystöön löytyy monia me-
nettelystapoja. Myös asian valmis-
telu ja julkistaminen olisi tietenkin
voitu tehdä toisella tavalla. Nyt ta-
pahtunutta liiton esityksen valmis-
telua ja julkistamista voidaan tie-
tenkin katsella monella tavalla ja
jopa arvostella huonommaksi kun
joku toinen menetelmä. Aliupseerin
lukijakunnalle on kuitenkin syytä
perustella miksi juuri nyt menetel-
tiin kuten tapahtui.

Ensinnäkin yhtenäispäällystöasia on
kypsynyt liiton johtelmissa jo vuo-
desta 1964 alkaen jolloin annettiin
lausunto komitealle joka tutki SO:n
eräiden kohtien uusimista. Myö-
hemmin tätä lausuntoa täsmennet-
tiin. Kun sittemmin palvelusohje-
säännön muotoon saatettavan ohje-
säännön sisältö eräiltä osin tuli lii-
ton tietoon ja todettiin, ettei esitet-
tyjä, mielestämme kohtuullisia, rin-
nastusesityksiä oltu lainkaan huo-
mioitu, jäi ainoaksi tavaksi tuloksiin
pääsemiseksi pyrkiä asian julkistami-
seen yleisesti.

Liiton johdossa ei ainakaan ole
voitu uskoa siihen, että neuvottele-
malla esim UL:n ja reserviläisjärjes-
töjen kanssa olisi voitu päästä pa-
rempaan tulokseen. Mainittakoon
kuitenkin, että liitto kutsui Reservi-
upseeriliiton ja Reservin Aliupsee-
rien Liiton puheenjohtajat ja toimin-
nanjohtajat rinnastuskysymyksessä
neuvotteluun vuonna 1964, mikä ta-
pahtui liiton entisessä Liisankadun
toimistossa. Siis näiden järjestöjen
tietämättä ei mitään ole tapahtunut.
Vuodesta 1965 alkaen puolustusvoi-
main komentajalle liiton tekemisissä
monissa muistioissa on asia ollut
esillä, joten myöskään puolustusvoi-
main johto ei ole voinut olla asiasta
tietämättä.

Mitä taasen tulee liiton omaan jä-
senkuntaan on se varmaan saanut
asiasta informaatiota moniakin teitä;
lehdin ja eri selostusten muodossa.

Kysymys ei siis ole voinut olla
hiljaisuudessa kypsytty, eikä asiaa

sinänsä olekaan arvosteltu omassa
piirissä, paitsi valmistelu- ja julkis-
tamistavan osalta ja nimenomaan
viimeisen valmisteluvaiheen takia.

Tämä arvostelu kuitenkin johtuu
valitettavasti enimmästään tietämät-
tömyydestä ja muista harhakuvitel-
mista, mutta on tietenkin juuri siksi
oikeutettua. Viimeisen vaiheen val-
mistelu aloitettiin keväällä aktiivi-
sesti sen jälkeen kun oli saatu yhe-
teispohjoismaisesta aliupseerikonfe-
rensista viimetiedot vastaavista muu-
toksista muissa pohjoismaissa. Peri-
aateratkaisu yhtenäispäällystöön siir-
tymisestä oli kuitenkin jo tehty pal-
jon aikaisemmin, esitys kuitenkin
muotoutui lopullisesti vasta viime
keväänä.

Liiton hallituksen toimeksiannosta
pääsihteeri laati aluksi luonnoksen
esityksen aiheotsikoista (asioista)
jonka hallitus hyväksyi, minkä jäl-
keen pääsihteeri valmisti muistion
luonnoksen. Tämän jälkeen luonnos
oli esillä yksityiskohtien osalta liiton
hallituksen työvaliokunnassa. Työ-
valiokunnan esityksenä muistion
luonnos käsiteltiin liiton hallituksen
kokouksessa syksyllä, jolloin siihen
tietenkin olisi vielä voitu tehdä
muutoksia. Sellainen väite, että esi-
tyksen olisi tehnyt yksi henkilö ja
jopa jonkun sivullisen avustamana
on aivan typerää vihjailua. Seikka,
että joku kansanedustaja teki asiasta
myös eduskunta-aloitteen, yhdistäen
sen aliupseerien koulupohjaa koske-
neeseen toivomusaloitteeseen, ei ole
yhteydessä valmistuneeseen muis-
tioon. Se on valmistunut toista tietä,
mutta tietenkin liitto on tyydytyk-
sellä todennut myös nämä edus-
kunta-aloitteet. Yhtenäispäällystöasiaa
ei kuitenkaan voida eikä ole tarkoi-
tus politisoida siten, että se olisi
vain jonkun suunnan asia. Liitto
toivoo asiasta aloitteita mahdolli-
simman monelta suunnalta.

Mitä asian julkistamiseen tulee,
niin siitä tehtiin tarkka suunnitelma,
jota hieman sotki vain liiton pu-
heenjohtajan sairaus. Kun otetaan
huomioon olosuhteet ja tavoitteet jo-
hon pyrittiin, niin ne on saavutettu
hyvin. Oli ennakolta tiedossa, ettei
asiaa jokataholla oteta vastaan hur-
rauta huutaen. Mitä taasen tulee ta-
pahtuneeseen lehtikirjoitteluun ja lii-
ton esityksen väristelyihin, niin ne
ovat olleet joko tahallisia tai tietä-
mättömyydestä johtuvia. Nämäkään
eivät olleet yllättäviä, koska kaikki
eivät koskaan hyväksyneisi tällaisia
muutoksia. Huumoriin puetus ilmai-
sut ovat myöskin riski, joka on aina
otettava lukuun kun joutuu julkisen

sanan kanssa tekemisiin. Meidän tu-
lee ne kestää kuten muidenkin kan-
salaisten, muuten meiltä puuttuisi
jotakin.

On ilolla todettava, että kaikilla
aliupseereilla näyttää olevan yksi-
mielisyys yhteisestä päämäärästä.
Menettelytavoista siihen pyrkimises-
sä tulee tietenkin olla vain vaihto-
ehtoja. Liiton johto on nyt käyttä-
nyt tapahtunutta vaihtoehtoa, koska
asiaa ei nähty voitavan enää edis-
tää, tekemättä sitä yleisen keskus-
telun alaiseksi. Puolustusvoimain
rauhanaikainen muodollinen järjes-
telmä on kuitenkin katsottava kaik-
kia kansalaisia koskevaksi yhteiseksi
asiaksi. Sitä ei sentakia ainakaan
periaateratkaisujen osalta tule pitää
yksinomaan puolustuslaitoksen sisä-
isenä yksityisasiana. Valitettavasti
puolustuslaitoksen sisällä on yksityi-
siä asenteita jotka eivät näytä tajua-
van tätä. Nämä olisivat halunneet
tämänkin asian tutkimista vain
omassa perhepiirissä, tai sehän oli
jo tutkittu ohjesääntökomitean puit-
teissa, kuten alussa todettiin. Nämä
tulokset olivat kuitenkin jo liiton
tiedossa ja ainoaksi keinoksi asian
eteenpäin saattamiseksi jäi se mitä
liiton johdon toimesta on suoritettu.

Vasta jälkipolvet voivat lopullisesti
ratkaista sen tehtiinkö kaikki voitava
asian hyväksi ja oliko asialle hyväksi
se mitä tehtiin.

Komitea asetettu

Valtioneuvosto on asettanut komi-
tean tutkimaan millä tavalla yhteis-
kunnallinen samoin kuin puolustuslai-
toksen ja rajavartiolaitoksen piirissä
tapahtunut kehitys on vaikuttanut
aliupseeritoimihaltijain asemaan.

Lisäksi sen on tutkittava, mihin toi-
menpiteisiin tulisi ryhtyä aliupseerien
aseman kehittämiseksi niin, että se
vastaisi nykyajan vaatimuksia.

Komitean puheenjohtajaksi kutsut-
tiin hallitusneuvos Martti Mäenpää,
jäseniksi tulivat hallitussihteeri Heik-
ki Huuskonen, kenraalimajuri Väinö
Salmela, sotilasmestari Ilmari Siitari-
nen, sotilasmestari Seppo Sil-
tala, eversti Vilho Tervasmäki ja
hallitusneuvos Jaakko Vihmola.

Komitean on saatava työnsä val-
miiksi v. 1971 loppuun mennessä.

nykyaikainen

ostovaline järjestöväelle.

Vendito-ostolomake on
uusittu miellyttävän
nykyaikaiseksi. Se on
painoasultaan edustava,
taskukokoinen ja kansiin
sidottu. Sillä saa alen-
nuksen ja maksuaikaa.

Tiedustelkaa nykyaikaista
ostolomaketta yhdistymiehel-
tänne sillä se on

kätevä käyttää

MIELIPITEITÄ YHTENÄIS- PÄÄLLYSTÖSTÄ

Aliupseeriliiton 13.10. julkisuuteen saattama muistio puolustuslaitoksen ja rajavartiolaitoksen aliupseerien asemasta ja koulutuksen järjestelystä sai maamme lehdistössä osakseen ansaittua huomiota.

Hämeenlinnassa ilmestyvän sosialidemokraattisen Hämeen Kansan nimimerkki Raspi kirjoitti 14.10. otsikolla Sotilaallisesta kastijaosta:

Se Aliupseeriliiton esitys, että käytännössä siirryttäisiin nykyistä yhtenäisempään puolustuslaitoksen henkilökunnan arvoasteikkoon, ei varmasti kaikkialla ihastusta herätä. Jos kerran lähdetään peräti täyttämään ikivanhaa ja melkein jumalalliseen järjestykseen perustuvaa juopaa upseerien ja aliupseerien välillä, kaikki upseerit eivät tätä pyrkimystä tervehdä sotilaallisella eläkön huudolla.

Lukija tuossa tietysti kysyy, että onko sellaista kastijakoa ollenkaan. Neuvonpa keskustelemaan luottamuksellisesti a) aliupseerien kanssa ja b) upseerien kanssa. Tuloksena on — ainakin meikäläiselle on tullut — kaksi mielipidettä. Upseerit eivät tätä juopaa tai raja-aitaa näe, aliupseerit näkevät.

Vain harvoissa kysymyksissä on kaksi oikeata vastausta, olkoon Einstein keksinyt miten monta suhteellisuusteoriaa hyvänsä. Ja meikäläinen olisi valmis väittämään, että eipä tähänkään kysymykseen kahta vastausta löydy, joten joko kanta a) tai b) on oikea.

Meikäläinen kun oli ennen vanhaan sotaväessä, joukkueella oli mukana eräässä harjoituksessa sellainenkin ylellisyys kuin kaksi kantahenkilökuntaan kuuluvaa — nuori vänrikki ja vähän varttuneempi ylikersantti. Oli selvää, että tämä vänrikki oli joukkueenjohtaja, johan nyt vallan, jos toisin olisi ollut, mutta sikäli kun muistan, sitä joukkuetta kuitenkin käytännössä johti se ylikersantti.

Mutta tuo tilanne, että vänrikki vähän vaivihkaa kysyi, että mi-

tenkäs tässä nyt tennään ja ylikersantin isälliset neuvot, jotka varusmies sattui kuulemaan, painivat silloin vähän ajattelemaan, että tieto ja taito toisaalta ja napit ja natsat toisaalta eivät aina jakaudu suoraan verrannollisesti.

Nyt ehdotetaan peräti, että aliupseerit saattaisivat käytännössä — tietysti nykyistä tehokkaamman koulutuksen vielä lujittaessa tilannetta — ylentyä arvoon arvaamattomaan ja ylittää tuon aliupseerien ja upseerien välisen kaivannon, jota ei kuulemma ole, mutta jonka toiset näkevät. Mitenkähän käynee?

Minusta tuo aliupseerien ehdotus tuntuu kovasti perustellulta ja järkevältä. Että jos kerran miehessä on ainesta ja oppimisen halua ynnä sinnikkyyttä hänelle tulisi järjestää etenemisen mahdollisuudet niin pitkälle kuin se on mahdollista. Ilman mitään ylipääsemättömiä kuiluja.

Mutta kun minäkin kuulun niihin ihmisiin, jotka tuon upseerien ja aliupseerien välisen kuilun näkevät, uskallan ennustaa — edelleen täysin henkilökohtaisesti — että vaikeuksia, melkoisia vaikeuksia tulee olemaan tiellänne kersantit ja ylikersantit, vääpelit ja sotilasmestarit.

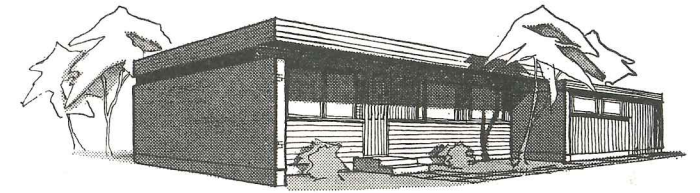
Sen kuilun ylittäminen vaatii kovan ponnistuksen ja hyvät askelmerkit, käyttäkseni tässä luonteelleni täysin vierasta urheilullista sanastoa. Mutta olen ensimmäisten mukana toivottamassa onnea yritykselle — joskushan se on tehtävä ja jonkun aloitettava. Että lykkyä tykö vain.

Tähtien ja ruusukkeiden suunnalta asiaa tarkastelee kokoomuksen pääänenkannattajan Uuden Suomen nimimerkki M.o.t. "Katse tähtiin päin" otsikoidussa pakinassaan:

Kuinka paljon onnellisemmaksi sotilaselämä muuttuisi, jos upseerien ja aliupseerien välinen ero poistettaisiin ja tilalle tulisi A- ja B-linjan upseereita. Kauempaa katsoen lopputulos olisi suurinpiirtein sama. Aliupseeriliitto on kuitenkin eri mieltä.

Muissa pohjoismaissa on toteutunut tai parhaillaan vireillä päällystön ja alipäällystön sulattaminen osittain yksiin. Pyrkimyksenä on poistaa vuosisatoja vanhoja luokkaeroja, joita aliupseerit tuntuvat selvästi liioittelevan.

Nykyisen järjestelmän sanotaan jakavan armeijan kolmeen jyrkästi rajattuun ryhmään, päälly-

olkaa itse talonne arkkitehti

Uusi VEL-MODUULI-järjestelmä antaa Teille yllättävät mahdollisuudet asua sellaisessa talossa kuin Te ja perheenne haluatte, sillä MODUULIMITOITETUT rakenne-elementit antavat omakotija rivitalorakentajille yksilölliset arkkitehdin mahdollisuudet — ja Teille edulliseen hintaan Meillä on valmiina ehdotuksia, joissa voisi olla pohjaa Teidän VEL-moduulitalollenne.

Ottakaa yhteys
Teitä palvelemaan

veitsiluoto osakeyhtiö
puutyötehdas

Puh Kemi 3651 Telex 32-269

LEIJONAVIHJE 5

Tehkää työpäivänä
päättös, jota ette kadu
lomallakaan:

**PALKKA SUORAAN
LEIJONAKANTISELLE**

Vain valtakirja postiin
tai maininta asiasta
työnantajalle.

POSTIPANKKI

töön, alipäällystään ja miehistöön. Siviililämässä on lukemattomia yhteisöjä, joissa on samanlainen jako. Sairaaloissa on lääkärit, sairaanhoitajat ja potilaat, yhden esimerkin mainitaksemme.

Vanhoina kunnan aliupseereita harmittaa se, että nuoremmat henkilöt saattavat olla heidän esimehiään. Tämä jos mikä on yleistä myös yksityisessä työelämässä, jossa toimessa yleneminen ei tapahdu läheskään yhtä paljon virkavuosien perusteella kuin valtion viroissa.

Alemman päällystön sosiaalisen arvostuksen uskotaan nousevan, jos aliupseerien toive päästä yhtenäiseen päällystään toteutuisi. Tämä on hieman kaksipiippuinen asia. Upseerien sosiaalinen arvostus on laskenut tällä vuosisadalla huomasti, kuten tieteellisissä tutkimuksissakin on osoitettu. Sotilaiden nauttima arvovalta tuskin voi kovin paljon kasvaa, se lienee pikemminkin vakio. Lisäämällä arvostusta yhtäällä, todennäköi-

sesti sitä jouduttaisiin vähentämään toisaalla.

Yhteishengen arvellaan kasvavan, jos perinteinen kahtiajako poistettaisiin päällystön ja alipäällystön kohdalta. Tässäkin makkarassa on kaksi päättä: riippuu paljon kumman osapuolen kannalta sitä ajatellaan.

Näin helppo on keksiä vastahuomautuksia niihin perusteluihin, joita Aliupseeriliitto on esittänyt ehdotukselleen.

Mitalin toista puolta valottaaksemme on sanottava, että alipäällystön korkeimpien vakanssien haltijat, ylivääpelit ja sotilasmestarit ovat kaikista huolimatta erittäin arvostettuja henkilöitä. Nuoret kadettiupseerit kuuluvat noviisien luokkaan heidän rinnallaan. Suuri yleisö tietää, että luutnantteja on Puolustusvoimissa paljon ja joka vuosi heitä tulee satamäärin lisää, mutta ylivääpeli on jo harvinaisempi. Vakanssien kaavamaisella samaistamisella päästäisiin yhteen ja samaan harmauteen aikana, joka ilmoittaa suosivansa moniarvoisuutta. Aliupseereissakin on

persoonallisuuksia, joiden katoamista ihan pelkää.

Niin puolustusvoimissa kuin muissakin valtion laitoksissa on uudistamisen varaa. Jos aliupseerit välttämättä haluavat esittämänsä uudistukset toteutettavaksi, on asia tutkittava. Tuntuu kuitenkin siltä, että yhteiskunnan juurevimpaan ainekseen olisi tarttunut jotakin muodikasta, olisiko se nykysosiologiaa.

M.o.t:n pakina sai Hämeen Kansan Raspin tarttumaan uudelleen kynään samasta aiheesta ja niin 15.10. saimme lukea Raspin pakinan Vanha kunnan feodaalihenki:

Lukijan kärsivällisyys joutuu aina koetukselle, jos pakinoitsija kajoaa samaan aiheeseen perätysten pariin kertaan. Siksi en tähän mielelläni lankea noin yleensä, mutta kun kävi silleen, että olisi pieni pakko. Kun meikäläinen kirjoitti eilissä lehdessä tuosta aliupseerien ja upseerien välisen raja-aidan olemassaolosta ja sen poistamisen mahdollisuudesta, näkyi Uuden Suomen M.O.T.

perinteisen mustan tahran koristamassa kirjoittelussaan käsitelleen samaa aihetta. Mitenkäs muuten. Ja kun meillä, mistähän syystä sitten lienee, oli kovasti erilaisia näkökantoja tästä asiasta, niin lukijan närkästyksen uhallakin poimin tuosta vanhaa kunnan feodaalihenkeä uhoavasta artikkelista muutamia ydinkohtia. Kas kun meikäläinen ei demokraattisena luonteena vieläkään myönnä, että aliupseeriliitto olisi väärässä vaatiessaan muiden pohjoismaiden tapaan siirtymistä yhtenäisempään arvojärjestelmään armeijassa.

M.O.T. myöntää pakinassaan, että tarkoituksena on poistaa ikivanhoja luokkaeroja — tässä nimenomaisessa yksityiskohdassa M.O.T. poikkeaa edukseen eräistä upseerimiehistä, jotka eivät meikäläiselle ole edes myöntäneet tällaisen luokkaeron olemassaoloa. Mutta että M.O.T. näiden sanojensa jälkeen olisi valmis nämä myöntämänsä luokkaerot poistamaan upseerien ja aliupseerien väliltä, siitähän ei enää voikaan olla kysymys. Hän vain vetoaa

siihen, että siviililämässäkin on yhteisöjä, joissa on samanlainen jako: niinkuin nyt sairaaloissa lääkärit, sairaanhoitajat ja potilaat. Jopas veikkonen löysi varsinaisen hierarkian ja käskyvaltaporrastuksen. Kyllähän meikäläinen ymmärtää ja on nähnytkin, että vanhan koulun lääkäri saa tähän hierarkiseen meininkiin kasvatetun sairaanhoitajattaren joissaakin tapauksissa vaikka seisomaan asennossa, mutta vertaus ontuu pahanlaisesti kun vedetään potilaat tähän alimmaksi kastiksi.

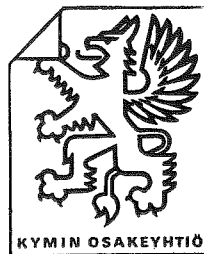
Todettuaan, ettei sairaaloiden hierarkia ole verrattavissa muutenkaan sotilastouhuun, nimimerkki jatkaa:

M.O.T. valittaa, että upseerien sosiaalinen arvostus on laskenut tällä vuosisadalla huimaavasti. Ja että jos arvostusta nostetaan toisaalta, se sitten vastaavasti laskee toisaalla. Minä en ole tiedemies, joka voisi tätä lausahdusta asiantunteviin tutkimuksiin vedoten repostella, mutta olettaisin mitä kohteliaimmassa sävyssä, että tälle M.O.T:n teesille voitaneen

antaa kaikki se arvo, minkä se ansaitsee: kohtuullinen keräilyarvo sarjassa "Epäonnistuneet teoraamat, joilla Uusi Suomi osoittaa kokoomuslaisen suhtautumisensa Suomen aliupseerikuntaan". Että vähän samanlainen kuin se suhteellisuusteorian kansanomaisen tulkinta: jos sinulla on pää pakasessa ja koivet kamiinan kyljessä kärventymässä, sinulla on lämpötilojen keskimääräisen arvon laskien suhteellisen mukava olo.

Jos upseerien arvostus on laskenut, kuten M.O.T. vakuuttaa joko kansan arvostusten muuttumisesta yleensä nykyaikaisemmiksi tai upseerien omasta olemuksesta. En tiedä, kumpi on synnä ja tähän pakinaan ei ennätä mitään tutkimusta käynnistää. Mutta sitä meikäläinen ei tajua, että jos aliupseerien arvostusta nostettaisiin, se sitten heikentäisi upseerien arvostusta ennestäänkin. Se ei oikein mene meikäläisen päähän — pyrkimyksenähän on nimenomaan päästä eroon siitä kastien välisestä kaivannosta, pyrkimys on

**Kysykää
Kymiltä
— Kymi
tuntee
paperit**

Kymin Osakeyhtiö
Jalostusteollisuus
Kuusankoski
Puh. 951-97 012

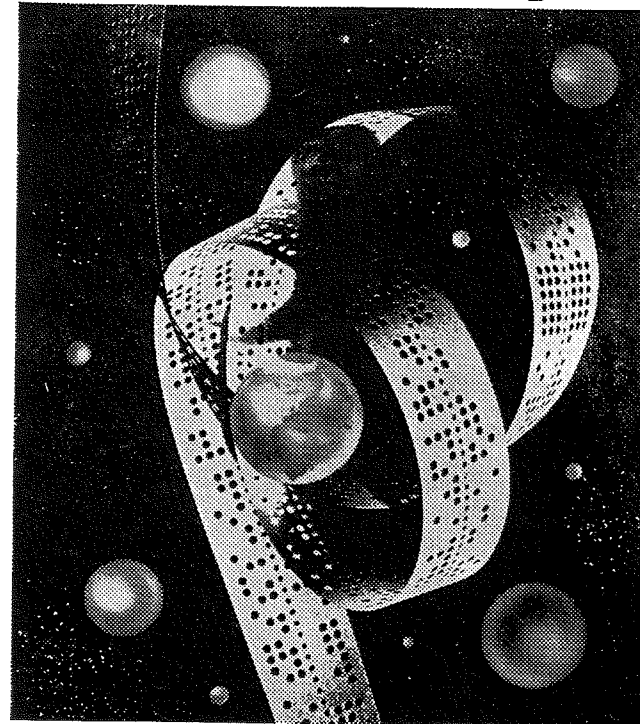
**Säästöpankin
pikaluotolla
saat käteistä.
Sillä korjaat kodin.
Hetimiti.**

Ei lainaamista tarvitse ujustella. Kun saat edullisen tilaisuuden, tule hakemaan lainaa säästöpankista. Sitä vartenhan säästöpankki on olemassa. Aina kun laina. Esimerkiksi kodinkorjaussuunnitelmienne toteuttamiseksi säästöpankin pikaluotto. Parhaat tilaisuudet voi käyttää se, joka lyö rahat kerralla käteen.

**SÄÄSTÖPANKKI
YKSILÖNPANKKI**

maailma kotiin joka päivä

AAMULEHTI

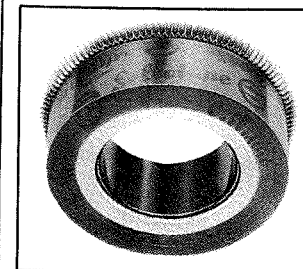
**Maailmankuulu
Sellotape**

— teippi palvelee kaikkia kaikessa

"Sellotape" on vahva nimi teippirintamalla. Esimerkiksi teollisuus niin meillä Suomessa kuin 120 muussakin maassa luottaa siihen. Kaikkialla tunnetaan mm. "Sellotape".

- pakkausteipit
- maalaustöiden peite- ja rajausteipit
- suojausteipit
- sähköeristysteipit

Myös kotikäyttöön "Sellotape"! Kodissa on kätevinä katkohaamastuksella varustettu "Sellotape"-katkoteippi. Se on lasinkirkasta, sitkeänluja teippiä, joka palvelee Teitä kaikessa kotoisessa käytössä. Kaupoista kaikkialta.

Maahantuojat:

**PAPERITUOTE
OSAKEYHTIÖ
VALKEAKOSKI**

AUTOKOULUKURSSIMME

ALKAVAT JOKA MAANANTAI KLO 18

HALLIKAISEN AUTOKOULU,

Paavonkatu 8, Imatra, puh. 1726

RASILAN AUTOKOULU,

Vuoksenniska, puh. 31 518

AUTOKOULU KORHONEN JA POJAT,

Lappeentie 15, Imatra, puh. 1128

RANNAN AUTOKOULU

Vuoksenniska, puh. 31 700

Mielipiteitä . . .

saada mahdollisuus riittävästi koulutettujen aliupseerienkin nousta upseeriarvoihin — miten se voisi kenenkään arvostusta vähentää?

Silleen siellä kokoumuksen pääpaikassa aliupseereita kunnioitetaan — "aliupseereissa on persoonallisuuksia, joiden katoamista ihan pelkää". (Että meinaako se M.O.T. sitten, että persoonallisuus siitä kovasti huononee ettei peräti väljähtyisi, jos aliupseereille annetaan vänskännäpät tai kapun laatat? Jos tämä ilmiö olisi yleinen, se näkyisi jo nykyisessäkin upseeriportaassa — ovatko sieltä persoonallisuudet huvenneet? Meikäläinen kun niitä piirejä — sen herkästi myönnän — ei kovinkaan runsaasti tunne.

Terveiset vaan sinne M.O.T:n samuraihenkiseen, ikivanhojen ja alati pyhien kastijakoarvojen, kaiken entisen pysyvyyden ja jumalien säätämien säilyvien hierarkioiden pyhittämään ajatusmaailmaan.

Kun meikäläinen on edelleen sitä mieltä, etteivät napit ja nas-

tat ja tiedot ja taidot — ei tosin myöskään ikävuodet — aina suhtaudu toisiinsa suoraan verrannollisesti. Mikä oli todistettava.

M.o.t:n pakinan johdosta kirjoitti Virkamiesliiton 1. varapuheenjohtaja Martti Markkula Uuden Suomen 30.10. ilmestyneen numeron Puheen- vuoropalstalla seuraavan näkemyksensä:

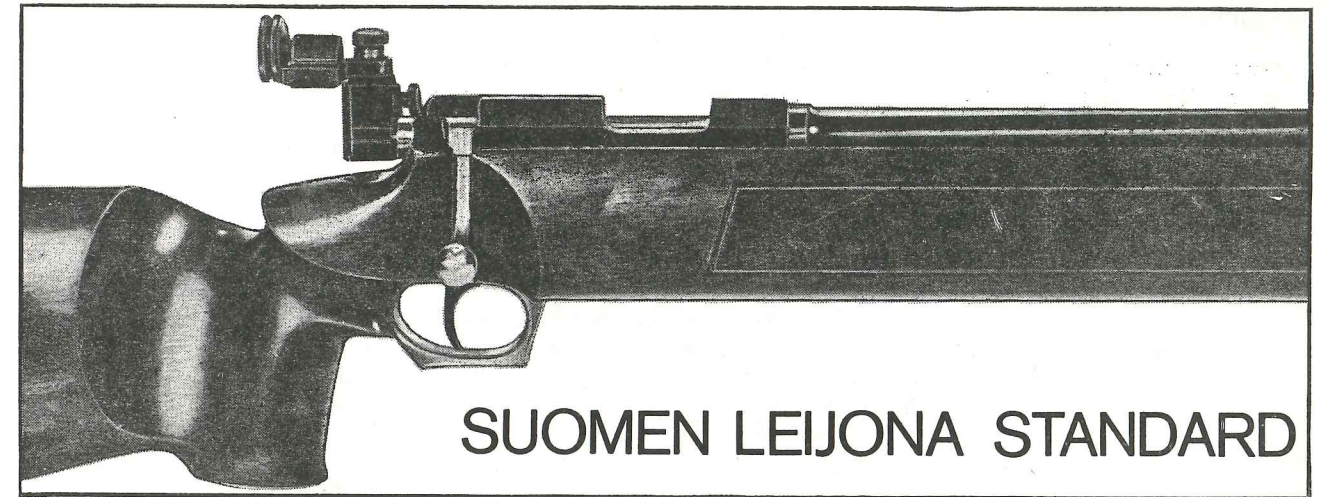
Aliupseeriliitto julkisti äskettäin esityksensä yhtenäispäällystön siirtymisestä puolustuslaitoksessa ja rajavartiolaityksessä. Esityksen toteuttaminen merkitsee laajakantoista uudistusta. Sen vuoksi olisi asetettava komitea tai toimikunta, joka laatii yksityiskohtaisen ehdotuksen yhtenäispäällystöjärjestelmään siirtymisestä vaiheittain esimerkiksi vuoteen 1980 mennessä.

Aliupseerit ovat oikealla asialla. On jo aika ryhtyä poistamaan jyrkkää luokkajakoisuutta puolustusvoimissamme. Norjassa ja Tanskassa on yhtenäispäällystöjärjestelmä ollut käytännössä jo kauan aikaa ja Ruotsissa alkaa siirtymisen ensimmäinen vaihe muuta-

man päivän päästä, marraskuun alusta.

Maassamme on viime vuosien aikana toteutettu ja pantu alulle monia merkittäviä uudistuksia. Näitä uudistuksia on myös usein melkoisesti vastustettu. Tämä on johtunut enimmäkseen siitä, että uudistusten vaatijat ovat unohtaneet realiteetit ja toteuttamismahdollisuudet. Yhtenäiskoulujärjestelmään siirtymistä kritisoitiin, koska ei ollut minkäänlaisia reaalisia mahdollisuuksia sen toteuttamiseen vaaditussa ajassa. Peruskoulu toteutetaan nyt vaiheittain selvitysten ja tutkimusten pohjalta. Korkeakoulujen hallinnon uudistuksessa syntyi vastakohtaisasetelma. Nyt ollaan selvitysvaiheessa ja ilmeisesti lähivuosien aikana syntyy pohja tarkoituksenmukaisen uudistuksen toteuttamiselle.

Koulutus, kokemus ja vastuuntunto ovat estäneet aliupseereita ampumasta yli maalin. He esittävät, että uudistuksen toteuttamistapa on ensin yksityiskohtaisesti tutkittava ja uudistus toteutettava sitten asteittain. Aliupseerien siirtä-

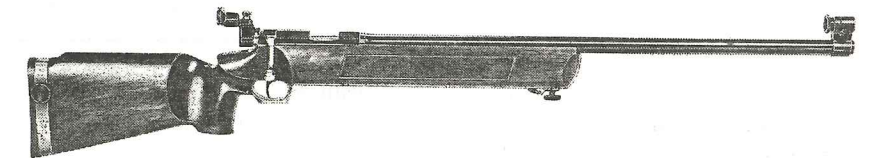
SUOMEN LEIJONA STANDARD

Tarkkuuspienoiskivääri varustettuna kuten toivotte

Suomen Leijona STANDARD tarkkuuspienoiskivääri on tarkoitettu käytettäväksi Kansainvälisen Ampumaunionin sääntöjen mukaisiin standardipienoiskivääri-kilpailuihin. Ase täyttää normaalivarustein mitoitetaan ja ominaisuuksiltaan standardipienoiskivääriille asetetut teknilliset määräykset. Lisävarustein Standardia voidaan käyttää myös kal. .22 vapaakiväärilajeissa. Mittatietoja: kokonaispituus n. 1140 mm • paino tähtäiminen max. 5 kg • piipun pituus 700 mm • laukaisuvoima n. 200 g • perälevyn säätövara pystysuunnassa ± 3 cm • tähtäinväli n. 840 mm.

VALMET

VALMET Oy, Tourulan Tehdas,
Jyväskylä, puh. 941-19 100.
Pääkonttori: Punanotkonk. 2
Helsinki 13, puh. 11 441

minen vaativampien virkanimien edellyttämiin tehtäviin yhtenäispäällystöjärjestelmässä voidaan toteuttaa vain koulutusaikaa pidentämällä ja koulutuksen laatutasoa nostamalla. Siitä on selkeät toteamukset Aliupseeriliiton esityksessä. Toivoa sopii, etteivät pääesikunta ja upseeristo pyri ehkäisemään uudistamiseen tähtäviin toimenpiteiden valmistelua. Maamme puolustuslaitoksen asema on siinä määrin huono, ettei ole minkäänlaista aihetta laitoksen sisällä tapahtuvaan kiistelyyn. Nyt on kysymyksessä ainoastaan periaatepäätöksen teko siitä, että uudistuksen tielle lähdetään ja että uudistuksen toimeenpanotavat valmistellaan perusteellisesti.

Minut sai nostamaan kirjoituskoneen pöydälle itse asiassa Uuden Suomen nimimerkki M.o.t. Jokin aika sitten hän käsitteli pakinassaan Aliupseeriliiton esitystä eikä ollut siihen oikein tyytyväinen. Hän todisteli, että aina tulee olemaan eroja organisaatiossa eri ryhmien välillä, ja mainitsi esimerkkinä lääkärit, sai-

raanhoitaja ja potilaat. On selvää, että tehtävien vaativuuden ja vastuun erilaisuudesta aiheutuu eroja näitä tehtäviä hoitavien välillä, mutta erot eivät saa olla luokkeroja. Sairaalalaitos on juuri pahin esimerkki suurten luokkerojen olemassa olosta. M.o.t. unohti vain apuhoitajien luokan ja siivoojien luokan. Eiköhän olisi aika pyrkiä poistamaan luokkerot kaikkialta, sieltäkin missä ne ovat enemmän kuviteltuja kuin todellisia.

Imatralla ilmestyvän riippumattoman Ylä-Vuoksen nimimerkki Pato totesi 13.10. Aliupseeriliitto tarpeellisella asialla:

Useamman kerran on julkisuudessaakin ollut esillä kysymys toimenpiteistä puolustusvoimiemme aliupseerikunnan aseman parantamiseksi. Tässä on liikkeellepanijana ollut Aliupseeriliitto, joka on halunnut kiinnittää huomiota tähän paitsi aliupseeriston itsensä myös koko puolustusvoimiemme kannalta merkittävään aloitteellisuuteen. Lähtökohtana esitetyille

kannatoille on ollut aliupseerien yhä vaativammaksi muodostunut osuus siinä kouluttamisen ja kasvattamisenkin kentässä, mitä puolustusvoimat kokonaisuudessaan edustaa. Kysymys ei ole ollut vain pelkästään aliupseerikohtainen, nurkkakuntainen, vaan siinä on perustana pidetty — ja aivan oikein — paljon yleisempään tarvetta, missä näyttelee paitsi tietenkin yhä kasvava tiedon taso myös aivan ilmeisesti laajempikin yleinen etu. Ajan vaatimukset sanelevat entisestään tiukentuvia ehtoja myös aliupseerikunnalle.

Todettuaan Aliupseeriliiton lähteneen kokonaispyrkimyksissään erittäin merkittävään uudistushankkeen tielle ja selostettuaan liiton muistion sisältöä, Pato jatkaa:

Tehtyä ehdotusta perustellaan monin eri näkökohdin. Itseäni erityisesti kiinnostaa mm. kohta, missä todetaan uudistuksen poistavan kokonaan sen epäkohdan, mikä havaitaan "kun rauhanajan hallinnollista taitoa vaativissa teh-

Mielipiteitä . . .

tävissä henkilöt vaihtuvat liian usein". Esimerkkinä todetaan miten nuoren kadettiupseerin käyttö mm. perusyksikön päällikkönä muutaman kuukauden ajan ei voi asioiden hoitamisen kannalta olla eduksi.

Tämä on aivan totta ja kaikki muukin, mitä perusteluissa on esitetty.

Kannatan kokonaisuudessaan tehtyä aloitetta ja toivon, etteivät eräät arvomaailmat tuntisi sitä itselleen romahduksena vaan päinvastoin yhteisenä rakentamisena.

Riippumattoman Rovaniemellä ilmestyvän Lapin Kansan nimimerkki L. Kansalainen kirjoitti Myötä- ja vastavirtaan- palstallaan mm. näin:

Kaikkien maiden armeijoilla on perinteellä suuri sija. Se on kaudista ja kannatettavaakin, mutta vain niin pitkälle, että se ei tuota haittaa toiminnalle. Yksi vahvimista perinteellisistä asioista Suomenkin puolustusvoimissa on henkilökunnan jako kolmeen: miehistö, alipäällystö ja päällystö eli upseerikunta. Nyt jako on joutunut tulilinjalle, osin ulkomaisista esimerkeistä johtuen, osin muuten vain demokratiasta puhuttaessa ja puolustuslaitoksen hengen kestävyttä ajatellessa. Ajatuksissa on vinha perä.

Selostettuaan liiton esitykseen sisältäneitä nykyisen järjestelmän epäkohtia, yhtenäispäällystön arvoasteikkoa ja esityksen perusteluita L. Kansalainen arvelee esityksen herättävän keskustelua, mutta olevan sen arvoisen.

En kuitenkaan usko sen kohtaavan ilman muuta vastustusta sen paremmin nuoremman kuin vanhemmankaan upseerikunnan keskuudessa. Luultavasti nuoret, juuri kadettikoulusta päässeet upseerit monesti ovat suorastaan vaivautuneita joutuessaan yht'äkkiä käskemään ja komentamaan itseään paljon vanhempia ja kokeneempia alipuseereita.

Lähes kaikilla miehenpuolilla on näistä asioista omakohtaisia havaintoja. On oikeastaan järjestöntä, että verrattain lyhyen sotilaskoulutuksen saanut upseerikokelas, vaikka vain harjoituksen vuoksi, on monen parkkiintuneen alipuseerin — joskaan ei kaikkien — esimies tai samalta pohjalta jo vänrikiksi ylenneenä kertausharjoituksissa käskää kaik-

kia alipuseereja. Käytäntö kertausharjoituksissa onkin sitten se, että pienehkön "plutuunan" päällikkönä oleva reservin vänrikki ja vielä luutnantinkin todellisuudessa johtaa porukkaansa varapäälliköksi nimetyn alipuseerin tarkkojen neuvojen mukaan. Tuskaustuneena siellä moni nuori vänrikki katselee kokenutta ja ikääntynyttä yliväpeliä, jonka on pakko, arvoasteeltaan alempana, puhutella "ylempäänsä" ikäsuhteen nähdessä täysin mielettömällä kunnioituksella. Se ei tosiaankaan kasvata sosiaalista arvostusta eikä anna alipuseerille sitä omanarvontuntoa, joka hänelle koulutuksen ja kokemuksen perusteella ilman muuta kuuluu. Siinä ei auta nuoren esimiehen ymmärtäväisyyskään, jota luullakseni sentään useimmiten osataan osoittaa. Tässä yhdyin täysin Aliupseeriliiton esittämiin perusteisiin.

Luulen olevani oikeassa uskossani tämän epäkohdan tulleen täysin myös upseerikunnan keskuudessa tiedostetuksi ja siten, kuten sanottu, tulevan asiallisen keskustelun alaiseksi. Sitä en osaa sanoa, onko Aliupseeriliiton esitys piirulleen oikea, mutta periaate on sitä ja varsin kannatettava.

Otsakkeen Yhtenäispäällystö alla esitti mielipiteensä liiton esityksestä 14. 10. Forssassa ilmestyvä riippumaton Forssan Lehti:

Aliupseeriliitto suositti maanantaina puolustusvoimain komentajalle K O Leinoselle jättämässään muistiossa yhtenäispäällystöjärjestelmään siirtymistä puolustusvoimissa. Muistion julkistamisen yhteydessä muistion jättäneitä haastateltiin ja saatiin kuulla, ettei aloitteesta oltu etukäteen neuvoteltu esim. upseereiden vastaavan liiton kanssa.

Totuus on, ettei nimi miestä pilaa, ellei mies nimeä. — Tehty aloite tuntuu meillä toteutettavaksi verraten heikosti harkitulta, vaikka onkin myönnettävä, että kehitys on kulkemassa entistä keskitetympään käytäntöön myös puolustusvoimien jotamisesta.

Aliupseerit ovat olleet eritoten tyytymättömiä nykyiseen asemaansa, arvostukseensa ja koulutukseensa. Tuntuu näinollen siltä, että muistio on lähtöisin ainakin jossakin määrin maaperältä, mitä voisi kutsua alemmuuskompleksiksi. Muistiossa esitetyt muutokset saattaisivat parantaa alem-

muuskompleksin alipäällystön piirissä, mutta toisaalta kastijako jyrkkenisi entisestäänkin suurimpaan ryhmään — sotamieheen.

Asevelvollisen sotamiehen tukena ja turvana on näihin saakka ollut "komppanian äiti", väpeli. Jos nyt väpelin tilalle tulee vänrikki eikä ennen vänrikkiä ole mitään, muuttuu psykologinen tilanne sotamiehen kohdalla niin perusteellisesti, ettei sen seurauksia osaa edes kuvitella. Muistion suurin heikkous onkin juuri tuossa samassa psykologiassa. On näet täyttä harhaa luulla, että alimaksi jääviä arvoasteita kunnioitettaisiin sen enempiä, vaikka nimenä olisikin vänrikki, luutnantti ja tai yliluutnantti entisten kersantin, ylikersantin ja väpelin asemasta.

Muistion mukaan uudessa järjestelmässä aliupseerien arvonimikkeet lakkautettaisiin kokonaan. Tämä luultavasti koskisi vain kapitulantteja, todennäköisesti aliupseeriarvot säilyisivät osaksi asevelvollisilla. Tuntuu oudolta, jos nykyisen aliupseerikoulutuksen jälkeen miestä, jo sanottaisiin vänrikiksi.

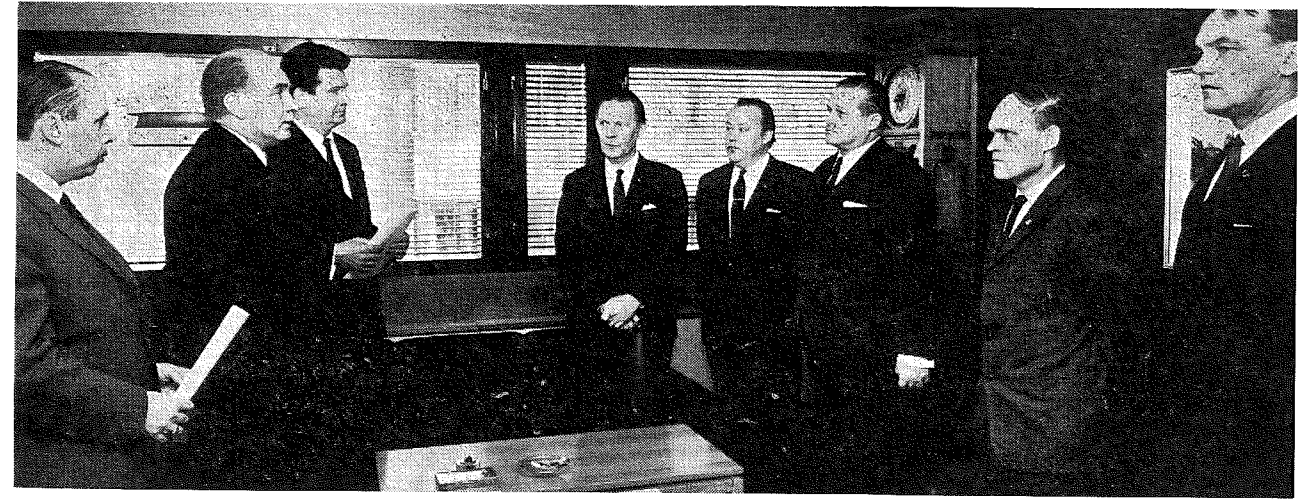
Aliupseerien koulutustason nostaminen on kokonaan toinen kysymys ja sitä on myös upseerikoulutuksen kohentaminen. Moinissa maissa on pyritty ja osin päästykin siihen, että esim. esiupseereilla varsin usein on upseerinarvonsa tukena jonkin ammattiin läheisesti liittyvän alan akateeminen loppututkinto, näinhän on ollut mm. useimpien amerikkalaisten astronauttien kohdalla.

Aliupseeriliitto pitää aliupseerikastia jäänteinä ajalta, jolloin aliupseerit käsitettiin lähinnä sotilaspalvelijoiksi. Moinen käsitys, jos mikään on todisteena siitä ulkopuoliselle käsittämättömästä alemmuuskompleksista, josta edellä oli puhe. Muistion esityksiä perustellaan myös sillä, että muuallakin Pohjolassa on menty tai ollaan menossa samantapaiseen käytäntöön. — Mitä sitten Neuvostoliitossa tai USA:ssa tehdään?

Onko meidän lyötävä tälläkin päämme seinään, jos muualla Pohjolassa niin tehdään?

Ainakin sodassa olleet reservin aliupseerit ovat ylpeitä arvostaan, eivätkä juuri muuta halua. Jo edesmennyt reservin väpeli Paavo Lilja pyysi everstiltään aikanaan:

— Älä hyvä eversti tee vanhasta miehestä vänrikkiä.

Aliupseeriliiton muistio puolustuslaitoksen ja rajavartiolaitoksen aliupseeritoimenhaltijain aseman ja koulutuksen järjestelyistä jätettiin Virkamiesliiton puhemiehistölle 23. 10. Puheenjohtaja V Tuokko ilmoitti puhemiehistön suhtautuvan liiton esitykseen myönteisesti ja VL:n hallituksen tulevan muistion käsittelemään. Virkamiesliiton hallitus käsittelee muistion kokouksessaan 13. 11. ja päätti yksimielisesti esittää sen sisällytettäväksi TVK:n valtakunnalliseen koulutusohjelmaan. Kuvassa vasemmalla VL:n 2. varapuheenjohtaja R Vihervaara, puheenjohtaja V Tuokko ja 1. varapuheenjohtaja M Markula sekä oikealla AUL:n edustajat.

OULUN ALIUPSEERIKERHO 25 VUOTTA

Oulun Aliupseerikerhon 25-vuotisjuhlaa vietettiin 24. 10. 70 monin eri tilaisuuksin.

Juhlallisuuudet aloitettiin seppeleenlaskulla kerhon entisen puheenjohtajan väp Puontin haudalle. Seppeleen laski kerhon puheenjohtaja sotmest Teo Sorri seurassaan varapuheenjohtaja yliv M Särkijärvi ja sihteeri yliv O Kämäräinen.

Juhlakokous pidettiin klo 09.30 Aliupseerikerholla. Kokouksessa keskusteltiin mm kerhon viimeaikaisesta toiminnasta ja todettiin sen olleen vilkastumaan päin. Etenkin kanssakäymisen naapurikerhojen sekä reserviläisjärjestöjen kanssa on viime aikoina ollut saumatonta ja rakentavaa sekä saanut jo vakiintuneet puitteet monilla eri tahoilla.

Edelleen kokouksessa viitotettiin kerhon tulevaa toimintaa. JuhlallisuuDET jatkuivat klo 14.00 alkaneella päiväjuhlalla Aliupseerikerhon kodikkaassa ja viihtyisässä salissa.

Arvovaltaisen kutsuvierasjoukon ja salin täyteen yleisön toivotti tervetulleeksi kerhon puheenjohtaja sotmest T Sorri. Samassa yhteydessä hän esitti kerhon historiikin, joka on esitetty toisaalla lehdessämme. Sotmest

evp Heikki Väisänen esitti kerholle kirjoittamansa ja lahjoittamansa juhlarunon. Juhlan aikana kutsuttiin viimeaikoina eläkkeelle siirtyneet aliupseerit kerhon ainaisjäseniksi. Ainaisjäsenkortit luovutti heille kerhon puheenjohtaja.

Aliupseeriliiton tervehdyksen esitti liiton hallituksen II varapuheenjohtaja sotmest K Rutanen. Hän luovutti samassa yhteydessä kerholle Aliupseeriliiton standaarin.

Aliupseeriliiton hopeinen ansiomerkki luovutettiin yliv E Kajulalle ja yliv T Salolle.

Pronssisen ansiomerkin saivat väp A Himanka, väp V Oja, väp T Partanen, väp R Sevón ja ylik H Pitkänen.

Puolustusvoimain ja Pohjois-Suomen Sotilasläänin tervehdyksen toi PSSl:n komentaja kenrltn O Korhonen, joka samalla luovutti kerholle Pv:n komentajan kenr Leinosen myöntämän Puolustusvoimain pronssisen ansiomitalin ja PSSl:n ansiolevyksen.

Edelleen tervehdyksiä esittivät mm Pohjan Prikaati, Pohjanmaan Tykistörykmentti, Pohjois-Pohjanmaan res aliupseeri- ja upseeriliitto, Oulun up-

seerikerho, Oulun kadettiipiiri, Oulun res upseerikerho, Oulun res aliupseerikerho, Oulun alipäällystönaiset, Pohjois-Suomen sotilasvirkaillijaliitto, Oulun sotilaskotiyhdistys, Oulun värvätytjen liitto ja vakuutusyhtiö Suomi-Salama.

Sähkein juhliavaa kerhoa olivat muistaneet kerhon kunniajäsenet sotmest evp R Ansaranta ja sotmest evp V Pahkala sekä Oulun Osuuspankki ja VL:n Oulun piiri.

Illalla juhlat jatkuivat illallistanssiaisilla Aliupseerikerholla.

HISTORIIKKI

Oulun Varuskunnan joukkona oli 1881—1902 Suomen 4. Oulun Tarkk'ampujapataljoona. Koko pataljoonan olemassaoloaikana Oulun kasarmilla on ollut Alipäällystöklubi. Rekisteröidystä yhdistystoiminnasta ei ole löytynyt tietoja, mutta seuraavat havainnot tukevat olettamusta. Vuonna 1882 esiintyy päiväkäskyn vartio-ohjepiirroksessa Alipäällystöklubi, joka sijaitti kasarmialueen ulkopuolella, Bergströmin kartanon mailla. V 1898 kasarmialueen asemakaavan mukaan

Alipäällystökлубi sijaitsi siinä paikassa, jossa sittemmin oli kasarmin kauppa, toisin sanoen Pohjanmaan Tykistörykmentin esikunnan ja Pohjanmaan Tykistörykmentin II patteriston välisellä alueella. Mainittakoon, että tarkk'ampujapataljoonassa oli 64 alipäällystön vakanssia, joista 49 "rintamassa", joka tarkoittaa kouluttajia ja signalistiä ja 15 "rintaman ulkopuolella", joka sisältää kirjurit, välskärät, kuormastoaliupseerit, asemestarit ja valmiiksi koulutetut. Kaikkiaan palveli tarkk'ampujapataljoonassa n. 160 aliupseeria sen 20-vuotisen toiminnan aikana ja monet entisten aliupseerien pojat ovat kohonneet liike-elämän ja hallinnon alalla merkittäville paikoille.

Tulkoon mainituksi, että Oulussa oli 1854—1862 Suomen Ruotujakoinen 3. Oulun Tarkk'ampujapataljoona, mutta eräs historian tutkija sanoo olevansa varma, että tällä ei ollut mitään kerhotoimintaa.

1918—1932 Oulun kasarmin joukkoona oli Pohjanmaan Jääkäripataljoona. Aliupseerikerho sijaitsi samassa paikassa ja rakennuksessa kuten edellä on mainittu. Erään lähteen mukaan tämän kerhon rakennustarvikkeet olisi saatu joltakin saarelta puretusta rakennuksesta ja kerho olisi rakennettu talkoovoimin. Eräät Pohjanmaan Jääkäripataljoonassa palvelleet ovat kertoneet, että kerho oli yleensä poikamiesaliupseerien ruokailupaikka ja paikka, jossa ampuma- ja urheilujaokset toimivat. Juhlia pidettiin vain virallisina juhlapäivinä. Pohjanmaan Jääkäripataljoonan lakkauttamisen yhteydessä katosi kerhon omaisuus, ehkä se siirtyi aliupseerien mukana Kuopioon ja Kiviniemeen. Pohjanmaan Jääkäripataljoonan aliupseerikerho liittyi v. 1929 perustettuun Aliupseeriliittoon muiden kerhojen rinnalle. Kerhotoiminnassa korostui tuona aikana aatteellinen puoli voimakkaana. Toiminta keskittyi lähinnä vapaa-ajan vieton eri muotojen kehittämiseen. Aliupseerit harrastivat urheilua, opintokerhotoimintaa ja itseopiskelua. Kerhotoiminnan yksipuolisuuden ymmärtää, kun tietää, että toimintaa rajoitti silloisen Sotaväen Pääliikön kielto, jonka mukaan Aliupseeriliitossa ja aliupseerikerhoissa ei saanut puuttua aliupseerikunnan taloudellisten asioiden hoitoon.

Aluejärjestöesikuntien aikana 1932—1939 ja sotien 1939—1945 ei Oulussa ollut aliupseerikerhoa.

Nykyinen toimintakausi alkoi 19.7. 1945, jolloin pidettiin kerhon perusta-

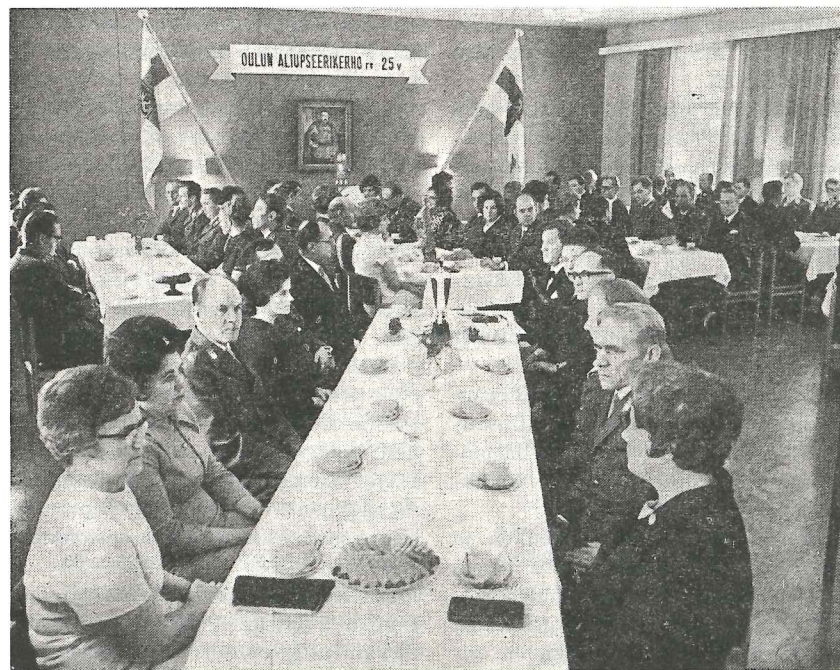
OMISTETTU OULUN ALIUPSEERIKERHOLLE

Mitä teet maasi eteen nuori mies veljeni, voitko pienen hetken viivähtää ja kuulla mitä kertoo uros harmaapä. Tätä kerronta ei sulle uutta lie, neljännestä vuosisadan taa se meitä vie ja sieltä kutsuu muistot valvomaan joita unhoon ei peitä aikakaan. Ne muistot tihkuu hikeä ja verta, ne vaatii vastausta joka kerta: Mitä teet maasi eteen nuori mies?

Veljeni tuntoasi varmaan koskettaa, kun tiedät, kuinka paljon täytyy uskaltaa. Kitsaasti antejaan jos luonto suo ja uurastuskin pettymyksen tuo. Mut' Suomen mies ei taivu milloinkaan vastuksetkin vaikeimmatkin voittaa tarmollaan. Näin kerhotyöhönkin hän kerran lähti, veli nyt kysyy sulta johtotähti: Mitä teet kerhon eteen nuori mies?

Veljeni tiedän, työ on sulla vaativala, aina uusiin ponnistuksiin kannustaa. Myös menneet polvet ponnistella sai, useimmin arki, harvoin sunnuntai. Tie päättyy joskus viittaamaan vihlovaan, mut' silti seisovat he paikallaan. Näin kaiken katajainen kansa kesti, myös kestä veli sinä totisesti, ettei ois' koskaan taakkanamme vieraan ies.

Sotmest evp HEIKKI VÄISÄNEN

Päiväjuhla pidettiin Oulun Aliupseerikerholla.

AUL:n ansiomerkin saivat vas yltiv E Kajula, yltiv T Salo, vääp A Himanka, vääp R Sevón, vääp T Partanen, ylik H Pitkänen ja vääp V Oja.

va kokous ja toiminta alkoi epävirallisena. Saman vuoden lokakuun ensimmäinen päivä tuli kerhon viralliseksi perustamispäiväksi. Sotilasmestari evp. Reino Ansaranta, kerhon ensimmäinen kunniajäsen kirjoittaa 10-vuotishistoriikissa kerhon perustamisesta ja alkuvuosista seuraavasti: "Jatkosodan sekä sitä välittömästi seuranneen Lapin sodan päätyttyä syksyllä 1945 joukot palasivat alas. Osa niistä mm silloinen Jalkaväkirykmentti 1 — jota voidaankin pitää runkona Oulun nykyiselle varuskunnalle — sijoittui Ouluun.

Joukkojen mukana paikkakunnalle muuttaneet aliupseerit ryhtyivät välittömästi toimenpiteisiin kerhon perustamisesta. Hankkeen toteuttaminen kohtasi alussa vaikeuksia, jotka eivät olleet helposti voitettavissa. Olihan aloitettava tyhjistä. Ei ollut perintöä vanhasta kerhosta, ei varoja, ei kalustoa ja puuttui toiminnalle tärkein, kerhohuoneisto.

Edellä mainituista vastuuksista huolimatta kiteytyi perustamisajatus kypsyysasteelle ja kerho perustettiin. Tässä vaiheessa kerho sai käyttöönsä yhden miehistötuvan, jossa toiminnan ensi askel otettiin.

Näissä puutteellisissa olosuhteissa kerho aloitti varsinaisen työnsä kohti sille asetettua päämäärää: sotien aikana hajaantuneen ja edelleen silloisissa epävarmoissa olosuhteissa elävän paikallisen aliupseerikunnan kokoamiseksi yhteen, yhteisten asioiden ympärille. Tajuttiin selvästi yhteenliittymisen tarpeellisuus liittymällä kerhoon sekä sitä tietä suurempaan yhteisöön, omaan liittoon ja näin niveltyneenä olla mukana rakentamassa ehjäksi sitä työtä, minkä pitkät sota-vuodet olivat aliupseerikunnan koh-

dalta keskeyttäneet. Tahdottiin olla myös omalta osalta vaalimassa niitä perinteitä, jotka olivat jääneet meille ennen sotia toimineelta niin sanotulta vanhalla aliupseerikaaderilta. Ennen sotia palvelut aliupseerikuntahan loi itselleen aseman, joka arvostettiin hyvinkin korkealle ja jonka se lunasti itselleen sodan kovina päivinä.

Vuonna 1946 kerholla saatiin jo hie- man sopivampi huoneisto, jossa oli parempi mahdollisuus toiminnan tiivistämiseen ja laajentamiseen. Voitiin jo ajatella yhteisiä kokoontumisia, il- lanviettoja ja kilpailutoimintaa, jotka olivat omiaan antamaan uutta vauhtia kerhotyölle. Näin toiminta kiteytyi varsinaisiin uomiinsa ja kun v. 1950 saatiin käyttöön kerhon nykyinen huoneisto, voitiin asioita jo katsella toiveikkaammin kuin alkuvaiheessa."

Näin siis sotilasmestari evp Ansaranta kirjoituksessaan 10-vuotisjuhla- vuoden johdosta vuonna 1955. Kerhon jäsenmäärä oli vuonna 1945 30—40 jäsentä ollen jäseniä vuonna 1955 228.

Mutta palatkaamme ajassa vielä hetkeksi taaksepäin. Oulun Aliupseerikerho sai lisää voimaa ja väriä, kun sotien jälkeisissä uudelleenjärjestelyissä uusia joukko-osastoja sijoitettiin Ouluun. 1. Erillisen Autokompanian viimeiset osat saapuivat monien vaiheiden jälkeen Oulun varuskuntaan 50-luvun aikana. 1. Erillinen Viestikomppania muutti Riihimäeltä Ouluun 1953. Pohjanmaan Tykistörykmentti sijoittui Ouluun 1959 Ylämyllyltä ja Riihimäeltä. Ja Pohjan Pioneerikomppania perustettiin Oulun Varuskuntaan 1967 osittain Oulusta ja Pioneerirykmentistä Korialta.

Varuskunnan uusien joukko-osastojen aliupseerit liittyivät välittömästi kerhoon. Edellä mainittujen jouk-

ko-osastojen aliupseerien lisäksi kerhoon kuuluvat Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunnan, Oulun Sotilaspiirin Esikunnan, Oulun Varuskunta Soittokunnan ja Sotilassairaala 1:n aliupseerit. Kuluva toimintakautena Oulun Aliupseerikerhon jäsenmäärä on 278 ja voidaan todeta, että Oulun kerho on suurin jäsenmäärältään Aliupseeriliiton 68 jäsenkerhosta.

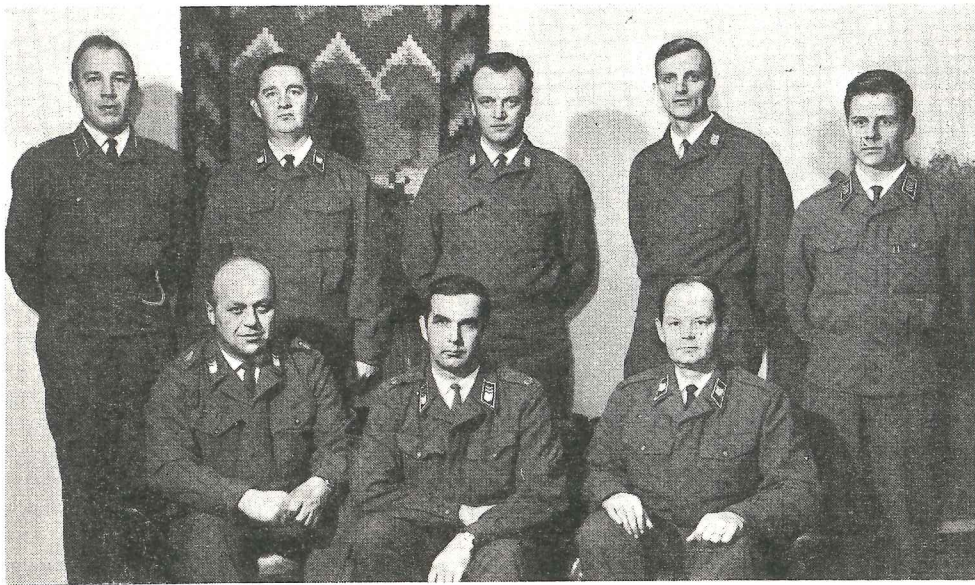
Siirtyessäni esittämään 50-luvun lopun toimintaa kerhossamme, totean, että on keskityttävä käsittelemään siitä vain osan. Oulun Aliupseerikerho ei ole toiminnassaan pyrkinyt pysymään omien seinensä sisäpuolella, vaan ottamaan aktiivisesti osaa järjestötoimintaan kerhon ulkopuolellakin. Niinpä kerhomme jäsenet ovat kuuluneet mm Virkamiesliiton liittovaltuustoon useampaan kertaan ja myöskin kuluva vuonna kerhostamme on jäsen tässä Virkamiesliiton päätätvaltaa omaavassa elimessä.

Entistä enemmän pyrkimyksemme on ollut osallistua kunnalliselämään ja seurakunnalliseen toimintaan. Kunnallisvaaleissa olemme kokeneet epäonnistumisia, mutta monelle vaalikaudelle olemme saaneet oman miehemme kaupungin valtuuston jäsenyyteen. Vuoden 1968 kunnallisvaaleissa saimme aliupseerikunnan edustajan valtuustoon. Oulun seurakuntien toiminnassa jäsenemme ovat olleet mukana aktiivisesti keskeytyksettä.

Yhteydet Virkamiesliiton Oulun piiriin ovat vahvistuneet, kun vuodesta 1968 alkaen piirihallituksessa on yksi paikka vakiintunut Aliupseerikerholla.

On monia muita järjestöjä, yhdistyksiä ja urheiluseuroja, joiden kanssa Aliupseerikerholla on ollut yhteistoimintaa. Näistäkin voin tässä yhteydessä mainita vain muutamia. Oulun Upseerikerhon kanssa Aliupseerikerholla on ollut hyvä yhteistoiminta. Kerhot ovat tasapuolisina liikekumppaneina hoitaneet 1951 perustettua Kasarmien Kauppayhtiötä. Kauppayhtiö perustettiin tukemaan ja palvelemaan kerhoja ja jäseniä. Tyhjistä aloittaen on päästy tuloksiin. Hiukkavaarassa avattiin uusi valintamyymälä 1963 ja Oulun kasarmialueella vietetään ensi maanantaina 26.10.70 ajan vaatimukset täyttävän pääliikkeen avajaispäivää.

Yhteydet oululaisiin reserviläisjärjestöihin ovat olleet saumattomia ja rakentavia. Kontaktia on otettu sekä kokouspöytien ääressä että erilaisissa urheilukilpailuissa. Yhteydet reserviläisjärjestöihin ovat ulottuneet aina Tornion seudun reservialiupseereihin saakka.

Oulun Aliupseerikerhon johtokunta v 1970. Istumassa vas yltä O Kämäräinen, puheenjohtaja sotmest T Sorri, vääp P Vepsäläinen, seisomassa vas ylik H Seppänen, vääp A Saksio, ylik T Haapakoski, ylik E Hankonen ja ylik T Holappa.

Oulun Auk . . .

Eräs järjestö on ollut hyvin lähellä meitä. Tämä järjestö on nimeltään Oulun Aliupseerien Naiset. Tehokkaasti, lämmöllä tämän yhdistyksen jäsenet ovat tukeneet aliupseerikerhoa vuodesta vuoteen. Heidän avulleen kerholle on luotu viihtyvyyttä ja kotoista oloilaa.

Suhteet naapurikerhoihin ovat olleet kiinteät, joista otan esimerkin urheilun yhteydessä.

Yhteydet aliupseereihin ovat ulottuneet myöskin valtakunnan rajojen ulkopuolelle. Kerho on saanut kontaktin ruotsalaisiin aliupseeriveljiin laivastovierailun aikana 1961, englantilaisiin aliupseereihin laivastovierailussa Ouluun 1966, sekä ruotsalaisiin jalkaväen aliupseereihin, jotka Norrbotenin Rykmentistä Bodenista olivat Pohjan Prikaatin aliupseereiden ja kerhon vieraina viime keväänä. Ajatusten vaihto ulkomaisten vieraiden kanssa, nimenomaan järjestötoiminnallisista ja aliupseeriston asemaa koskevista kysymyksistä on ollut antoisaa puolin ja toisin.

En malta olla historiikissani mainitsema muutamaa sanaa kerhon urheilutoiminnasta. Niinsanotuissa sotilasurheilulajeissa, ammunta, suunnistus, hiihto ja ampumahiihto kerhon jäsenet ovat yltäneet huomattaviin suoriin. Niistä haluaisin mainita esimerkiksi kerhon toisen kunniajäsenen sotilasmestari evp Valfrid Pahalan puolustusvoimain ennätyksen vuodelta 1960 pienoiskiväärillä makulta 20 laukausta. Kerhon jäsenet ovat myös menestyneet Aliupseeriliiton kilpailuissa saavuttamalla liiton mestaruuksia ampumahiihdossa ja am-

munnassa, jossa myös Oulun kerho on saavuttanut useita mestaruuksia. Jälleen täytyy todeta, että tässä yhteydessä ei ole mahdollista laajemmasti käsitellä kerhon monitahoista urheilutoimintaa, vaan päätän mainintaan, että kerholla on ollut ja on vilkasta yhteistoimintaa naapurikerhojen kanssa urheilunkin alalla. Näistä esimerkkinä jokavuotiset neljän kerhon, Kauhava—Kokkola—Vaasa—Oulu ja Oulu—Lappi ampumaottelut.

Viime vuosina järjestötoiminta on kerhomme toiminnassa voimaakkaasti aktivoitunut. Oulun kerho on ollut tiiviisti mukana tukemassa Aliupseeriliittoa, sen pyrkimässä uusiin järjestötoiminnallisiiin tavoitteisiin. Aliupseerikunnan asemaa kohentavia uudistuksia saadaan hitaasti, mutta varmasti aikaan. 15 vuotta on kulunut siitä, kun Oulun Aliupseerikerhon edustaja oli mukana Aliupseeriliiton hallituksessa tekemässä esitystä aliupseerien koulupohjauudistuksesta. Esitys toteutui kuluvana vuonna, kun asetus uudesta koulupohjasta — keskikoulu — aliupseerin ammattiin annettiin.

Oulun Aliupseerikerhon toiminta jatkuu tämän merkivuoden jälkeen sekä aliupseeriperinteitä vaalien, että pyrkien aikaansaamaan uudistuksia. Kun viime keväänä puolustusvoimien virkamiehet saivat uuden työaikalain, todettiin kyseisessä laissa heti runsaasti epäkohtia ja puutteita. Mm tämä aihe antaa Aliupseerikerhon jäsenille ja nykyiselle johtokunnalle runsaasti työtä. Oulun kerho tukee myös Aliupseeriliiton esitystä yhtenäispäilystään siirtymisestä. Uskomme liiton esityksen aliupseeritoimihaltijain

aseman ja koulutuksen järjestelystä toteutuvan. Viittaan tässä kenraali K O Leinoseen, joka on äskettäin sanonut: "Kehitys Suomessa tulee kulkemaan Aliupseeriliiton esittämään suuntaan." Pelkkä usko ei tietenkään riitä, vaan esityksen hyväksi on tehtävä kerhoissa ja liitossa työtä ja taas työtä.

Historiikistani olen tarkoituksella pyrkinyt jättämään pois kuivan tilastollisen tietouden sekä vuosiluvut. Olen pyrkinyt luomaan Aliupseerikerhon toiminnasta Oulussa vain yleiskuvan, kehittymisen Aliupseeriklubista, poikamies aliupseerien ruokailupai-kasta nykyaikaiseksi, aktiivisesti toimivaksi Aliupseerikerhoksi. Jos yksityiskohtaisemmin voisin tässä tilaisuudessa toimintaa käsitellä, löytyisi lukuisia nimiä, henkilöitä, jotka ovat tehneet arvokasta työtä Oulun Aliupseerikerhon hyväksi ja omalla panoksellaan vaikuttaneet kerhon ja aliupseerikunnan kehittämiseen. Ehkäpä tähän on joskus mahdollisuus laajemman historiikin puitteissa.

Päätän esitykseni Aliupseeriliiton pääsihteerin, sotilasmestari evp Vilho Junttilan ajatuksen. Hän on sanonut mm: "Ongelmat, jotka ovat nousemassa koko ammatillisen järjestöportaan toiminnassa materiaalististen etukysymysten rinnalle ja joskus jopa niiden edellekin ovat osallistuminen ja ammatin sosiaalinen arvostus. Aliupseerikunnan kaksi tärkeintä tämän hetkistä kysymystä ovat **tasa-arvoisen aseman saavuttaminen** kaikissa asioissa järjestötoiminnallisten asioiden hoidossa muiden virkamiesryhmien kanssa ja tarvittavan, **riittävän sosiaa-**

Väapeli M La'vala

SOTILASURALLE PYRKIVIEN SOSIAALISISTA TAUSTATEKIJÖISTÄ

Johdanto

Vielä tähän päivään mennessä ei ole päästy yksimielisyyteen sosiaalisen eriarvoisuuden syntyyn johtavista tekijöistä. Jokainen yhteisö on ratkaisut työnjakoa ja yhteiskunnan organisoimista koskevat ongelmat eri tavalla. Aina paikallisten olosuhteiden mukaan.

Johtava yhteiskuntateoreetikko Emile Durkheim (1858-1917) on tutkinut tätä keskeistä ongelmaa ja päättynyt siihen, että alkukantaisissa yhteiskunnissa ns kollektiivinen omantunto on pyrkinyt estämään yhteiskunnassa työnjaon syntymisen. Kaikki yhdenmukaisesti käyttäytymisestä poikkeavat pyrkimykset on pyritty saattamaan yhteiskunnan sanktioiden alaisiksi. Yhteiskunnan dynaaminen tiheys ja sen aiheuttama kiristytvä kilpailu pakottavat kuitenkin kollektiivisen omantunnon vähitellen murenemaan. Seurauksena on yksilöityminen ja työnjaon kehittyminen.

"Työnjaon lisääntyminen alkaa muuttaa yhteiskunnan sosiaalista rakennetta. Muutokset ulottuvat kaikille elämän aloille. Yhteiskunnan jäsenille jää yhä enemmän liikkumavaraa, mikä tekee työnjaon jatkuvan edistymisen mahdolliseksi. Kun mekaanisesti solidaarisen yhteiskunnan sisäinen yhtenäisyys saavutettiin jäsenten yhdenmukaisen käyttäytymisen avulla, rakentuu tämän uudentyyppisen yhteiskunnan sisäinen yhtenäisyys jäsenten

erilaisuuden ja tämän erilaisuuden oikeutuksen tunnustamisen varaan. Yhteiskunnan jäsenet ovat tietoisia tämän uudentyyppisen riippuvuuden merkityksestä. Sen menestys perustuu siihen, että lisääntyvän työnjaon välityksellä jokainen yksilö pysyy entisä paremmin tyydyttämään perustarpeitaan."

Näin tulkitsee Emile Durkheimin suorittamia tutkimuksia valtiotieteen tohtori Urho Rauhala kirjassaan SUOMALAISEN YHTEISKUNNAN SOSIAALINEN KERROSTUNEISUUS. (1966, 3)

Edelleen Rauhala kirjoittaa: "Kehitys kohti organista solidaarisuutta ei tapahdu kuitenkaan suoraviivaisesti. Kun alkukantainen yhteiskunta alkaa kehittyä, sen työnjako on aluksi lohkoista ts yhteiskunnan jäsenet eivät suorita aluksi juuri ollenkaan palveluksia, jotka on tarkoitettu kaikille yhteiskunnan jäsenille, johon he veritein kuuluvat. Tämä luonnollisesti vaikeuttaa yleistä työnjakoa. Mutta tästä lohkoisuudesta on muitakin seurauksia. Muutamat perheet tai suvut alkavat vähitellen saada vaikutusvaltaa yhteiskunnassa ja vakiinnuttavat vähitellen asemansa etuoikeutettuna luokkana. Tätä kehitystä tukee vielä se, että yksilöityminen ts vapautumisen kollektiivisen omantunnon puseruksissa näyttää alkavan juuri niistä ryhmistä, jotka ovat kyenneet valtaamaan itselleen johtavan aseman yhteiskunnassa. Tämä pelivara tekee heille mahdolliseksi puuttua työnjaon kehitykseen silloin, kun se uhkaa vaa-

rantaa heidän saavuttamia taloudellisia tai muita etuja. Koska sosiaalisesti ylempiin kerrostumiin kuuluvilla on mahdollisuus kontrolloida työnjaon kehitystä, se estää organisen solidaarisuuden kehittymistä ja ylläpitää sosiaalista eriarvoisuutta." Näin siis Rauhala.

Puolustuslaitoksen tapaisessa jäykässä ja byrokraattisessa organisaatiossa tämän kontrollin toteuttaminen on verrattain helppoa. Tarvitaan vain esimiehen mahtikäsky niin alainen asettuu ja ryhtyy jälleen kulkemaan hänelle valmiiksi suunniteltua kanavaa. Kaikenlaisen yksilöllisen vapauden kehittyminen on puolustuslaitoksessa sen byrokraattisesta luonteesta johtuen täysin mahdotonta. Alemman toimihenkilön tai virkamiehen on melko vaikeata tehdä esimiesensä käsityskannoista poikkeavia aloitteita ja uudistusehdotuksia. Tai alaisen on tehtävä ne ainakin vasta pitkäaikaisen kypsyttelyn jälkeen.

Silloin kun yhteiskunnassa (vrt puolustuslaitoksessa) havaittavat sosiaaliset erot, kerrostumat, ovat syntyneet luonnollista tietä (esim koulutuksen kautta) on erojen syntyminen hyväksyttävissä sen aiheuttamatta suurempia ristiriitoja eri kerrostumien välille. Mikäli ristiriitoja syntyykin, ne voidaan hyväksyä, kun tunnetaan mistä erot sosiaalisten kerrostumien välille syntyvät.

Olisinkin valmis väittämään, että puolustuslaitoksessa kahden eri ammattikunnan välille syntynyt ristiriita johtuu ainakin osaksi siitä, etteivät

lisen aseman saaminen aliupseerin ammatin harjoittajille." Edellä esitetyissä, pääsihteerin Junttilan lauseissa, tiivistyy se henki ja ne kysymykset,

joita ovat koko aliupseerikunnan ja Oulun Aliupseerikerhon asioiden hoidossa päällimmäisenä. Kerhon Aliupseerikunta tulee jatkamaan järjestö-

toiminnallista työtään uskollisena sotilaan, aliupseerin, kasvattajan ja kouluttajan velvollisuuksille.

alempiin kerroksiin kuuluvat tunnu tuntevan täysin omia edellytyksiään selviytyä niistä tehtävistä, joita kes- kikerrostumiin kuuluvien tulee suorittaa. Alempien kerrostumien pullistel- lessa ne samalla paisuessaan tunke- vat okaansa ylempien kerrostumien arkoihin paikkoihin, aktivoiden näitä yhä enemmän väheksymään talutus- nuorassaan pyristelevää, sosiaalisesti alempiarvoista kerrostumaa.

Rauhala toteaa kirjassaan: "Jos eri aseisiin liittyvien oikeuksien ja vel- vollisuuksien täytyy olla erilaiset, sil- loin myös yhteiskunnan täytyy olla kerrostunut. Sosiaalinen eriarvoisuus on tällöin juuri se keino, jolla yhteis- kunta varmistuu siitä, että kyvyik- käimmät henkilöt tietoisesti täyttävät tärkeimmät asemat."

Uralle pyrkivien sosiaalinen tausta

Seuraavassa pyrin tarkastelemaan minkälaisista sosiaalisista kerrostumis- ta lähteviä henkilöitä kiinnostavat up- seerin ja aliupseerin ammatit sekä mi- tenkä näiden kahden (upseerien ja ali- upseerien) ammattikunnan sosiaaliset taustat poikkeavat toisistaan.

Aliupseeriliiton laatimassa muistios- sa (Puolustuslaitoksen ja Rajavarti- o- laitoksen aliupseeritoimenhaltijain aseman ja koulutuksen järjestelyistä 31. 8. 1970, 1) todetaan mm "kadettiup- seeristo on jo pitkän aikaa ollut läh- töisin varsinaisen kansan riveistä. Vain pienen osan voidaan katsoa heis- tä enää edustavan sitä sosiaaliryhmää, mistä upseeristo pääasiassa koostui sil-

loin, kun nyt vielä voimassa olevan järjestelmän linjat ovat syntyneet."

Suorittamani tutkimus ajoittuu up- seereiksi pyrkivien osalta toukokuun 1969 ja heinäkuun 1970 väliselle ajan- jaksolle. Aliupseeriksi pyrkivien osal- ta toukokuun 1969 — kesäkuun 1970 väliselle ajanjaksolle. Olen tietoisesti pyrkinyt saamaan henkilöt samalta ajanjaksolta siksi, että tulokset olisi- vat vertailukelpoisia. Tutkimus ei an- na näyttöä siitä ketä näihin ammatti- kuntiin on rekrytoitu, vaan kartoittaa sen minkälaisissa sosiaalisissa kerros- tumissa tunnetaan mielenkiintoa näitä ammatteja kohtaan siinä määrin, että hakeudutaan pääsykokeisiin. Upsee- riksi pyrkivien populaation suuruu- deksi saatiin 290 ja aliupseeriksi pyr- kivien 370 henkilöä. Mukana tutki- muksissa ovat ainoastaan ne henkilöt, jotka ovat osallistuneet pääsykokeisiin ja jotka ovat ilmoittaneet vanhempi- ensa ammatin.

Käyttämäni arvostusluokitus perus- tuu Urho Rauhalan suorittamaan tut- kimukseen "Suomalaisen yhteiskun- nan sosiaalinen kerrostuneisuus" (1960-luvun suomalaisen yhteiskun- nan sosiaalinen kerrostuneisuus am- mattien arvostuksen valossa). En ryh- dy selvittämään lukijoille Rauhalan suorittaman tutkimuksen yksityiskoh- tia, vaan totean lyhyesti miten ammat- tien arvostusjärjestys, hierarkia on saatu.

Tutkimus suoritettiin kyselylomak- keilla, jotka sisälsivät yhteensä 1293 eri ammattia.

"Ammattien arvojärjestys on saatu aikaan arviomiesmenetelmällä. Siinä joukko arviomiehiä antaa kullekin ammatille pisteitä sovitun arvostus- teikon ja arviointikriteerien mukaan. Näiden pisteiden perusteella lasketaan

kullekin ammatille keskiluku ja am- matit järjestetään keskiluvun suuruu- den perusteella hierarkian muotoon." (Rauhala 1966, 48) "Näin saatu hierar- kia on jaettu tasavälisiin luokkiin seu- raavasti: luokka 1 0,7 %, luokka 2 2,7 %, luokka 3 7,3 %, luokka 4 14,8 %, luokka 5 22,9 %, luokka 6 21,7 %, luok- ka 7 20,0 %, luokka 8 8,2 %, luokka 9 2,4 %. Arvostuksen perusteella saatu luokka-arvo on sitä pienempi mitä enemmän ammattia on arvosteltu." (Rauhala 1966, 191)

Suorittamani tutkimuksen mukaan tyyppisimmiksi upseeriksi pyrkivien vanhempien ammateiksi osoittautui- vat seuraavat, luettuna suuruusjär- jestyksessä. Ammatin jäljessä oleva %-arvo osoittaa frekvenssin suuruuden ja suluissa oleva luku osoittaa amma- tin arvostusasteen Rauhalan luokituk- sen mukaan.

Maanviljelijä 15,5 % (6) (Rau- halan tutkimuksen mukaan maanvil- jelijät voivat kuulua luokkiin 3—7 luo- kan määräytyessä tilakoon mukaan. Koska tilakokoa ei ollut saatavissa otettiin keskimääräiseksi tilakooksi noin 9 ha. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen ilmoituksen mu- kaan keskimääräinen tilakoko Suo- messa on noin 9 ha. Luokka-arvoksi määräytyy tällöin luokka 6). Upsee- ri 10,0 % (4) (Upseeri yleisnimenä on Rauhalan mukaan saanut 56,79 pistet- tä ja luokka-arvon 4. Upseerin arvot eriteltyinä: luutnantti 56,40 (4), yliluut- nantti ei ollut arvioinnissa mukana, kapteeni 59,06 (4), majuri 59,11 (4), everstiluutnantti 64,36 (3), eversti 64,28 (3). Vakanssien prosentuaalisen ja- kauman perusteella yhteiseksi luokka- arvoksi määritettiin luokka 4), työn- johtaja 4,1 % (5), kanta-aliup- seeri 35 % (5) (kanta-aliupseeri yleis-

nimenä kuuluu luokka-arvoon 6 saa- den 48,76 pistettä. Eriteltynä sotilasar- voittain kersantit 45,31 (6), ylikersanti 49,60 (6), vääpeli 52,48 (5), ylivääpeli 52,61 (5), sotilasmestari 54,25 (5). Va- kanssien prosentuaalisen jakauman perusteella yhteiseksi luokka-arvoksi määritettiin luokka 5), toiminnan- johtaja 3,1 % (5).

Aliupseereiksi pyrkivien vanhempi- en ammatit olivat yleisimmin maan- viljelijä 29,8 % (6), työmies 10,5 % (7), kanta-aliupseeri 7,5 % (5), kirvesmies 5,4 % (6), työnjohtaja 3,0 % (5), autoili- ja 2,2 % (5).

Vertailtaessa ammattiryhmiin (up- seeri-aliupseeri) pyrkineiden sosiaalis- ta taustaa vanhempien ammatin ar- vostuksen valossa huomataan, että up- seeriksi pyrkivät ovat keskimääräises- ti yleisemmin kuin aliupseeriksi pyr- kivät olosuhteista, jotka vaativat teo- reettisten tietojen osaamista ja ovat yleensä henkisen työn tekijöitä. Ali- upseerien vastaavasti omistaessa käte- vyyttä ja käytännöllisyyttä omaavat vanhemmat, ruumiillisen työn suorit- tajat.

Seuraava taulukko erittelee upsee- riksi ja aliupseeriksi pyrkineet popu- laatiot kerrostumittain. Luvut osoitta- vat kerrostuman prosentuaalisen osuu- den koko populaatiosta.

luokka	ups	aliups	normaali
			jakauma
	%	%	%
1	0,0	0,0	0,7
2	2,1	0,0	2,7
3	6,2	1,9	7,3
4	24,8	7,3	14,8
5	28,4	26,8	22,2
6	29,6	46,2	21,7
7	7,3	17,8	20,0
8	0,3	0,0	8,2
9	0,3	0,0	2,4
	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Taulukosta on tehtävissä mm seu- raavat johtopäätökset:

- upseerin ammattiin hakeutuvat ovat arvostetuimmista olosuhteis- ta lähtöisin kuin aliupseerit,
- upseeriksi pyrkivien sosiaalisen taustan keskiarvo(5,0) on jonkin- verran koko kansan keskiarvon yläpuolella,
- aliupseeriksi pyrkivän sosiaalisen taustan keskiarvo (5,7) on hie- man kansan keskiarvon alapuo- lella,
- upseeriksi pyritään laajemmista kansankerroksista kuin aliupsee- riksi,
- upseerin ammattiin pyrkivät ovat keskimääräisesti yhtä kerrostu- maa alempaa (5,0) kuin ammatti mihin he pyrkivät (4,0),
- aliupseeriksi pyrkivät ovat kes- kimääräisesti yhtä kerrostumaa alempaa (5,7) kuin ammatti mi- hin he pyrkivät (5,0),
- upseeriksi- ja aliupseeriksi pyr- kivien valta-arvo on luokassa 6.

Tarkasteltaessa tilannetta kerrostu- mittain omaavat upseeriksi ja aliup- seeriksi pyrkivät yleisimmin seuraa- van luettelon mukaisen ammatin omaavat vanhemmat:

Kerrostuma 1

Upseerit: Ei pyrkijöitä
Aliupseerit: Ei pyrkijöitä.

Kerrostuma 2

Upseerit: Diplomi-insinööri 1,7 %, lääkäri 0,7 %, rehtori 0,4 %
Aliupseerit: Ei pyrkijöitä.

Kerrostuma 3

Upseerit: Metsänhoitaja 1,7 %, (pro- senttiarvo osoittaa montako % koko pyrkijämäärästä) pappi 1,4 %, vara- tuomari 1,0 %

Aliupseerit: Pappi 0,5 %, varatuoma- ri 0,3 %, toimitusjohtaja 0,3 %.

Kerrostuma 4

Upseerit: Upseeri 10,0 %, toiminnan- johtaja 3,1 %, opettaja 2,8 %, raken- numestari 1,7 %
Aliupseerit: Upseeri 2,1 %, opettaja 0,8 %, rakennusmestari 0,8 %.

Kerrostuma 5

Upseerit: Työnjohtaja 4,1 %, kanta- aliupseeri 3,5 %, teknikko 3,1 %, poliisi 2,1 %
Aliupseerit: Kanta-aliupseeri 7,3 %, työnjohtaja 3,0 %, teknikko 2,2 %, au- totilija 2,2 %.

Kerrostuma 6

Upseerit: Maanviljelijä 15,5 %, asen- taja 3,1 %, rautatieteiläinen 3,1 %
Aliupseerit: Maanviljelijä 29,8 %, kir- vesmies 5,4 %, autonkuljettaja 1,9 %.

Kerrostuma 7

Upseerit: Työmies 2,1 %, vahtimes- tari 2,1 %
Aliupseerit: Työmies 10,5 %, vahti- mestari 0,8 %.

Kerrostumat 8 ja 9

Pyrkijöitä näistä luokista niin vä- hän ettei kannattane eritellä.

Kaupungista, kauppalasta vaiko maaseudun haja- asutusalueelta

Vertailtaessa upseerin ja aliupseerin ammatteihin pyrkijöitä pitkäaikaisim- man asuinkunnan ja toisaalta nykyi- sen asuinkunnan perusteella, huoma- taan melko voimakkaana sama trendi, mikä yhteiskunnassa nykyään vallit-

AUTOVUOKRAAMO V. RASIMUS

Vuokraamme edullisesti henkilöautoja ilman kuljettajaa

Merkit: Vuoksenniska
Puh. 31 111
* Cortina Imatrankoski
* Escord Puh. 1811
* Isuzu Lappeenranta
* Volkswagen Puh. 11 222

JALKINEET, MOPEDIT, POLKUPYÖRÄT,
URHEILU-, KALASTUS- ja RETKEILY-
VÄLINEET

edullisesti valikoimistamme

KUROSEN JALKINE- JA URHEILULIIKE

Vuoksenniska Rautionkylä
Puh. Imatra 51 274

KELLO-, KULTA- ja SILMÄLASILIIKE

JUKKA PIILI ja K:ni

Vuoksenniska KOP:n talo, puh. 3352

YLÄ-VUOKSI

aina ajan tasalla

IMATRAN tehokkain
tiedotus- ja ilmoituslehti

LAPPEENTIE 24

Puhelin vaihde 4278

Sotilasuralle . . .

see. Siirtymistä maaseudun haja-asutusalueelta asutuskeskuksiin, kauppaloihin ja kaupunkiin, on viimeisten vuosien aikana tapahtunut verrattain yleisesti.

Tutkimuksessa asuinkunnat luokiteltiin seuraavasti: luokka 1 maaseudun haja-asutus, luokka 2 maaseudun asutuskeskus, luokat 3—7 kaupunki tai kauppalalla, asukasluvun mukaisessa suuruusjärjestyksessä jolloin luokka 3 asukkaita alle 10.000, luokka 4 asukkaita 10.000—20.000, luokka 5 asukkaita 20.000—50.000, luokka 6 asukkaita 50.000—100.000, luokka 7 Helsinki, Turku, Tampere.

A	B %	C %	D %
1 = Maaseudun haja-asutus	20,9	22,6	+ 1,7
2 = Maaseudun asutuskeskus	23,6	22,2	- 1,4
3 = Kaupunki tai kauppalalla, alle 10.000 asukasta	22,2	19,2	- 3,0
4 = Kaupunki tai kauppalalla, 10.000—20.000 asukasta	3,0	3,8	+ 0,8
5 = Kaupunki tai kauppalalla, 20.000—50.000 asukasta	6,7	6,5	- 0,2
6 = Kaupunki tai kauppalalla, 50.000—100.000 asukasta	17,9	18,5	+ 0,6
7 = Helsinki, Turku, Tampere	5,9	7,2	+ 1,5
	100,0	100,0	

Selite: A = luokka-arvo, B = pitkä-aikaisin asuinkunta prosenttia koko tutkitusta ryhmästä, C = nykyinen asuinkunta prosenttia koko tutkitusta ryhmästä, D = siirtymäprosentti.

Taulukoita tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon suomalaisen yhteiskunnan rakenne. Siis kuinka monta % koko väestöstä asuu minkäkin luokkaravon (1—7) määrittämällä alueella. Mitä suurempi tämä prosenttiarvo on sitä suurempi todennäköisyys yleisesti ottaen on kuulua asianomaiseen luokkaravoon. En ryhdy kuitenkaan selvittämään väestön jakaumaa vaikkakin vastaavien prosenttilukujen esittäminen olisi todennäköisesti melko yksinkertaista.

Upseeriksi pyrkivien jakautuminen asuinkunnan mukaan. Prosenttimäärä osoittaa frekvenssin suuruuden.

Upseeriksi pyrkivien pitkäaikaisin asuinkunta on, kuten jo yleisimmin esiintyneen vanhempien ammattin perusteella (maanviljelijä) voidaan olettaa, maaseudun haja-asutus. Seuraavaksi suurin frekvenssi on maaseudun asutuskeskus. Upseerin ura kiinnostaa maaseudulla asunutta nuorisoa verrattain yleisesti. 45,8 % kaikista upseeriksi pyrkivistä on viettänyt pisimmän ajan elämästään maaseudulla.

Siirtymistä pois maaseudulta kaupunkiin tai kauppaloihin on viimeisten vuosien aikana tapahtunut 4,6 %. Siirtyminen on ainakin osittain katsottava kuuluvaksi suomalaisen yhteiskunnan yleiseen teollistumisprosessiin ja siitä johtuvaa kaupunkilaistumiseen. (kaupunkiin ja kauppaloiden perustaminen jne. . .)

Aliupseeriksi pyrkivien jakautuminen asuinkunnan mukaan. Prosenttimäärä osoittaa frekvenssin suuruuden.

<h2>Soraliike ja Betonitehdas</h2> <p>A. ROUHIAINEN JA POJAT</p> <p>Huhtasenkylä Puh. 51 228</p>	 <p>IMATRAN KONTTORI</p> <p>VUOKSENNISKA Puh. 31 822</p>
<p>Valmistamme suurennukset ja suuri kopiot filmeistänne jo seuraavaksi päiväksi, samoin passikuvat.</p> <p>Pikapassikuvat valmiiksi 1 minuutissa.</p> <h2>Foto-Airaksinen</h2> <p>VUOKSENNISKA IMATRANKOSKI Puh. 31067 Puh. 1310</p>	<h2>OTK</h2> <p>Lihajalostustehdas</p> <p>IMATRA Puh. 31 711</p> <p>— SERVE — mestarilaatua</p> <p>* Hyvä makkara maistuu aina *</p>

A	B %	C %	D %
1 = Maaseudun haja-asutus	60,0	35,1	-24,9
2 = Maaseudun asutuskeskus	3,8	7,1	+ 3,3
3 = Kaupunki tai kauppalalla, alle 10.000 asukasta	5,5	6,0	+ 0,5
4 = Kaupunki tai kauppalalla, 10.000—20.000 asukasta	2,5	3,0	+ 0,5
5 = Kaupunki tai kauppalalla, 20.000—50.000 asukasta	13,7	22,9	+ 9,2
6 = Kaupunki tai kauppalalla, 50.000—100.000 asukasta	8,2	11,8	+ 3,6
7 = Helsinki, Turku, Tampere	6,3	14,1	+ 7,8
	100,0	100,0	

Selite: A = luokka-arvo, B = pitkä-aikaisin asuinkunta prosenttia koko tutkitusta ryhmästä, C = nykyinen asuinkunta prosenttia koko tutkitusta ryhmästä, D = siirtymäprosentti.

Samalla tavalla kuin upseeriksi pyrkineillä on aliupseeriksi pyrkineilläkin yleisin pitkäaikaisin asuinkunta maaseudun haja-asutusalueella. Muutaman viimeisen vuoden aikana, jona siirtyminen pääosiltaan on katsottava tapahtuneeksi, on siirtymisprosentti ollut huomattavan suuri. Noin joka neljäs aliupseeriksi pyrkivä on vaihtanut maaseudun rauhan asutuskeskusten hälinään. Varmastikaan vähäisin siirtymiseen vaikuttava tekijä ei ole

ollut työttömyys, jota maaseudulla pidetään yleisimpänä kuin asutuskeskuksissa.

Lisäystä on tapahtunut eniten keski suurten (20.000—50.000) kaupunkien ja kauppaloiden osalta (+9,2 %), jossa pyrkijämäärästä asuu tällä hetkellä jo noin yksi neljäsosa pyrkijöistä.

Vertailu upseeriksi ja aliupseeriksi pyrkineiden välillä nykyisen asuinkunnan mukaan. Prosenttimäärä osoittaa frekvenssin suuruuden.

A	B %	C %	kumpaa ammattikuntaa on luokkaravossa enemmän
1 = Maaseudun haja-asutus	22,2	35,1	au 12,9
2 = Maaseudun asutuskeskus	19,2	7,1	ups 12,1
3 = Kaupunki tai kauppalalla, alle 10.000 asukasta	3,8	6,0	au 2,2
4 = Kaupunki tai kauppalalla, 10.000—20.000 asukasta	6,5	3,0	ups 3,5
5 = Kaupunki tai kauppalalla, 20.000—50.000 asukasta	18,5	22,9	au 4,4
6 = Kaupunki tai kauppalalla, 50.000—100.000 asukasta	7,2	11,8	au 4,6
7 = Helsinki, Turku, Tampere	22,6	14,1	ups 8,5
	100,0	100,0	

Selite: A = luokka-arvo, B = upseeriksi pyrkivien nykyisen asuinkunnan prosentuaalinen osuus kokonaismäärästä, C = aliupseeriksi pyrkivien nykyisen asuinkunnan prosentuaalinen osuus kokonaismäärästä, D = ero upseerien ja aliupseerien välillä. Etumerkki osoittaa kumpaa on prosentuaalisesti enemmän omasta kokonaispyrkijämäärästään.

Taulukko osoittaa, että upseeriksi pyrkivän asuinpaikka on yleisimmin kaupungissa kuin aliupseeriksi pyrkivän. Tätä voitiin jo odottaa tarkasteltaessa vanhempien ammattijakaumaa.

A	B %	C %	kumpaa ammattikuntaa on luokkaravossa enemmän
0	21,7	49,2	au 27,5
1	31,7	28,1	ups 3,6
2	29,0	16,7	ups 12,3
3	17,6	5,5	ups 12,1
4	0,0	0,5	au 0,5

Pyrkijöiden sosiaalinen aktiivisuus

Kaikilla pyrkijöillä on ollut mahdollisuus vastata kysymykseen: Mihin yhdistykseen olet kuulunut, mahdollinen luottamustoimi siinä?

Seuraava taulukko osoittaa prosentuaalisen jakauman upseeriksi (B) ja aliupseeriksi (C) pyrkineillä sen mukaan miten moneen yhdistykseen he ovat kuuluneet.

Selite: A = yhdistysten lukumäärä, B = upseeriksi pyrkivien kuuluminen yhdistykseen %-arvot yhdistysten lukumäärän perusteella, C = aliupseeriksi pyrkivien kuuluminen yhdistykseen %-määrät yhdistysten lukumäärän perusteella, D = upseeriksi ja aliupseeriksi pyrkivien prosentuaalisten jakaumien erot. Tunnus luvun edessä ilmoittaa kumpaan ammattikuntaan kuuluvaa on prosentuaalisesti enemmän.

Taulukosta voidaan esimerkiksi todeta, että noin puolet aliupseeriksi pyrkivistä eivät ole kuuluneet min-

käänlaiseen yhdistykseen ennen aliupseeriksi pyrkimistään.

Upseeriksi pyrkivistä on vähintään yhteen yhdistykseen kuulunut noin 80 %. Mistäkö tämä johtuu? Uskoisin sen ainakin osittain olevan selitettävissä sillä, että upseeriksi pyrkivillä on suurempi mahdollisuus kuulua esim teinikuntiin, erilaisiin urheiluseuroihin ja järjestöihin jo pelkästään asuinkuntansa perusteella.

Taulukon perusteella voitaisiin esittää kysymys, onko aktiivisella yhdistykseen kuulumisella ja sosiaalisuudella kyky tulla toimeen ihmisten kanssa, jotain yhteyttä keskenään?

Jotta lukijakin joutuisi hieman vaivaamaan aivojaan jätän äskeiseen kysymykseen vastaamatta.

Yhteenveto

Olen pyrkinyt hakemaan vastausta kysymykseen: kiinnostaako sotilasuraporvareita, pikkuporvareita vaiko proletaareja. Valmista vastausta kysymykseen en ole esittänyt, vaan olen tyytynyt esittelemään lukijoille sotilasuralle pyrkivien tämän hetkistä sosiaalista taustaa mahdollisimman kansanomaisella tavalla. Varovaisena miehenä olen myöskin tutkimuksen pohjalta ehkä tehtävissä olevan spekuloinnin jättänyt mahdollisimman vähäin. Toivon myöskin lukijan tekevä johtopäätöksensä erittäin harkiten. Tutkimushan sisältää uralle pyrkivät eikä uralla olevia ja tutkittu populaatio on lisäksi kohtalaisen pieni täysin luotettavan kuvan saamiseksi. Nyky-yhteiskunnassa muutokset tapahtuvat niin nopeasti, että tilanne mikä meillä tänään on esillä, huomenna voi olla auttamattomasti vanhentunut.

TOIMITUKSEN HUOMAUTUS

Kirjoittaja ilmoittaa pysytelleensä vain tutkimusten tulosten selvityksissä ja välttäneensä kannanilmaisuja. Alussa esitetty väite kahden eri ammattikunnan välille syntyneestä ristiriidasta on kuitenkin liioiteltua. Peruskysymyksessä; aliupseeriston koulutuksen lisäämisessä liennemme upseeriston kanssa samaa mieltä, vain keinoista ja aikatauluista on erimielisyyttä.

VENDITO SIIRTYY OSTOLOMAKKEISIIN

Venditon taloudellinen jäsenpalvelu uudenaikaistuu. Kuluvan vuoden aikana entinen tilauslippu uusitaan käyttökelpoisemmaksi ja nidotaan pahvikansiin. Taskukokoisen ostolomakevihon tarkoituksena on helpottaa nykyistä "raskassoutuista" ja kaupallisessa merkityksessä vanhentunutta järjestelmää. Jokaisessa vihossa on kymmenen ostolomaketta. Vanhat tilausliput ovat kuitenkin edelleen voimassa uuden ostolomakkeen rinnalla.

Lisääntyvä luottokorttien ja talletushekkien käyttö on johtanut tähän uudistukseen. Jäseniä kehoitetaan tutustumaan uuteen ostovälineeseen. Ostolomake, joka on irroitettu vihosta ennen ostosten suorittamista, on asiallisesti täytettynä myös pätevä. Näin ollen perheenjäsenetkin voivat käyttää etua hyväkseen. Lisäksi huomautetaan, että alennus- ym. ehdot säilyvät ennallaan. Vain ostolomakkeen muoto ja ulkoasu muuttuvat.

Toimituksen huomautus . . .

Tässä kohdassa kirjoittajalla on myös ennakkokanta siitä, "etteivät alempiin kerroksiin kuuluvat tunnu tuntevan täysin edellytyksiään selviytyä niistä tehtävistä, joita keskikerroksiin kuuluvien tulee suorittaa". Kun ilmeisesti alemmilla kerroksilla tarkoitetaan nykyistä aliupseeristoa, niin on toki oikaistava, että juuri nykypäivän aliupseeristo tuntee, ettei se pysty edellytyksillään selviytymään yhä vaativimmiksi tulevista tehtävistään ja juuri siksi se vaatii itselleen

koulutusta ja asemaa, jotta se voisi suoriutua näistä "keskikerroksille kuuluvista tehtävistä".

Toteaisimme vielä, ettei edellämäinitussa esityksessä ainakaan ole pitäyditty pelkän tutkimuksen selostuksessa, tai selostus on pantu palvelemaan määrättyä tarkoitusta.

Myös se toteamus, että aliupseeristo on vähemmän aktiivista sosiaalisessa mielessä osallistumaan ympäristön rientoihin on harhaanjohtava, sillä upseerilla on kouluaikanaan siihen pa-

Pursimies Pauli Viinikainen

ALIUPSEERIA TARVITAAN YK:N PALVELUKSESSA

Yhdys-yneiden Kansakuntien perustamisesta on tänä vuonna tullut kuluiseksi 25 vuotta.

Suomi hyväksyttiin jäseneksi v 1955.

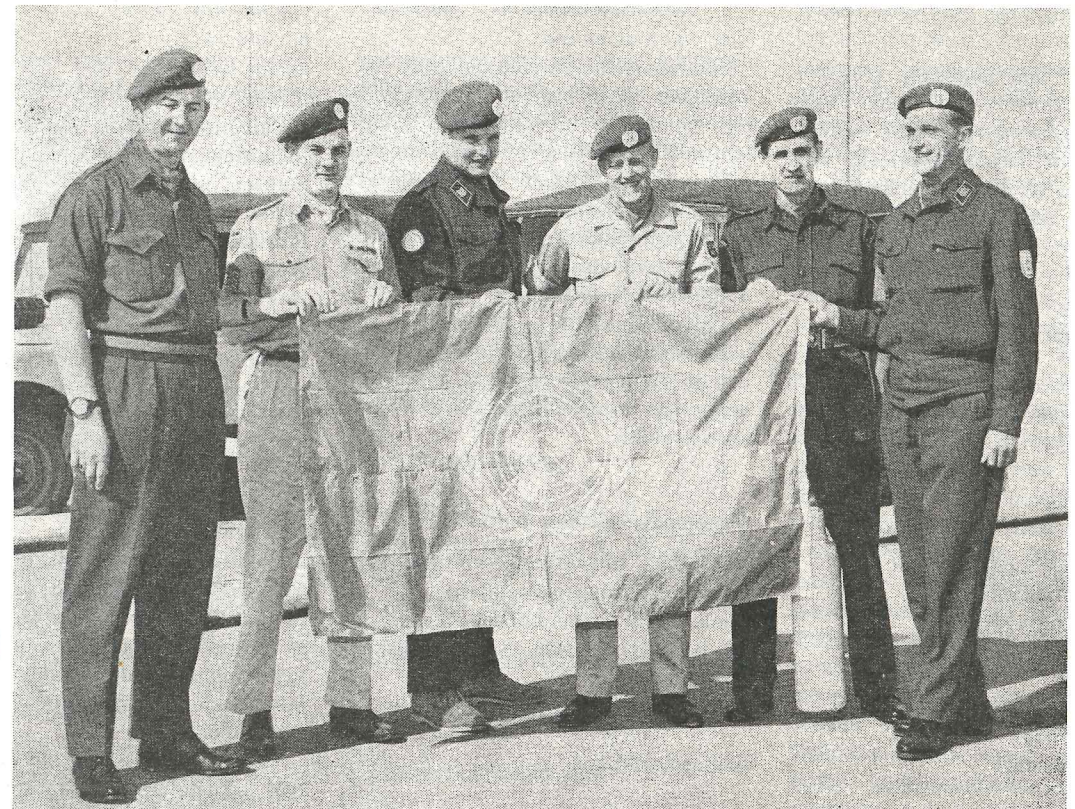
YK:n yksi ja ehdottomasti ensisijainen tehtävä on pyrkiä säilyttämään rauha sekä tämän myötä turvallisuus maailmassa. Aina ei kuitenkaan tämän päämäärän saavuttaminen ole ollut mahdollista yksin neuvottelupöydän ääressä ja niinpä mm vuonna 1956, kun tilanne Lähi-Idässä oli kärjistyntä aseelliseksi selkkaukseksi, päätti YK lähettää Suezin alueelle YK:n rauhanturvajoukot, jotka koostuivat 10 maan joukko-osastoista, tehtäväänään auttaa tilanteen rauhoittamisessa sekä rauhan säilyttämisessä Israelin ja Arabimaiden välillä.

Tähän Siinain operaatioon osallistui myös Suomesta YKSK:n (YK:n Suomen Komppania) nimeä kantanut osasto, jonka vahvuus oli n 250 miestä.

Tällöin myös suomalainen aliupseeri ensimmäisen kerran astui YK:n palvelukseen.

Toinen kerta, jolloin YK on pyytänyt Suomea asettamaan rauhanturvajoukon käyttöönsä tapahtui vuonna

1964, tällöin Kyproksen kriisi vaati YK-joukkojen "väliintuloa" tilanteen rauhoittamiseksi. Ensimmäinen Suomen osasto YKSP 1 (YK:n Suomen Pataljoona) lennätettiin saarelle maaliskuussa 1964. Pataljoonan vahvuus oli kaikkiaan n 1000 miestä. YK:n vähennettyä kuudesta eri maasta olevia jokkojaan Kyprokselta useaan eri otteeseen, on YKSP:kin supistunut siten, että sen vahvuus tällä hetkellä on n 280 miestä. Kaikenkaikkiaan on YKSP:ssa Kyproksella palvellut tämän kuluksen kuuden ja puolen vuoden aikana n 6400 miestä, joista aktiivipalveluksessa olevia tai olleita aliupseereita n 160. Moni aliupseeri on siis jo tähän mennessä ehtinyt käydä hankkimassa YK-mitalinsa rauhan kentiltä, mutta vielä useampi sen haluaisi käydä hankkimassa ja kuinka monet miettivätkään sitä, että kannattaako se tehdä. Jokainen tutkiskelkoon tätä kannattavuuskysymystä hiljaisina hetkinään kuitenkin huomioiden seuraavat perustekijät:

Viiden maan aliupseerit kannattavat YK:n lippua. Vasemmalta: yliv L Blake (Englanti) yliv T Dillon (Irlanti) kers E Räsänen (Suomi) ylik B-O Sleigert (Ruotsi) kers D Hartling (Kanada) ja yliv M Berg (Suomi)

1964, tällöin Kyproksen kriisi vaati YK-joukkojen "väliintuloa" tilanteen rauhoittamiseksi.

Ensimmäinen Suomen osasto YKSP 1 (YK:n Suomen Pataljoona) lennätettiin saarelle maaliskuussa 1964. Pataljoonan vahvuus oli kaikkiaan n 1000 miestä. YK:n vähennettyä kuudesta eri maasta olevia jokkojaan Kyprokselta useaan eri otteeseen, on YKSP:kin supistunut siten, että sen vahvuus tällä hetkellä on n 280 miestä.

Kaikenkaikkiaan on YKSP:ssa Kyproksella palvellut tämän kuluksen kuuden ja puolen vuoden aikana n 6400 miestä, joista aktiivipalveluksessa olevia tai olleita aliupseereita n 160.

Moni aliupseeri on siis jo tähän mennessä ehtinyt käydä hankkimassa YK-mitalinsa rauhan kentiltä, mutta vielä useampi sen haluaisi käydä hankkimassa ja kuinka monet miettivätkään sitä, että kannattaako se tehdä.

Jokainen tutkiskelkoon tätä kannattavuuskysymystä hiljaisina hetkinään kuitenkin huomioiden seuraavat perustekijät:

Vaatimukset

- olet terve
- alkoholi ei ole ongelmasi

- kotiasiasi ovat kunnossa (YK-joukot eivät ole muukalaislegioonaa)
- sinulla on moitteeton kansalaiskunto
- sinulla on muodollinen pätevyys tehtävään johon aiot
- sinulla on tietty immuniteetti taudille koti-ikävä (vakavasti otettava asia).

Taloudelliset edut

Tällä hetkellä YKSP:ssa palveleville maksettavat palkat ja päivärahat ovat seuraavat:

arvo	palkka/kk	pv-raha
— rahhoit. 1 lk	mk 1742:04	mk 16:75
— sotmest.	" 1647:28	" 14:00
— yliv.	" 1475:35	" 14:00
— väöp.	" 1333:29	" 14:00

Palkka maksetaan PIM:n toimesta Suomessa asianomaisen palkkatilille asianmukaisine ennakkopidätyksineen Suomen markoissa. Päivärahan, joka on verovapaa, maksu tapahtuu valvontajoukon toimesta toimialueella paikallisessa valuutassa.

Päivärahan lisäksi on YK-valvontajoukon palveluksessa olevalla oikeus siirtää 20 % nettopalkastaan toimialueelle paikallisessa tai Englannin valuutassa.

YK-palveluksen vaikutus muihin etuihin kotimaassa

Valvontajoukossa palvellut henkilö saa lukea siinä palvellun ajan hyväksyneen valtion palveluksena ikälisää, eläkettä, ylennystä, vuosilomaa tai muuta sellaista etua varten. (Suomalaisesta valvontajoukosta annetun lain (276/64) 10 §).

Mikäli evp aliupseeri hyväksytään valvontajoukkoon, saa hän uuden eläkelain mukaan eläkkeelle siirtyneenä, kun virkasuhde valtioon on katkenut, eläkkeen vähentämättömänä YK-palkan lisäksi.

Vanhan eläkelain mukaan eläkkeelle siirtyneen eläkkeen maksu keskeytyy YK-palveluksen ajaksi.

Kaupapäällistä

- ilmainen majoitus, muonitus, vaatetus ja sairaanhoito
- saat kustannuksitta matkustaa ulkomaille
- saat maksutonta hoitoa fakki-idiotismiisi
- voit halutessasi kohentaa kieli-taitoasi tai hankkia sitä
- saat uusia ystäviä tai ainakin tuttaviva
- saat kerrankin kunnan rusketuksen pintaasi.

Jos edellä luetellut seikat eivät ole

YK:n tehtävissä . . .

laimentaneet tahi kokonaan eliminoineet itsetutkittelijan halua hakea YK:n rauhanturvajoukkoihin, kannattaa lukemista jatkaa edelleen, sillä tarkoitukseni on pyrkiä selvittämään seuraavassa hieman tarkemmin tätä työkenttää.

VALVONTA- JA VALMIUSJOUKKO

Hakijan on ensiksikin selvitettävä itselleen kaksi eri käsitettä, jotka ovat:

Tehtävä

- rahastonhoitaja 1 lk (sotvirkkam)
- esikuntavääpeli (yliv)
- automestari (sotmest)
- asemestari (yliv)
- viestimestari (sotmest)
- lääkintäaliupseeri (yliv)
- komppanian vääpeli (2 kpl) (yliv)
- talousaliupseeri (vääp)
- tilitysaliupseeri (yliv)
- varusvaraston hoitaja (vääp)

- a) valvontajoukko
- b) valmiusjoukko

Suomalaisella valvontajoukolla tarkoitetaan YK:n käyttöön kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi asetettua puolustusministeriön vapaaehtoisista muodostamaa suomalaista joukkoa.

Valvontajoukko on siis jo "ulkona" YK:n tehtävissä. (Tällä hetkellä YKSP 14 Kyproksella)

Valvontajoukolle (YKSP:lle) on vahvistettu seuraavat sotilasvirkamiehen ja aliupseerin tehtävät, jotka täydennetään vain vakinaisessa palveluksessa olevilla:

Vähimmäisvaatimus tehtävään

- Vähintään tilitysaliupseerikurssi sekä kokemusta rahastonhoitajana.
- Mieluimmin esikuntamestarikurssi sekä perehtyneisyyttä esikuntatyöskentelyyn.
- Automestarikurssi
- Asemestarikurssi
- Viestimestarikurssi
- Lääkintäaliupseerikurssi
- Perehtyneisyyttä komppanian vääpelin tehtäviin.
- Mieluimmin huoltomestarikurssi tai pitkäaikainen kokemus vast. tehtävissä.
- Perehtyneisyyttä tilitysaliupseerin tehtäviin.
- Kokemusta itsenäisenä varusvaraston hoitajana.

Sulkuihin merkityt arvot ovat YK-arvoja, eikä hakijan sotilasarvo Suomessa näin ollen estä hänen nimitystään ko tehtäviin.

Valvontajoukkoon hyväksytyt allekirjoittaa aluksi 6 kk:n palvelussitoumuksen, sitoumuksesta on mahdollisuus jatkaa 3 kk:n erissä 1 vuoden palvelusaikaan saakka, jonka jälkeen palveluksen jatkoanomus tulee PIM:n ratkaistavaksi.

Valmiusjoukko on Suomessa toimintavalmiudessa pidettävä YK:n rauhanturvaamistehtäviin tarkoitettu valvontajoukko. (ASK 132/65).

Valmiusjoukon ei tarvitse olla kootuna.

Valmiusjoukko on puolustusministeriön alainen.

Valmiusjoukko ei siis ole "ulkona" YK-tehtävissä, vaan se on valmiiksi koulutettu reservi, joka on tarvittaessa nopeasti koottavissa ja lähetettävissä toimialueelle. Tällöin myös valmiusjoukko nimitys muuttuu valvontajoukoksi.

Valmiusjoukon koulutus tapahtuu v 1969 perustetussa YK-koulutuskeskuksessa Niiniallossa, jonne 4-5 kertaa vuodessa kutsutaan hakemusten perusteella hyväksytyt 150-200 miestä käsittävät koulutuserät 1-2 viikkoa kestäväan koulutukseen.

Valmiusjoukkoon koulutetuista ja sitoumuksen tehneistä henkilöistä valitaan myös valvontajoukon tarvitsema vaihtohenkilöstö.

Valmiusjoukolla on vahvistettu seuraavat sotilasvirkamiehen ja aliupseerin tehtävät, jotka täydennetään vain vakinaisessa palveluksessa olevilla:

Tehtävä

- Aseteknikko (sottek 1 lk)
- autontarkastaja (sottek 1 lk)
- rahastonhoitaja 1 lk (sotvirk)
- toimistoaliupseeri (sotmest)
- esikuntamestari (sotmest)
- viestimestari (sotmest)
- tulenjohtaja aliupseeri (sotmest) (Krh)
- huoltokomppanian vääpeli (sotmest)
- kuljetusten johto-osaston joimistoaliupseeri (sotmest)
- sotilaspoliisiosaston vääpeli (sotmest)
- tilitysaliupseeri (yliv)
- lääkintäaliupseeri (yliv)
- jääk.komppanian vääpeli (yliv) (3 kpl)
- esikuntakomppanian vääpeli (yliv)
- varusvaraston hoitaja (yliv)
- er. It-osaston vääpeli (yliv)
- asentaja-aliupseeri (KuljJ) (yliv)
- Poliklinikaryhmän johtaja (yliv)
- talousaliupseeri (yliv)

Vähimmäisvaatimus tehtävään

Aseteknikkokurssi suotava, kuitenkin vähintään asemestarikurssi. Autoteknikkokurssi suotava, kuitenkin vähintään automestarikurssi. Kuten valvontajoukossa.

Tyydyttävä engl. kielen taito.

Kuten valvontajoukossa esik. vääp.

Kuten valvontajoukossa.

Krh tulenjohtokoulutus.

Huoltomestarikurssi.

Tyydyttävä engl. kielen taito, perehtyneisyyttä maa-, meri- tai ilmakuljetuksiin.

Tyydyttävä engl. kielen taito, sotilaspoliisikurssi.

Kuten valvontajoukossa.

Kuten valvontajoukossa.

Kuten valvontajoukossa.

Kuten jääk.komppanian vääpeli.

Kuten valvontajoukossa.

It-koulutus.

Autoaliupseerikurssi.

Lääkintäaliupseerikurssi.

Kuten valvontajoukossa.

Valmiusjoukkoon hakijalle katsotaan eduksi aikaisempi nuhteeton YK-palvelus valvontajoukossa.

Siinä tapauksessa, että valmiusjoukko muuttuu valvontajoukoksi ts lähetetään toimialueelle, päättää valtioneuvosto henkilöstön palkkauksesta ja päivärahoista erikseen.

Valmiusajalta ei palkkaa eikä päivärahaa suoriteta.

Kantahenkilökunnan hakeminen YK-tehtäviin

Pääesikunnan komento-osasto on kuluva vuoden lokakuussa lähettänyt

joukko-osastoille sekä erillisille yksiköille valmiiksi painetut hakemuslomakkeet joilla kantahenkilökuntaan kuuluvat voivat hakea YK:n valvonta-, valmiusjoukon tai sotilastarkkailijan tehtäviin. Samassa yhteydessä PE on myös antanut ohjeet hakemisajoista.

Suomen osallistuminen YK:n rauhanturvatyöhön näyttää muodostuvan yhä vakiintuneemmaksi. Tästä osoituksena ovat YK-valmiusjoukon perustamisen lisäksi mm YK-Koulutuskeskuksen perustaminen, Suomen vuosittain järjestämä yhteispohjoismainen sotilasarkkailijakurssi sekä suomalaisten osallistuminen muiden maiden järjestämille erilaisille yhteispohjoismaisille YK-kursseille.

Kyseessä olevista kursseista mainittakoon tässä yhteydessä YK:n sotilaspoliisikurssi, joka toimeenpannaan Tanskassa sekä YK:n kuljetusten johtokurssi Norjassa, joille kummallekin on ensimmäisen kerran, vuoden 1971 aikana suunniteltu komennettavaksi Suomesta upseereiden lisäksi myös kaksi englanninkielen taitoista aliupseeria.

Tässä valossa tarkasteltuna myös aliupseerin tarve YK:n rauhanturvaamistyössä näyttää tulevaisuudessa entisestään lisääntyvän. Kuitenkin monen aliupseerin täystehollista käyttöä YK:n tehtävissä on rajoittamassa suuressa määrin huono kielitaito.

Kielitaidon puuttuminen rajoittaa myös mitä suurimmassa määrin YK-tehtävissä olevan henkilökohtaisten kontaktien luomista, muodostuen näin kompastuskiveksi sekä oman viihdytyksen lisäämiselle, että ajattelutavan avartamiselle.

Lieneekin näin lopuksi paikallaan vielä korostaa nimenomaan niille aliupseereille jotka ovat YK-tehtävistä kiinnostuneita ja mahdollisesti jo punoneet juoniaankin (vaimojensa ja esimiestensä selän takana) tämän asian tiimoilta: kannattaa aloittaa englannin kielen opiskelu.

VUOKSENNISKAN

APTEEKKI

VUOKSENNISKKA

Puh. 31 007

RK-AUTO

VUOKSENNISKA

Puh. 31 732 — 31 961

YLEISVARAOSALIIKE

RAKENNUSLIIKE VELJEKSET LAAKSO

Laurinkatu 47

Lohja

OITIN VEHNÄMYLLY

Oitti

HUMPPILAN MEIJERI

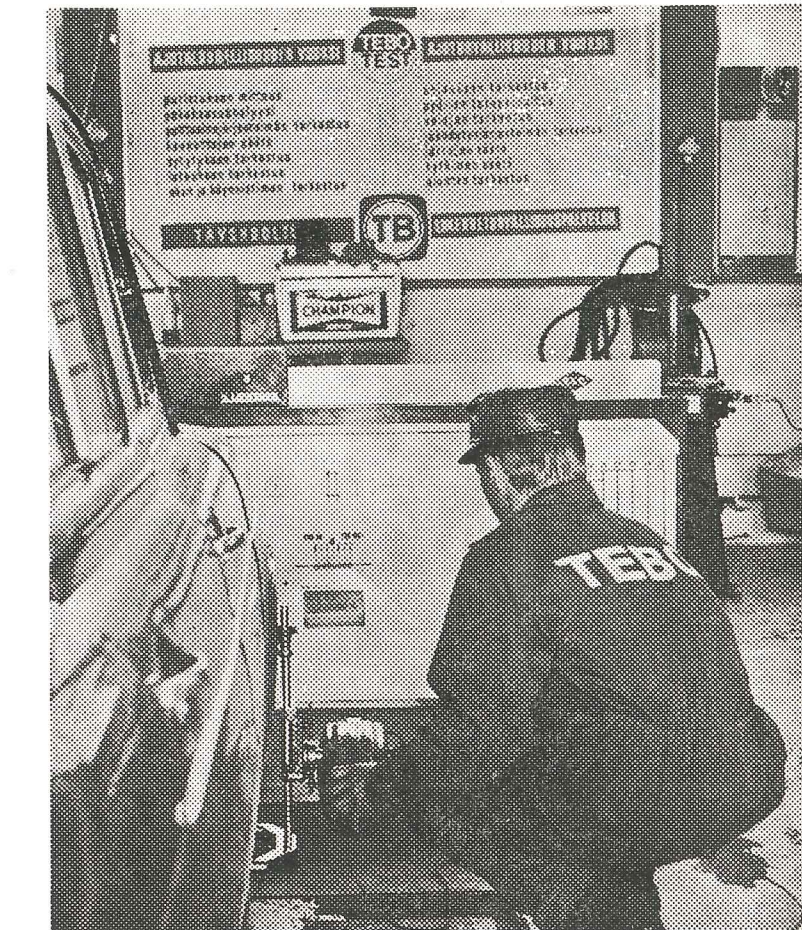
Humppila

VENDITO-ETUJA TEBOIL-OSTOISTA

Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliiton jäsenjärjestöjen piirissä toimiva, sen suurimman jäsenjärjestön Virkamiesliiton perustama Vendito on yhtiö, joka pyrkii hankkimaan taloudellista etua TVK:n jäsenjärjestöjen henkilöjäsentille. Venditon toimintaa on pidettävä ainoalaatuisena jäsenpalveluunotona maassamme, sillä se siirtää voittonsa mahdollisimman suurena yleensä jo kaupanteon hetkellä alennuksina asiakkailleen (jäsenille).

Kaikki TVK:n jäsenjärjestöihin kuuluvat jäsenet, joita on peräti 200 000, eivät ehkä kuitenkaan ole selvillä edullisista ostomahdollisuuksistaan tai eivät osaa käyttää kaikkia Venditon tarjoamia mahdollisuuksia hyväkseen. Venditohan pyrkii yhä laajempaan ja todella koko jäsenkentän kattavaan palveluun. Tavoitteena on yhä monipuolisempi liikevalikoima sekä kokonaan uudet toiminta-alueet.

Tämän monipuolisen ja eri alueille laajenevan toiminnan piiriin kuuluu mm. Oy TEBOIL Ab, jonka erilaiset tuotteet ja palvelut ovat Venditon asiakkaiden ulottuvilla. TEBOIL-huoltamoiden lukumäärä on tällä hetkellä noin neljäsataa. Ensimmäisenä Suomessa on näillä huoltamoilla otettu käyttöön erityinen takuuhuolto, johon liittyy mm. liikenneturvallisuus- ja katsastustarkastus. Ammattitaitoinen ja koulutettu henkilökunta vastaa siitä, että Teboilin huoltamoilla todella selviydytään maamme varsin kirjavasta autokannan asettamista vaatimuksista.

Teboil-huoltamot ovat autotestaus- ja liikenneturvallisuustoiminnan alkuunpanijoita maassamme. Kuvassa huoltomies suorittamassa pyörien auras-kulmien tarkistusta ja säätöä, joka on syytä suorittaa muutama kerta vuodessa. Oikea auras-kulma merkitsee turvallisempaa ajoa ja säätää samalla renkaita.

Venditosta voi anoa luottokortin, jolla saa alennusta kaikilta TB-Teboilhuoltamoilta 2 penniä litralta. Pari penniä on tosin vaatimaton määrä, mutta säännöllisesti säästettynä siitäkin vuosittain kertyy kaunis summa. Luottokortti oikeuttaa ostamaan kokonaan kattavasta huoltamoverkostosta myös voiteluaineet ja nestekaasua edullisesti. Lisäetuna mainittakoon, että Venditon asiakkailta ei peritä tavanomaisista laskutusmarkkaa, koska sen maksaa Vendito. Luottokorttinsa

asiakas saa noin kahden viikon kuluessa anomisesta. Tällaisia luottokorttiasiakkaita on jo tuhansia ja määrä kasvaa jatkuvasti.

Myös polttoöljyn ostajia ajatellen on Vendito tehnyt sopimuksen Teboilin kanssa. Polttoöljyn ostaminen tapahtuu Venditon tilauslomakkeita käyttäen. Näiden tilauslomakkeiden avulla asiakas voi ostaa tarvitsemansa polttoöljyn Venditon tiliin. Vendito puolestaan laskuttaa ostajaa.

S. WUORIO MAALAAMO OY

Unioninkatu 30
Helsinki 10

Eläkevakuutusosakeyhtiö

ILMARINEN

Eerikinkatu 41
Helsinki 18

Päättäjäjuhlan yleisöä. Eturivi vasemmalta oikealle: Ltn P Mäkelä, sotmest S Siltala, kommodori O Knaapi, maj A Aremo, diplins Z Alkara ja ins R Sorvali. Takana kurssin oppilaita.

Sähköteknillisessä koulussa Riihimäellä pidettiin 2.10.1970 Tutka- ja laskinmestarikurssi 12:n päätöstilaisuus.

8 kk kestävä kurssi oli opetustasoltaan vaativa, mutta valikoiva oli myöskin oppilaaksi hyväksyminen. Noin ½ vuotta ennen mestarikurssin alkua kurssille pyrkiville jaettiin Sähköteknillisen Koulun toimesta harjoitustehtävät. Suoritettujen ja SähköTK:n tarkastamien tehtävien perusteella kutsuttiin osa pyrkijöistä pääsykokeeseen, jossa oppilaat lopullisesti valittiin. Kurssille valitut, monen valintaseulan läpäisseet, 19 oppilasta muodostivat tiedoiltaan tasaisen ryhmän, joten kaikki pystyivät seuraamaan korkeatasoista opetusta. Koulun opettajien käsityksen mukaan paras kurssille tuloaika on noin viisi vuotta tutkaperuskurssin jälkeen.

Tälläkin kurssilla, kuten koko tutkakoulutuksen ajan v 1950—1970 on ollut, oli oppilaista lähes puolet ilmaivoimista, muiden oppilaspaiikkojen jakaantuessa tasaisesti merivoimien ja maavoimien niiden aselajien osalle, jotka käyttävät tutkia ja laskimia. Kurssilla koulutetaan sähköteknillisellä alalla itsenäisiin huoltotehtäviin pystyviä aliupseereita, jotka pystyvät vastaamaan heidän haltuunsa annettujen tutkien ja erityyppisten laskinten käyttökunnosta.

Sähköteknillisen Koulun johtaja maj A. Aremo kertoi tervehdyshetkensä koulussa seurattavan jatkuvasti alan teknillistä kehitystä mainiten kuitenkin, että nykyaikaisiin tutkavalvonta ja -johtajajärjestelmiin

olennaisesti kuuluvaa ATK-toimintaa ja laitteita voidaan koulussa opettaa vain teoreettisesti, koska kyseisiä laitteita ei koululle ole saatu.

Muutenkin tulee tutkatietojen käsittely vaatimaan yhä suuremman osan opetuksesta ja laskinlinjaa tultaneekin laajentamaan. Lisäksi maj Aremo kertoi, että laskinlinja on tulevaisuudessa ehkä vielä jaettava kahteen osaan, analogi- ja digitaalilinjoihin.

Kurssikertomuksen esitti kurssin johtajana toiminut ltn P. Mäkelä. Kertomuksesta ilmeni oppilaiden hyvätaso ja tasaisuus eri opetusaineissa. Koululla suoritettujen teorioiden ja käytännön opetuksen lisäksi kurssi on suoritettanut opintomatkoja sähköteknillisen alan laitoksiin ja viestikeskuksiin.

Kurssin johtaja kiitti oppilaita ahkerasta opiskelusta ja hyvästä yhteishengestä, jonka avulla kurssi on sujunut kitkattomasti. Tämän vahvisti myös koulun vääpelinä toimiva yliv A. Rusanen.

Koulun johtaja jakoi todistukset, jotka saivat seuraavat mestarikurssin suorittaneet aliupseerit:

Kurssin priimus myylik M. Akkanen, SmMv. Hän sai lisäksi Maanpuolustuksen kannatussäätiön stipendin 200 mk.

Kiitettävän arvosanan saivat: vääp K. Yli-Antola, IlmavV, vääp H. Aarnio, IlmavVK, ylik M. Rissanen, HämLsto

Hyväksyttävästi kurssin suorittivat: ylik H. Harmanen MerivE, ylik J. Heljakka SatLsto, vääp E. Hirvonen TurItPsto, ylik O. Hokka IlmavVK, ylik P. Ikonen KarLsto, Kers T. Josefsson

UUSIA TUTKALAITTEITA TULOSSA

12. Tutkamestari- kurssi päättyi

HelItR, vääp V. Kaksonen HämLsto, mvpursim L. Koivunen SIMv, ylik P. Linna SatLsto, ylik E. Lönn VaaR Psto, ylik M. Nurminen 4.ErVK, ylik S. Orpana KarLsto, ylik P. Pölkky SIRT, ylik S. Sutinen SatLsto, ylik K. Wallenius SähköTK

Ylik P. Linnalle, laskinlinjan parhaalle oppilaalle, lahjoitti Hilvonen Technical Products Oy sarjan National Semiconductor Corp:n valmistamia integroitua piirejä.

Kurssin parhaan urheilijan plaketin sai ylik M. Nurminen.

Vapaan sanan aikana tervehti kurssin suorittaneita PE:n sähköteknillisen osaston päällikkö kommodori O. Knaapi. Hän toi myös viestitarkastajan tervehdyksen. Komdri Knaapi valotti tulevaisuuden näkymiä ja antoi iloa jokaiselle tutkamiehelle, kertomalla uusien laitteiden tulosta lähivuosien aikana. Hän mainitsi myös Suomessa kehitetyn ja valmistetun tutkan näyttölaitteen olevan täysin ajanmukainen ja sen koekäytössä ollessa kiinnostaneen mm ulkomaisia asiantuntijoita.

Aliupseeriliiton tervehdyksen toi sotmest S. Siltala käsitellen AUL:n ajankohtaisia asioita, erityisesti aliupseerien jatkokoulutusta ja opiskelumahdollisuuksia sekä etenemistä aliupseeriuralla viitaten tässä yhteydessä tekeillä olevaan yhtenäispäällystösesitykseen.

Tilaisuus päättyi Riihimäen aliupseerikerholla kahvitarjoiluun ja Sähköteknillisessä Koulussa esillä olleiden kurssin oppilaiden laboratoriotöiden tarkasteluun. S. S.

LIITON PALSTA

PHK matkustus-säännön uusi-misestä

Lausunto luonnoksista uudeksi matkustusasetukseksi ja sen perusteella annettavasta valtioneuvoston päätöksestä virkamatkustoista

Neuvottelut matkustusasetuksen ja sen perusteella annettavan valtioneuvoston virkamatkosta koskevan päätöksen uusimiseksi näyttävät olevan viimeistelyvaiheessa. Keskusliitto on tutustuttuaan asiaa koskeviin luonnoksiin todennut uudistusten pääpiirtein olevan oikeanosuneita uusien säädösten todellisten virkamatkosta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseen pyrkivän periaatteen ansiosta. Kun säädöksillä vuosikausiksi ehkä vuosikymmeniksi eteenpäin määritetään puolustusvoimain viran ja toimenhaltijain virkamatkoihin liittyviä oikeuksia tulisi viimevaiheen neuvotteluissa vielä ottaa huomioon jällempänä mainitut näkökohdat seuraavasti.

Asetuksen 30 §:n mukaan lakkaavat sen voimaantulopäivänä olemassa voimassa myös ne säädökset ja erityismääräykset, jotka on annettu tai pysytetty voimassa entisen asetuksen (496/37) 20 §:n nojalla. Tämän tulisi ehdottomasti koskea myös puolustusvoimissa sota- ja leiriharjoituksista mm sotakoulujen oppilaille maksettavaa leirirahaa (50 % matkustusasetuksen korottamattomasta päivärahasta) ja laivapalvelua purjehdukseen määrättyllä aluksella suoritettaville virkamiehille maksettavaa ns purjehdusrahaa (60 % korottamattomasta päivärahasta). Kun kyseessä olevia tehtäviä tässä yhteydessä enää yksityiskohtaisesti perustelematta voidaan täydellä syyllä pitää virkamatkoina, joista virkamiehelle aiheutuu lisäkustannuksia, tulisi ne ilman rajoituksia sisällyttää uuden asetuksen piiriin kuten siinä päivärahasta ilman majoituskustannuksia säädetään.

Asetuksen 15 §:n ja päätöksen 2 §:n säädökset 12 tuntia lyhyempien virkamatkosten päivärahoista ja 14 §:n säädökset virkamatkan ulottuvuudesta merkitsevät osittain saavutetun edun menetystä. Ei näet voi olla oikein, että lähes vuorokauden (esim 23 tuntia) kestävältä virkamatkan viimeiseltä osalta tulisi maksettavaksi vain osapäiväraha. Asetuksen 14 § tulisi mahdollisuuksien mukaan saada entiselle tasolle eli virkamatkan vähimmäisulottuvuudeksi saman kunnan alueella 8 km.

Asetuksen 18 §:n 2 momentti ja päätöksen 6 § tulisi kokonaan poistaa. Vaikka virkamatka kestäisikin asetuksen 16 §:ssä mainitut vuorokaudet, jolloin päiväraha prosentuaalisesti alenee, eivät majoittumiskustannukset silti alene. Viimeisimmät tulisi säilyttää samansuuruisina virkamatkan kestoajasta huolimatta.

Oppikursilaisten päivärahaa koskevat rajoitukset asetuksen 21 § 2 momentissa ja päätöksen 8 §:ssä tulisi poistaa tarpeettomina. Oppikurssit, jotka ovat virkamiehen lisäpätevyyyden hankkimista, ovat valtion hallinnolle lisäpätevyyyden takia edullisia. Ei näin ollen ole perusteltua pienentää virkamiehen päivärahoja hänen hankkiessaan lisäpätevyydellä valtiolle etua.

Päätöksen 9 §:n säädökset matkakustannusten korvausperiaatteis'a rautateilla ja laivassa 11 §:n määräys huomioonottaenkin ovat puolustusvoimain virkamiesten virkapuvun käytövelvollisuuden takia vähemmän onnisuneita. Näiden osalta tulisi säilyttää entinen käytäntö mahdollisesti siten täydentäen, että kaikilla sotilasviran ja toimen haltijalla on oikeus matkustaa rautateilla ja laivassa I luokassa.

Asetukseen tulisi lisäksi sisällyttää säädökset siitä, että valtioneuvoston päätöksen erilaisia päivärahoja ja majoituskustannusten korvauksen enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain palkkojen yleiskorotusprosentin suhteessa niin, ettei nämä jäisi vuosikausiksi tarkistamatta kustannusten kohtamisesta huolimatta.

Ansiomerkkejä myönnetty

Kokouksessaan 19.—20. 9. myönsi hallitus seuraavat ansiomerkit:

Työvaliokunnan esityksestä myönnettiin hopeinen ansiomerkki yliväpeli Esko Paljakalle HämJP:n Aliupseerikerhosta, pronssinen ansiomerkki sotilasmestari Reino Valmiselle Vaasan Aliupseerikerhosta ja yliväpeli Yrjö Vileniukselle Kouvolan Aliupseerikerhosta.

Jäsenkerhojen esityksestä

DRAGSVIKIN ALIUPSEERIKERHO: väap. Jansson Bror-Nils, väap. Dahl Alf Sigvard, väap. Collin Kaj

HAMINAN ALIUPSEERIKERHO: sotmest. Vanha-Eskola, Antti Ensio, hop., yliv. Viitanen Johan Oskari, hop., yliv. Hautamäki Matti Samuli, ylik. Muhonen Martti, sotmest. Isotalo Allan Börje B, ylik. Halonen Erkki Juhani, väap. Koponen Kalevi, väap. Nieminen Teuvo Robert, ylik. Ramu Voitto Aulis

ILMAJOEN ALIUPSEERIKERHO: yliv.evp. Toukonen Yrjö Adolf, yliv.evp. Kangas Reino Samuel, yliv.evp. Raivio Edvard Johannes, väap. evp. Kelkka Aarne Artturi

INHAN ALIUPSEERIKERHO: sotmest. Kalinen Aleksanteri

KORIAN ALIUPSEERIKERHO: sotmest.evp. Timonen Veikko, hop., sotmest. Finnilä Onni, hop., yliv. Kaskiaho Pekka, hop., ylik. Pippola Lauri

LAHDEN ALIUPSEERIKERHO: yliv. Lyytikäinen Keijo, väap. Halttunen Arvo Olavi, ylik. Riutto Erkki Ilmari, väap. Huttunen Timo

LAPPEENRANNAN ALIUPSEERIKERHO: sotmest. Jylhä Mikko Olavi, ylik. Muhli Alpo Kalevi, ylik. Kokko Jouko Juhani, väap. Rissanen Eino
LUONETJÄRVEN ALIUPSEERIKERHO: sotmest. Saukkonen Lauri, hop., yliv. Karvonen Pauli, hop., yliv.

Nurminen Matti, yliv. Lillomäki Ilmari, sotmest. Ritala Isto, väap. Nikkola Miika, yliv. Karmala Pentti, yliv. Raami Esko

OULUN ALIUPSEERIKERHO: väap. Kajula Jaakko Eelis, hop., yliv. Salo Tuomo Hannu, hop., väap. Himanka Alpo Ensio, väap. Sevön Reino Johannes, väap. Partanen Tauno, ylik. Pitkänen Heikki Olavi, väap. Oja Väinö Kalervo

PORIN ALIUPSEERIKERHO: sotmest.evp. Halminen Yrjö Allan, hop., sotmest.evp. Peltoniemi Antti J, väap. Hakala Juha-Matti, sotmest. Alander Jaakko K, väap. Mäkinen Timo J, väap. Kuusamo Matti J, väap. Wallin Matti J, väap. Heikkinen Reijo S

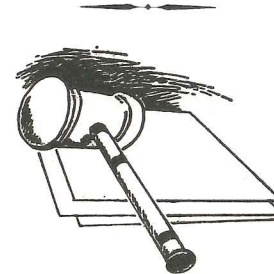
PORKKALAN ALIUPSEERIKERHO: sotmest. Råman Saul, hop., yliv. Heino Tauno, hop., väap. Flyktman Pekka, sotmest. Parikka Vilho, yliv. Valkama Esko

SAARISTOMEREN MERIVARTIOKERHO: mvmet. Salo Karl Alfred, hop., mvmet. Haapanen Mauri Valio
SANTAHAMINAN ALIUPSEERIKERHO: yliv. Korhonen Jorma Kalevi, hop., väap. Kaijomaa Paavo Aatos, väap. Syrjä Vilho Mikael

TURUN ALIUPSEERIT: väap. Soilamo Pentti, hop.

VAASAN ALIUPSEERIKERHO: yliv. Uitti Erkki Veikko E, hop., myylyp. Raunio Kaino Johannes, hop., ylik. Virtanen Reino Eerik, ylik. Mulari Paavo Antero

Myönnetty ansiomerkki on pronssinen, ellei luettelossa ole toisin mainittu.

KOKOUKSIA

HALLITUS 19.—20. 9.

Puheenjohtaja I. Siitarisen sairauden johdosta, toimi kokouksen puheenjohtajana 1. varapuheenjohtaja K Hakamaa.

Pöytäkirjoihin merkittyjen asioiden johdosta käytiin keskustelua mm seuraavista asioista:

— Kotilainen esitti, että lentopallomestaruuskilpailun kilpailukutsussa tulisi olla maininta suoritetaan kilpailut ulko- vai sisäradalla.

Aliupseeriliiton jäsentukitoiminnan piiriin kuuluvat evp-jäsenet

Teille ilmoitetaan, että Aliupseeriliiton evp-jäsenmaksu vuodelta 1971 on kolmekymmentä markkaa (30,—), joka tulee suorittaa postisiirtotilille n:o 7005—6, osoitteella Aliupseeriliitto ry, Töölöntullinkatu 8, Helsinki 25

VIIMEISTÄÄN 10 PÄIVÄÄN HELMIKUUTA 1971 MENNESSÄ.

Jäsentukitoiminnan piiriin voivat kuulua vain ne evp-aliupseerit, jotka ovat suorittaneet vuoden 1970 jäsenmaksun tai evp-jäsenmaksun.

Vuonna 1905 syntyneet eivät enää kuulu jäsentukitoiminnan piiriin (täyttäneet 65-vuotta).

Jäsenmaksun suorittaneen etuhin kuuluu mm kuolintapauksen sattuessa edunsaajalle suoritettava jäsentukimaksu, mikä nyt on mk 1.500, sekä Aliupseeri-lehti vuodeksi 1971.

Ps. tilillepanokortin kupongin vastaanottajan osaan tulee nimenne ja täydellinen osoitteenne merkitä selvästi. Huomautus kupongin kääntöpuolelle jos osoitteessanne on tapahtunut muutos. Evp-jäsenmaksun nyt ensimmäisen kerran suorittavan tulee myös merkitä koska siirtynyt eläkkeelle ja mistä kerhosta. Maksusta ei lähetetä muuta ilmoitusta eikä tilillepanokorttia. Mikäli maksuja ei suoriteta määräaikaan mennessä, katsotaan jäsen sääntöjen mukaan eronneeksi AUL:n jäsenyydestä.

— Pimiä selosti Immolan Aliupseerikerhon tekemän vuosikokousaloitteen johdosta koskien rajavartiostojen asuntojen jakoa. Asuntojen jako on tapahtunut epäoikeudenmukaisesti, esim. aliupseerilla ainakaan Immolassa ei ole mahdollisuus saada 56 m² suurempaa asuntoa. Irtisanomistapauksissa esitetty huomattavasti huonompi asunto tilalle. Asian johdosta käytettiin useita puheenvuoroja. Hallitus velvoitti työvaliokunnan suorittamaan jatkotoimenpiteitä. Jakoorganisatio samanlainen kuin puolustuslaitoksessakin. Puolustuslaitoksessa tulisi päästä siihen, että huoneistolautakunnan ratkaisu on lopullinen, eikä kuten vielä ainakin nyt on, että varuskunnan päällikkö sanoo ratkaisevan sanan. Rajavartiolaitoksessa tulee virka-asunnot tarkistaa, että mm vartiopäällikön asunto tulisi aina virka-asunnoksi. Kantamiehistö voidaan ottaa mukaan asuntojen jaossa.

— Keskusteltiin työv. ptk:n §:en 231 ja 235 johdosta koskien aliupseerien oikeusturvaa. Hallitus velvoitti työvaliokunnan asiaa edelleen hoitamaan kaikkia mahdollisia "portaita" käytäen.

— Työvaliokunnan ptk:n §239 kohdassa käsiteltiin samalla "Kurssitoimikunnan" muistio. Valminen ja Kervinen esittivät, että pohjoismaista yhteistoimintaa tulisi laajentaa mm siten, että pohjoismaista kutsuttaisiin edustajia liiton kurseille. Järjestötoimintakurssin tai jonkun muun tilai-

suuden yhteyteen tulisi lisätä myös sosiaalisuhteiden tehtävien selvittäminen.

Työvaliokunta ottaa huomioon keskusteluissa käydyt toivomukset.

Pääsihteeri selvitteli Virkamiesliiton ja PHK:n toimintasaralla vireillä olevia tärkeimpiä ajankohtaisia asioita, todeten virkaehtolain valmistumisen, siihen liittyvien palkkaus- ja muiden virkaehtojen sopimismenettelyn olevan ajankohdan tärkeimpiä kysymyksiä. Keskusliiton eheyttämiseksi on myöskin viimeaikoina annettu vauhtia erilaisen selvitystyön muodossa.

PHK:n toimintasaralla olevien asiain osalta pääsihteeri totesi palkkausasian olevan tärkein. Lisäksi valmistellaan esitystä Puolustusvoimain Henkilöasiain Neuvottelukunnalle, jossa tulee esille myös ns luottamusmieskoulutus (vastaava) puolustuslaitoksen piirissä. Myös virkapukuavustuksen uudistamisen aiheuttamat erimielisyydet ja hankintojen hitaus valtion pukutehtaalla ovat aiheuttaneet PHK:n toimenpiteitä puolustusministeriölle.

Pääsihteeri selvitteli uuden puolustuslaitoksen virkamiesten työaikalain soveltamisen ensivaikutelmia. Vaikutelmat todettiin toistaiseksi sekaviksi. Mutta suurimmat epäkohdat todettiin havaitun siellä missä oli niitä odotettu. Toistaiseksi suurimpana yleisenä epäkohtana on havaittu päivystysten yötyökorvauksen poisjääminen ja kurssikomennuksella olevan virkamiehen jääminen entisen leirirahan

Liiton palsta . . .

varaana siellä tapahtuvissa sotaharjoituksissa.

Vuoden lopulla päätettiin pyytää kaikilta jäsenkerhoilta keskeinen selvitys pahimmista epäkohdista, mitkä esitetään korjausta varten niille elimille jotka silloin asioista päättävät tai mahdollisesti voivat sopia.

Rajavartiolaitoksen työaikasääntösten valmisteluista antoi pääsihteeri selvityksen, jossa hän mainitsi olevan kovan työtahdin päällä. Työn kesken-eräisyyden takia ei asiasta voida vielä antaa lähempää selvitystä, koska mitään päätöksiä ei vielä ole tehty. Näyttää kuitenkin niin, että on syntymässä samantapainen työaikasääntö kuin puolustuslaitokseen, joten siis työaika tulee säänneltyksi, mutta eräiltä osin varsin kaavamaisesti.

Pääsihteeri selvitti VL:n toimenpiteitä purjehduspalvelussa olevien virkamiesten vapaa-aikajärjestelyissä. Parhailaan ovat käynnissä keskustelut valtiovarainministeriön ao. virkamielen ja VL:n edustajien kesken siitä miten järjestelyt tulisi toteuttaa.

Keskustelussa todettiin asialla olevan kiire, koska monet koulutetut virkamiehet ovat aikeissa erota tai ovat eronneet jo palveluksesta siksi, että yleisten työaikasääntösten voimaan tultua sääntelemätön työaika merellä on pakostakin todettu ja koettu henkilöstön taholta aivan kohtuuttomaksi. Asiaa yritetään hoitaa keskusliiton kautta kaikin käytettävissä olevin keinoin.

Siltala selosti TVK:n kurssikeskuksen rakennus- ja rahoitussuunnitelmaa. VL on pyytänyt Aliupseeriliittoa osallistumaan sopivaksi katsomallaan määrärahalta VL:n kurssikeskusiin-tiöön. VL:n peruspääomaksi on TVK:n kurssitoimikunta esittänyt 34.000 markkaa, eli 1 mk jäsentä kohti. AUL:n tulisi tarkoitukseen osallistua 5.500 markalla. Hallitus hyväksyi tehdyn esityksen.

Muistio yhtenäispäällystöstä päätettiin julkistaa sopivissa tilaisuuksissa siten, että esim. eduskunnan puolustusasiain valiokunnan jäsenille se voidaan luovuttaa kuluvan kuukauden aikana. Puolustusministerille mahdollisesti 1.10. tapahtuvassa tilaisuudessa

sekä tämän jälkeen PE:lle ja eri järjestöille.

Hyvksyttiin työvaliokunnan esityksen mukaan Aliupseerien koulutuksen selvittelyä ja yhtenäisyyspäällystöön siirtymisen aiheuttamien seurausvai-kutusten selvittelyä varten työryhmät:

- koulutusta varten; S Siltala (phj.), T Pakarinen ja T Suuronen
- yhtenäisyyspäällystöön siirtymistä varten; K Hakamaa (phj.), R Valminen ja J Suominen.

Asiasta keskusteltiin sekä annettiin evästyksiä ja viitteitä työryhmille.

Urheilujohtaja selvitti urheiluun liittyviä asioita, todeten että mestaruuskilpailuihin osallistuu n 500 kilpailijaa, joten aktiivurheilijain määrä koko jäsenkunta huomioonottaen on melko suuri. Ensi vuoden mestaruuskilpailujen pitopaikat ja -ajat tulisi saada selville, että ne voitaisiin julkaista kilpailukalenterissa ja muissa tiedotteissa.

Ampumahiihdon MM-kilpailut pidetään Hämeenlinnassa ja urheilujohtaja esitti, että em. kilpailujen esikilpailujen yhteydessä pidetään liiton mesta-

ruuskilpailut, esittäen samalla ensi vuonna otettavaksi lisälajiksi ampumahiihto-viestikilpailun. Tätä kilpailua ei lueta varsinaiseen liitonmestaruuskilpailuun, vaan erillisenä lajina. Esitys hyväksyttiin.

Ilma-aseiden kotiratakilpailut pidetään vuoden 1971 helmikuun 15. päivään mennessä. Kilpailut hoitaa urheilujohtaja.

Ampumahiihtokoulutustilaisuus järjestetään Sotulin toimesta joulukuussa nuoremmille ampumahiihtäjille Lahdessa.

Urheiluasiasta käytiin hyvin vilkasta keskustelua, joissa esille tulleet viitteet ym. veloitettiin urheilujohtajan ottamaan huomioon ja hoitamaan parhaalla mahdollisella tavalla yhteistoiminnassa työvaliokunnan kanssa.

Taloudenhoitaja M Markkola selosti vuoden 1970 tulo- ja menoarvion toteutumista, todeten, että tulopuoli näyttäisi toteutuvan arvion mukaan. Menopuolella joissakin menokohdissa tulee olemaan pieniä ylityksiä, kuten esim. matka- ja päivärahat, mutta menojen yhteismäärä ei kuitenkaan tule ylittämään tuloja.

Pimiä tiedusteli virkapukuasiasta, tuleeko korvattaviin esineisiin lisäyksiä sekä jatkuuko tilausaika, koska Valtion Pukutehdas ei kangaslaadun puutteen takia tilattuja esineitä voi aikanaan toimittaa.

Asiasta keskusteltiin. Edelleen asian hoitaminen jäi liiton PHK:ssa oleville edustajille, jossa asia on vireillä.

Lehtimäki tiedusteli onko erilaisten lisien korotusehdotuksessa otettu huomioon myös pioneerien vaara-raha, työmaalla laukeamattomien panosten purkamisesta. Pääsihteeri totesi, että ko. tarkoituksesta ei ole aikaisemmin mitään vaara-rahaa suoritettu. Seuraavan vuoden esityksessä tullaan asiaan kiinnittämään huomiota.

TYÖVALIOKUNTA 19. 8.

Käsiteltiin jäsenkerhojen tekemät ansiomerkkiesitykset. Tehdyt esitykset jaetaan hallituksen jäsenille monisteena jossa työvaliokunnan lausunto merkittynä.

Käsiteltiin yhtenäispäällystömuistion ne sivut joihin työvaliokunnan edellisessä kokouksessa oli tehty muutoksia ja hyväksyttiin muistio monistetavaksi. Muistion julkistamista siirrettiin kunnes phja Siitarinen on parantunut, mikäli muut seikat eivät vaadi muistion julkistamista aikaisemmin.

Päätettiin esittää PHN:lle käsiteltäväksi pl:n työaikalain sovellutusmääräyksistä aiheutuneet epäselvyydet sekä Vaasan Auk:n vuosikokouksessa hyväksytty aloite opintovirka-vapauden saamiseksi mestarikurseille valmistuville. Ensin mainittu asia esitetään myös PHK:lle sekä VL:lle. Esitykset tehdään kuitenkin vasta sen jälkeen, kun jäsenkerhoilta on saatu kootua tiedot annettujen soveltamisohjeiden tulkinnoista joukko-osastoissa.

Käsiteltiin VL:n kirjelmä koskien TVK:n kurssikeskuksen rahoitusta. Kurssikeskuksen rahoitussuunnitelman mukaan säätiön peruspääoma olisi 10 % kokonaisrahoituksesta. VL:n osuus 34.000,—. Em. lisäksi osakasliitot lahjoittaisivat säätiölle rakennusvai-

ARPAJAISSYHDISTYS Jouluarpajaiset	TUKKU-TUOTE OY Ojakkala Puh. 913-11 342
TUOTTAJAIN LIHAKESKUSKUNTA Vanha talvitie 5 Helsinki 50	KIRJAVÄLITYS OY Kalevankatu 16 Helsinki 10
ELINTARVIKELIIKE O. BACKMAN & Co Laajasalontie 80 a Helsinki 80	LAHDEN RAUTATEOLLISUUS OY Vesijärvenkatu 23—25 Lahti
OY KYRO AB Kyröskoski	 - Hyvän mielen hotellit HELSINGISSÄ — HELKA KOKKOLASSA — HANNA KOUVOLASSA — HILPPA P. Rautatiekatu 23, puhelin 90-440 581 Rautatiekatu 6, puhelin 14 044 Vallakatu 16, Kouvola, puhelin 951-3001 hotelli-yhtymä oy

 SCAN-AUTO Helsinki 38 Vaihde 45 87 51	TUTTU YAMAHA SL 351 23 HV, OVH 3.100,— JA UUSI LEVEÄTELAINEN SW 400 27 HV, OVH 4.380,—
HOOVER pallomuri sai pyörät alleen 	 Maahantuojat: OY ARWIDSON & CO AB Postilokero 10399 — Helsinki 10 Puhelin 645 811 — Telex 12-1285 Näyttely: Annankatu 19
Siivoaminen on entistäkin kevyempää. Nyt Hoover Constellation liikkuu herkästi — minne mielittekin. Ulottuvuutta lisää venyvä ja taipuisa letku. Valtuutetuista Hoover-liikkeistä!	

Liiton palsta . . .

heen aikana 30 % kokonaiskustannuksista.

Päätettiin esittää hallitukselle, että AUL osallistuisi peruspääoman rahoitukseen n. 5000—5500 markalla mutta sen sijaan lahjoitusta säätiölle ei suoritettaisi ja viimeainittua tulisi myös VL:ssa vastustaa.

Merkittiin liiton tilintarkastajien suorittaneen välitilintarkastuksen 17.—18.8. Tilintarkastuksesta kertomus hallitukselle sen seuraavassa kokouksessa.

Päätettiin urheilujohtajan esityksestä asettaa kiertopalkinto kilpailtavaksi suunnistusradan suunnittelukilpailuun jossa edellisen palkinnon on Lahden Auk v 1969 voittanut omakseen.

Käsiteltiin saapuneet peruskurssi- ja mestarikurssimerkkien valmistustarjoukset. Tarjouksen oli esittänyt velj. Sundqvist, Brack Oy ja Oy Hopeajaloste. Päätettiin hyväksyä Hopeajalosteen tarjous. Edelleen päätettiin ottaa AUL:n tehtäväksi merkkien jako. PE:lta pyydetään toimenpiteitä merkkien jaon selvittämisessä sotakouluille.

31.8.

Käsiteltiin ja hyväksyttiin hallituksen kokouksen 19.—20.9. kokouksutsu ja esityslista. Tässä yhteydessä päätettiin

— hallituksen majoitus järjestetään Aliupseerikoululle

— hallituksen vuosipäiväillalliselle kutsutaan AuK:n johtaja, varuskunnan päällikkö, kerhon puheenjohtaja, sihteeri ja kerhomestari rouvineen. Illalliselle voi osallistua myös hallituksen jäsenten rouvat omalla kustannuksellaan.

— AuK:n lounaalla ja kouluun tutustumisen aikana palveluspuku, muuna aikana vapaa.

— päätettiin esittää hallitukselle, että hallitus nimeäisi kaksi aliupseerien koulutusta ja asemaa tutkivaa työryhmää. Työryhmiin esitettävien henkilöiden valinta jätettiin työvaliokunnan seuraavaan kokoukseen.

Merkittiin pöytäkirjaan urheilujohtajan ilmoitus, että AUL voitti UAY:n ammunnan liitto-ottelussa 4—0.

Päätettiin asettaa suunnistuksen raturemestarikilpailuun kiertopalkinnoksi Hopeajalosteen pytty.

Käsiteltiin Immolan Auk:n tekemää vuosikokousaloitetta rajavartiostojen asuntojen jaosta. Asiaa on pääsihteeri selvittänyt yhdessä RajavE:n huoltopäällikön kanssa ja tässä neuvottelussa esille tulneiden seikkojen vuoksi päätettiin Immolan Auk:lta tiedustella sen suhtautumista aloitteen toteuttamiseen esille tulneiden seikkojen perusteella, sekä pyytää kerhon vastaus hallituksen jäsen V Pimiän kautta hallituksen kokouksen käsiteltäväksi. K Rutaselle annettiin tehtäväksi tiedustella asiaa Kainuun Raja-aliupseereilta.

Käsiteltiin jäsenkerhojen antamat vastaukset liiton tiedusteluun v 1969 aikana sattuneista oikeustapahtumista. Vastauksen oli määräaikaan mennessä antanut 19 kerhoa (27 % jäsenkerhoista) ja oli sattuneita tapauksia palveluksessa 20, ulkopuolella 4 ja yksityisiä 14.

Työvaliokunta totesi vastauksien määrän perusteella että valtaosa jäsenkerhoista ei tunne mielenkiintoa asiaan ja päätti esittää hallitukselle, että tehty vuosikokousaloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että jäsenkerhoille ilmoitetaan liiton tarvittaessa avustavan oikeusavustajan saannissa, mutta rahallista apua ei ryhdytä antamaan.

Hallituksen jäsenen H Laukkasen siirtyessä Helsingistä Kymnlinnaan päätettiin esittää PHK:n hallitukselle, että Laukkasen tilalle PHK:n sosiaalivaliokunnan jäseneksi nimettäisiin Seppo Siltala.

H Laukkanen selosti em lautakunnan työtä todeten mm seuraavien asioiden olleen lautakunnan käsiteltävänä; henkilökunnan lomamatkat joihin muihin kuin varsinaisiin turistikeskuksiin, kuulosuojainten hankinta joista todennäköisesti määrärahaesitys tulevassa valtion budjetissa sekä lääkärintarkastusten tehostaminen.

R Valminen tiedusteli onko mitään kuulunut liiton tekemästä esityksestä aliupseerien oikeusturvan parantamiseksi. Pääsihteerin selostettua asiaa todettiin ettei PE ole katsonut aiheelliseksi millään tavalla liiton kirjelmään vastata. Päätettiin, että pääsihteeri tiedustelee asiaa puhelimitse hallitussihteeri Kortelta ja tämän vastauksen perusteella päätetään myöhemmin suoritettavista toimenpiteistä.

Pääsihteeri V Junttila selvitti edellisen kokouksen pöytäkirjan § 231 perusteella käymänsä puhelinkeskustelua osastopäällikkö Kortteen kanssa, todeten saamassaan vastauksessa, että aliupseerien oikeusturva tullaan järjestämään siten, että se tulee samantapaiseksi koko aliupseerikunnalle. Koska Kortteen vastaus oli hyvin ”pyöreä”, päätti työvaliokunta, että liiton tulee kääntä eduskunnan lakivaliokunnan puoleen esityksellä, että aliupseerien oikeusturva tulee olla yhtäläinen ainakin alemman päällystön suhteen. Sotilasrikoslain ns. pikatar-

8.9.

— hallituksen majoitus järjestetään Aliupseerikoululle

kustusesitys annetaan eduskunnalle alkaneen syksyn aikana.

S Siltala selvitti kurssitoimikunnan laatimaa muistiota lähemmin, todeten, että toimikunta esittää järjestötoiminnan peruskurssin oppilasmäärän nostettavaksi 25—30:een, kurssiaika 5 päivää, aiheuttaa menonlisäystä noin 500 mk.

Vuoden 1971 aikana annettaisiin nykyisen epävirallisen piirijaoituksen mukaisesti järjestää piireittäin ns järjestötoiminnan viikonloppukurssit. Tarkoitukseen varattaisiin kurssinpitäjien matka- ym. kuluja varten 1000 markkaa.

Työvaliokunta yhtyi yllämainittuihin esityksiin.

Samoin työvaliokunta piti aiheellisena esittää ensin PE:lle mahdollisen luottamusmiesspäivien järjestämisen. Jos esitys ei saa myönteistä tulosta, tulisi liiton toimesta järjestää 1—2 päivää kestävä luottamusmiesspäivä, lähinnä työaikamääräysten selvittelyä varten. Tarkoitukseen tulisi varata määrärahaa 2500 markkaa. Luottamusmiesspäiville osallistuvien ruoka- ja majoituskulut korvaisi liitto.

Erillisen kurssin järjestämistä kerhoravintoloiden taloudenhoitajille ei ainakaan toistaiseksi pidetty tarpeellisenä, joten hallitukselle esitetään, että kerhomestarikurssin ohjelmiin pyritään liittämään aiheita myös yleisestä kerhon taloudenpidosta.

Työvaliokunta ei katsonut olevan aihetta toistaiseksi korvata kerhomestarikurssin kustannuksia kokonaan liiton toimesta, vaan esittää v. 1971 noudatettavaksi ent. käytännön mukaan. Tämä osaksi sen johdosta, että läheskään kaikissa kerhoissa ei ole ”anniskeluoikeuksia”, joten koulutus tulee lähinnä suurempien kerhojen hyväksi.

R Valminen esitti, että pohjoismais-

ten au-liittojen järjestämille erilaisille kursseille tulisi osallistua. Työvaliokunta yhtyi edellämainittuun ja katsoi olevan tarpeen varata tarkoitukseen määrärahan 1.500 markkaa.

Liiton puheenjohtajalle I Siitariselle on suoritettu vaikea selkäleikkaus tämän päivän aikana. Päätettiin lähettää korusähke: Parhaita tervehtymistä toivoen työvaliokunta ja toimihenkilöt.

29.9.

Valtioneuvoston 28.5.1970 tekemän päätöksen mukaan tullaan nimeämään toimikunta joka tulee eduskunnan esittämän toivomuksen perusteella tutkimaan keinoja aliupseerin upseerien uralle pääsyn helpottamiseksi. Tähän toimikuntaan (työryhmään) nimesi työvaliokunta AUL:n edustajaksi R Valmisen.

Päätettiin esittää PHK:lle että se ryhtyisi toimenpiteisiin ns lämpöpukujen saannin lisäämiseksi sellaisiin joukko-osastoihin (mm laivasto, merivartiosto, rt.), joissa niiden käyttö on todettu tarpeelliseksi.

Merkittiin pöytäkirjaan Ruotsin AUL:lta saapuneeksi liitolle tiedoksi kirjelmä poliittisen toiminnan järjestelyistä Ruotsin puolustusvoimissa. Keskustelun jälkeen siirrettiin mahdolliset päätöksen teot asian johdosta työvaliokunnan seuraavaan kokoukseen.

Kuultiin pääsihteerin selostus käynnistään kuultavana eduskunnan puolustusasiainvaliokunnassa 24.9. aliupseerien pohjakoulutusvaatimusten korottamista koskevien toivomusaloitteiden johdosta. Antamassaan lausunnossa pääsihteeri totesi toivomusaloitteiden tultua jo osittain toteutetuiksi sotilasopetuslaitoksista annetun ase-

tuksen muutoksella, mutta AUL:n vaatimuksena on saada myöskin PIA muutetuksi siten että keskikouluvaihtimus ja sen ohella erivapausmenetely tulisi voimaan.

Samassa yhteydessä jaettiin puolustusasiainvaliokunnan jäsenille AUL:n muistio yhtenäispäällystään siirtymisestä.

Hyväksyttiin jäsenkerhoille lähetettäväksi yleiskirje koskien perus- ja mestarikurssimerkkien ilauttamista. Molempien uusien merkkien myyntihinnaksi päätettiin 10 mk/kpl.

Todettiin, että valtion vuoden 1971 tulo- ja menoarvioon ei ole sisällytetty määrärahaa lentoteknillisen vastuulisan järjestämiseksi, vaan PIM:illä on todennäköisesti tarkoitus saada kysymys hoidettua ns palkkapotin kautta. Ko lisä on huomioita AUL:n palkkaesityksessä tärkeysjärjestyksessä kuudennella (6) tilalla ja työvaliokunta totesi, että aikaisemmin tehdyt sopimukset Ilmavoimien Lentoteknillisen yhdistyksen kanssa on pidettävä voimassa, joten kohdan tärkeysjärjestyksestä ei AUL:n taholta muuteta.

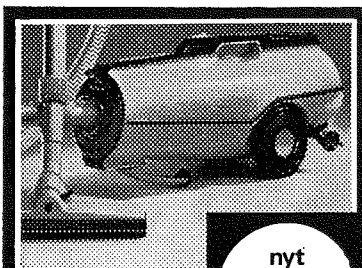
Tämän asian yhteydessä keskusteltiin J Suomen esityksestä purjehduspalveluksessa olevan henkilöstön työaikajärjestelyistä. Todettiin asian olevan VvM:ssä valmistelun alaisena, mutta päätettiin kuitenkin VL:lta tiedustella asian kehitystä.

12.10.

Puheenjohtaja I Siitarinen esitti työvaliokunnalle ja hallitukselle kiitoksensa niistä mieltä lämmittäneistä tervehdyksistä joita hän sai vastaanottaa sairautensa aikana, sekä pääsihteerille lähes jokapäiväisestä yhteydenpidosta.

—>

NATIONAL
kymmenen
edun
pölyimuri
nyt

JOULULAHJAKSI

E. HATAKKA & KNI

Imatrankoski
Vuoksenniska

OSUUSLIIKE
IMATRA

Puh. vaihde 4031

Itä-Suomen suurin
vähittäiskauppaliike

nyt
expert
imuri-
markkinat

KATAJANOKAN KASINO

Helsinki 16

Laivastonkatu 1 Puh. 653 401

HELSINGIN KAUPUNGIN
SATAMALAITOS

Eteläranta 10
Helsinki 13

Edullinen ja nykyaikainen

K halli
VUOKSENNISKA

Puh. 31 760

Puheenjohtaja I Siitarinen antoi selostuksen puolustusministerin ja liiton edustajien käymistä keskusteluista 1.10. Lähinnä keskustelut käytiin AuK:n rakennussuunnitelmista sekä yhtenäispäälystökysymyksestä. PIM on myöhemmin kirjeellisesti ilmoittanut että koulun rakennussuunnitelmaa ryhdytään toteuttamaan heti kun varat siihen osoitetaan. Yhtenäispäälystötöjätukseen ministerillä oli periaatteellisesti myönteinen näkemys ja antoi hän lupauksen tutkimuksen suorittamisesta asiassa.

Edelleen puheenjohtaja selosti 12.10. puolustusvoimain komentajan kanssa käytyjä keskusteluja yhtenäispäälystömuistion jättämisen yhteydessä. Myös pv:n komentaja lupasi asiasta suoritettavan tutkimuksen sekä sen, että palveluohjesääntöä ei vahvisteta ennen mainitun tutkimuksen suorittamista.

Hyväksyttiin PIM:n keskusosastolle lähetettäväksi kirjelmä PIA:n 65 §:n muuttamisesta seuraavaan muotoon: Erityisenä kelpoisuusehtona vaaditaan aliupseerin toimeen, että asianomainen on saanut reservin aliupseerin koulutuksen ja omaa keskikoulun tai kolmivuotisen ammattikoulun oppimäärän.

R Valminen esitti J Suomisen kannattamana että kolmivuotista ammattikoulua ei sisällytetä vaatimuksiin vaan erivapaustie joka sisältyy 65 §:n viimeiseen momenttiin kattaisi myös tämän koulutuksen. Äänin 5—2 päätettiin em. sanamuoto hyväksyä esitettäväksi.

Pääsihteeri V Junttila ilmoitti virkaehtolain tulevan 13.10. eduskunnassa ratkaisevaan kolmanteen käsitteeseen sekä myös 13.10. VL:n palkkatyöryhmässä olevan esillä puolustuslaitoksen henkilöjärjestöjen palkkaus-tarkistuseesitykset.

Käsiteltiin tvk:n ptk:ssa § 248 mainitun Ruotsin AUL:n kirjelmän perusteella poliittista toimintaa Suomen puolustusvoimissa AUL:n kannalta nähtynä. Puheenjohtaja I Siitarinen esitti saaneensa kutsun tulla kuulluksi tästä asiasta ns Killisen toimikunnassa.

Todettiin AUL:n näkemyksenä olevan että pv:n henkilökunnalla tulisi olla samanlaiset oikeudet kuin muillakin kansalaisilla, kuitenkin niin ettei poliittikkaa tuoda varuskuntiin (kasarmialueille). Annettiin puheenjohtajalle evästyksiksi näkemys, että AUL suhtautuu nykyistä lainsäädäntöä va-

paamielisemmin poliittiseen toimintaan.

Edelleen päätettiin esittää hallitukselle että vuosikokouksesta pyydetäisiin kantaa ko. asiaan ennenkuin liitto ryhtyy muihin julkisiin toimenpiteisiin.

PHK:n pyytessä kirjelmällään 30/B 4/6.10.70 jäsenjärjestöiltään tiedot saaduista kokemuksista pl:n työaikala-in ja asetuksen soveltamisohjeiden noudattamisessa, päätettiin mainittuja tietoja pyytää liiton jäsenkerhoilta 5.12. mennessä.

Merkittiin pöytäkirjaan liitolle saapuneen tiedoksi VL:n kirjelmä perustuen VvM:n kirjelmään, että Pukutehtaan toimitusvaikeuksien vuoksi saadaan kaikki tänä vuonna tilatut virkapukuesineet toimittaa v 1971 perushankinta-avustuksen 75 % mukaisesti. Asiasta tiedotetaan jäsenkunnalle Aliupseerin seuraavassa numerossa.

2. 11.

Pääsihteeri V Junttila selosti yhtenäispäälystömuistion julkaisemisen jälkeen tapahtuneita eräiden jäsenkuntaan kuuluvien kannanottoja. Mm. on Aliupseeri-lehteen jätetty kirjoitus, jossa arvostellaan julkaisumenetelyä.

Käydyssä keskustelussa todettiin, että kaikki kyseisen muistion valmisteluun ja julkaisemiseen liittyvät yksityiskohdat on suoritettu tarkan harkinnan ja hallituksen päätöksien perusteella ja mm mainittu kirjoitus voidaan lehdessä julkaista yhden henkilön näkemyksenä.

Käsiteltiin T Salon kirjelmä koskien henkilökunnan arestirangaistusten soveltamista.

Päätettiin Pääesikunnan oikeustoitomistolle lähettää asiasta kirjelmä, jossa pyydetään oiktston toimenpiteitä, että henkilökunnan ja varusmiesten arestirangaistuksien soveltaminen samanaikaisesti samoissa vartiorakennuksissa estettäisiin.

Käsiteltiin Kainuun Raja-aliupseerien kirjelmä koskien liiton ja Kaakkois-Suomen Raja-aliupseerien toimenpiteitä rajavartiostojen vuokra-asuntojen jakomenettelyn korjaamisyrityksissä, joihin toimenpiteisiin Kainuun Raja-aliupseerit eivät ole tyytyväisiä. Keskustelussa todettiin, että jo v 1970 liittokokouksen antaman velvoitteen nojalla on asiassa suoritettu toimenpiteitä, jotka ovat perustuneet sekä Kainuun että Kaakkois-Suomen rajavartiostojen aliupseereilta saatuihin lausuntoihin ja mm Kainuun Raja-aliupseerit eivät aikaisemmin ole il-

moittaneet menettelyä vastustavana. Päätettiin ettei kirjelmä tässä vaiheessa aiheuta muita toimenpiteitä.

Pääsihteeri V Junttila selosti TVK-V:n suunnitelmia palkkausasioissa. Penni tai prosenttilukuja ei ole vielä kaavailtu, mutta periaatteena on pen-nilinja A1—n.A.12 ja siitä eteenpäin prosenttilinja. A-asteikon oikaisuun on kiinnitetty huomiota ja olisi oikaisu tapahduttava A8—A30 välillä siten että se suurimmillaan olisi A16 tienoilla.

Pääsihteeri V Junttila selosti rajavartiolaitoksen työaikasäännösten valmistelussa esitettyjä linjaratkaisuja, mutta asian ollessa keskeneräinen sen lähempi käsittely jätettiin tvk:n myöhempään kokoukseen.

V Junttila ja J Suominen selostivat VvM:ssä halliit Sippolan kanssa käytyä neuvottelua 28.10. meripalvelua suorittavien virkamiesten työajan sääntelystä. Neuvottelussa ei päästy mihinkään ratkaisuun ja uusi neuvottelu on tarkoituksena saada aikaan aivan lähiaikoina.

Käsiteltiin ja hyväksyttiin toimiston esityksestä ns selostusmatka tehtäväksi 30.11.—4.12.70 seuraaviin jäsenkerhoihin mikäli he voivat esitettävänä aikana tilaisuuden ottaa vastaan: Selkämeren Auk, Rauman Aliupseerit, AseV 3:n Auk, Ilmajoen Auk ja Inhan Auk.

NIMENMUUTOS

Yhdistyksemme 18. 1. 1970 oleen vuosikokouksen päätöksen mukaisesti on yhdistyksemme entinen nimi — Immolan Aliupseerikerho r.y. — muutettu kuuluvaksi: Kaakkois-Suomen Raja-aliupseerit r.y. Oikeusministeriö on hyväksynyt nimenmuutoksen merkittävänä yhdistysrekisteriin päivämäärällä 28. 7. 1970 n:olla 104058.

Kaakkois-Suomen Raja-aliupseerit r.y. IMMOLA

Naisten palsta

Suomen Aliupseerien Naisten Liitto ry.

Puheenjohtaja: Hilja Anttila, Helsinki P. Hesperiankatu 37 B 46 puh 49 33 67
Varapuheenjohtaja: Marjatta Oinas, Lahti 10 Pussikatu 1 C 24 puh 35 440
Sihteeri: Eeva Koivunen, Helsinki 86, C 5 B 22 puh 68 61 17
Rahastonhoitaja: Lea Aulasvuori, Helsinki 86, C 9 puh 68 62 00
 Postisiirtotili 18 407
Tukirengasrahastonhoitaja: Helvi Aro, Helsinki 19, C 54 puh 66 83 76
 Tukirengas postisiirtotili 18 291
Naisten palstan toimittaja: Marja Pitkänen, Oulu, Vesitorinmäki 2 B 16 puh 24 833/116 tai 21 818/116

Haluamme toivottaa kaikille jäsenyhdistyksillemme, sekä muuten kanssamme yhteistoiminnassa olleille mitä parhaita joulurauhaa, onnellista uutta vuotta, ja kiittää kuluneen vuoden hyvästä yhteistyöstä!

Suomen Aliupseerien Naisten Liitto ry:n hallitus.

LIITTYISINKÖ TUKIRENKAASEEN

Tukirenkaseen liittyminen-, siinä kysymys joka on varmasti ollut mielessäsi ja esitetty useampaan otteeseen sinulle, hyvä järjestösisar!

Mutta on vielä varmaankin paljon epäselvyyttä ja tietämättömyyttä tämän asian vaiheilla. Mitä nuorempi jäsen olet yhdistyksessä, sitä enemmän ehkä tarvitset lisätietoutta tästä asiasta! Mikä on tukirengas, ketkä siihen voivat liittyä, miten se toimii ja mitä se vaatii jäseneltään?

Lähtekäämme siitä, että tiedät kyseessä olevan tämän meidän oman liittomme erään näkyvimmän ja tärkeimmän sosiaalisen toimintamuodon. Se on nimeltään tukirengas.

Sen tarkoitus on ojentaa auttava käsi sellaiselle aliupseerikodille, josta kuolema on vienyt äidin. Avustussumma, joka tällähetkellä on tuhat (1000,—) markkaa, annetaan rahana. Eihän se nyt niin päätähuimaava ole, mutta olet varmaankin samaa mieltä siitä, että tällaisella hetkellä, jolloin perhe on kaikinpuolin sekasortoisten ja epäselvien asioiden ympäröimä,

ehkä myös taloudelliset huolet rasittavat, — tämäkin määrä rahaa tuo pienen tuen ja valon pilkahduksen.

Mutta, — jotta perhe pääsee osalliseksi tästä tukirengaan suomasta tuesta, täytyy perheenäidin, siis sinun, hyvä aliupseerin vaimo, kuulua tukirenkaseen!

Kuinka siihen liitytään? Jokaisessa yhdistyksessä on näitä asioita varten oma hoitaja. Häneltä saat kaavakkeen, jonka täytät huolellisesti, mieluiten painokirjaimilla. Samalla suoritat liittymismaksun joka on 2 mk. Tukirengasasioitten hoitaja lähettää kaavakkeen sitten liittoon, ja niin sinä olet tukirengaan jäsen.

Jokainen —50 penninen, joka sinulta tämän jälkeen kerätään tähän asiaan, kertoo sinulle jonkun järjestösisaresi poismenosta. Nämä ovat niitä tapausmaksuja, joita pyritään keräämään aina muutama yhdelläkertaa, ei siis jokaista —50 pennistä erikseen. Uskon, että maksat nämä mielelläsi! Ajattele, ei meistä voi kukaan mennä viemään sitä —50 pennistä sinne

surevaan kotiin, mutta näin tukirengaan välityksellä niistä kertyy niinkin huomattava summa!

Kun nyt olet tiedostanut itsellesi nämä kaksi tärkeää asiaa: Liittymällä tukirenkaseen olet mukana siinä suuressa sisarellisessa renkaassa, jonka tehtävä on tukea jäsenperheitä hädänhetkellä, ja toiseksi, ei meistä kukaan voi tietää, milloin omalla ovelamme seisoo tuo pelätty vieras, joka tuo vain murhetta kotiimme ja rakkailemme! On yhdessä helpompi kulkea tie... Eikö totta!

Toivon, että sinun nyt on hiukan helpompi ratkaista kysymys: liittyisinkö tukirenkaseen!

Ja hyvät tukirengasasioitten hoitajat! Kun yhdistyksestänne siirtyy jäsen muualle, tai kun saatte uuden jäsenen toisesta yhdistyksestä, muistakaa ilmoittaa tämä jäsenluettelossa! Se helpottaa työtä täällä liitossa suunnattomasti!

Tukirengas terveisin

Helvi Aro

YHDISTYKSET HUOMIOIKAA!!!

Mikäli teillä on tarvis liiton joulukortteja tai muuta tavaraa, niin ne pyydetään tilaamaan mahdollisimman pian ennen joulukiireitä rahastonhoitajaltamme. (Osoite otsikossa.) Sisarpukukangasta on viimeinen pakka menossa, joten kaikki jotka puvun haluavat ennen vuosikokouksia olisi se nyt pikaisesti tilattava. Kangasta menee yhteen pukuun n. 1,40 m ja sen hinta on 26,50/m.

-HUOLTOASEMA
Lauri A. Hämäläinen & Kumpu.

Imatra Kaukopää Puh. 31 103

**VUOKSEN HUONEKALULIIKE
JA MAALAUSLIIKE
MARTTI HYRKÄS ja K:ni**

Vuoksenniska Puh. 31 032

Mielipiteeni armeijan politisoitumisesta

Lukiessani Aliupseerista n:o 10/70 Sulo Tapanin kirjoituksen "Politiikka on paha pöpö" en voinut armeijassa neljännesvuosisadan palvelleena jättää lausumatta mielipidettäni siinä esitetyistä asioista. Kirjoittajalla näyttää olevan se käsitys, että jos voisi esiintyä julkisesti puoluemiehenä armeijassakin, omat asiat tulisivat paremmin hoidetuksi eikä tarvitsisi olla

armopalojen saajana. Mikäli olen hänen sanomansa oikein käsittänyt, hän näyttää pitävän pahana sitä seikkaa, ettei saa esiintyä jonkun puolueen kellokkaana. Muuta en ainakaan näe siinä, että pitäisi saada tunnustaa väriä julkisesti. Äänioikeuttaanhan on saanut käyttää puolustuslaitoksen henkilökuntakin, kuten tavallinen siviili-ihminen. Minusta se riittää erinomaisesti nimenomaan sellaiselle, joka tiukan paikan tullen on maan laillisen hallituksen käskynalainen.

Vaikka myönnän mielelläni sen, ettei kukaan nykyään voi, eikä kai ole koskaan voinutkaan palvella armeijassa aivan yksinomaan aatteen vuoksi — onhan jokaisella, varsinkin perheellisellä, velvollisuus huolehtia myös heistä — on sittenkin vielä kantahenkilökuntaan kuulumisen osiltaan kutsumusammatti. Se työ, jota esim. aliupseeri puolustuslaitoksessa nuorten miesten kasvattajana suorittaa on sikäli vakavaa ja vaativaa, ettei siihen ole sellaisesta, joka haluaa osallistua julkiseen puolue toimintaan. Siitä kärsii kumpi toiminta hyvänsä, ja se toinen on varmasti varusmiesten kouluttaminen.

Kirjoittaja arvelee, ettei meillä puolustuslaitoksen henkilökunnan politisoituminen tekisi siitä minkään puolueen "käsikassaraa". Mahdollisesti ei, mutta kyllä se vaara on silloin ole-

massa. Ainakin näin sivustakatsojasta näyttää, että nykyisin on ensin oma etu, sen jälkeen puolueen, ja vasta viimeisenä mikäli jotain jää, maan etu. Lieneekö kirjoittaja ollut vaikuttamassa siihen aikaan, kun tässä maassa tapahtui ns. "Mäntsälän kapina?" Tämän kirjoittaja kuului siihen aikaan ja myöhemminkin kotipitäjänsä suojeluskuntaan. Olkoonkin niin, että aika oli poikkeuksellista aikaa, mutta epäilen, että jos puolustuslaitoksen henkilökunta olisi siihenkin aikaan ollut vapaa harjoittamaan julkista politiikkaa kuten suojeluskuntaan kuuluvat, ei tiedä, mitä tässä maassa olisi tapahtunut. Armeija totteli tinkimättä laillista hallitusta ja siellä pidettiin päät kylmänä. Tällaisissa tapahtumissa on mielestäni armeijan politikointi erittäin vaarallista. Tämä on vain yhtenä esimerkkinä. Puoluepolitiikan harjoittamisesta ja poliittisista upseerinimityksistä on meillä monta ikävää esimerkkiä. Ne ovat pahoja riidan aiheita, joista puolustuslaitoksen maine saattaa kärsiä jopa ulkomaiden silmissäkin. Tiedän, miten kovaa peliä vakanssitaistelu on ollut jo pitkän aikaa puolustuslaitoksessa aliupseerienkin ammatissa. Kahta kärjistyneemmäksi se varmaan tulisi, jos siihen vielä tuotaisiin mukaan jonkun puolueen jäsenkirja. Julkinen puolue-peli puolustuslaitoksessa olisi mieles-

täni muutenkin hieman yksipuolista. Oikeasilmäisyydestään sitä nytkin syytetään. Meilläähän ainakaan ääri-vasemmisto ei kannata ollenkaan tällaista "kapitalistisen valtiojärjestelmän armeijaa". Jos heillä olisi valta, niin kyllä he armeijankin perustaisivat. Siinäpä vain ei mahtaisi olla tilaa politikoinnille. Sosiaalidemokraatit eivät kyllä armeijaa pahemmin soimaa, mutta he uskovat, ainakin osa heistä, että tultaisiin toimeen harjoittamalla yksinomaan puolueettomuuspolitiikkaa. Jäljelle jää vain siis mahdollisesti keskusta ja oikeisto. (Tässä vielä välihuomautuksena, ettei mikään puolue saa edes menemään läpi perushankintamäärärahoja tarpeellista määrää.) Edelläolevasta arvioinnista johtuen olisi puolustuslaitoksen henkilökunnan haluistaan riippumatta suuntauduttava määrättyihin puolueisiin, jos aikosi esiintyä vielä poliittikkona julkisesti. Vai mitä ajattelisitte tulipunakersantista kouluttajana. Miehestä, joka puolueensa käskyä totellen kouluttaisi huostaansa uskottua joukkuetta: "tätä kapitalistista — ja riistäjäporvarien yhteiskuntaa ei teillä ole mitään velvollisuutta puolustaa". Nyt sensijaan vain yleisen yhtäläisen ja salaisen äänioikeuden omaava maltillinen kommunistikin voi ansaita leipänsä armeijan rullissa, koska hän kouluttaa poikia ohjesäännön puitteissa, eikä tuo esille puoluekantaansa.

Kirjoittaja arvelee SRL:n 147 § olevan joku feodaalijän haamu, joka perustuu luokkajakoon. Jos se sellainen olisi, silloinhan puolustuslaitoksessa toiset saisivat olla julkisia poliitikkoja, toiset ei. Minä puolestani näen pykälässä tämän Suomen lakimiesten kaukokatseisuuden ja silloisten poli-

tikkojen viisauden lakia laadittaessa ja vahvistettaessa. Armeija ei ole joutunut politiikan temmelyskentäksi. Kysyisin kirjoittajalta, eikö maanpuolustustietoutta voi antaa kuten ennenkin? Tiedot saa kuten aikaisematkin kouluttajapolvet jo kouluissa ja opiskelemalla itse lisää harrastuksensa mukaisesti. Siihen on aivan yhtä hyvät mahdollisuudet kuin ammattipolitiikollakin. Mitä taas muuhun vaikuttamiseen tulee, nimittäin elinehtojen parantamiseen, jota uskon kirjoittajan tarkoittavan, lienee yksi ja sama saako politiikkaa harjoittaa julkisesti vai ei. Ei ole siviili-ihmiselläkään mahdollisuutta vaikuttaa asioihinsa muutoin kuin ammattiliittojen välityksellä. Sellainen on taas Aliupseeriliitto, joka ei tosin voi antaa lakkokehoitusta, kuten siviiliammattiliitot, mutta aika huonosti sellainen oikeus mielestäni puolustuslaitoksen henkeen ja käytäntöön soveltuisikin.

Kirjoittaja on aivan oikeassa siinä, ettei kylmästä kiukaasta lähde löylyä. En usko, että löyly politiikan varjolla tässä tapauksessa on sen lämpimämpää. Ja jos on, se voi johtaa ehkä liikaa löylyä lyöneen ovelle, josta ei raitista ilmaa löydykään. Paljonko Te luulette olevan sananvaltaa meillä siviili-ihmisillä? Jos jätetään pois mielenosoitukset, jotka eivät vaikuta muuta kuin vastenmielisiltä useimassa tapauksessa, jää vaikutus äänestämisen varaan. Sitkeätä se on muutoksen saaminen asioihin tässä demokradiassa, vaikka on takana järjestövoimaakin. Mikään puolue, suuri-kaan, ei saa asioita järjestymään pikavauhdilla. Aliupseeriliittokin on sentään jonkinmoinen vaikuttaja, tosin mutkan kautta, vaikka se ei ehkä jäseniensä mielestä saa paljoakaan ai-

kaan. Monella tavalla se sentään on vieny ammattikuntansa asioita eteenpäin sitten sotavuosien. Ja vielä lopuksi. Ehkäpä ei hurraa-Topeliaanisuus nykyään moniakaan elähdytä, mutta kelvoton on se kansa, joka historiansa unohtaa. Myöskin jonkunverran hakkaa-päälle henkeäkin pitäisi säilyttää.

Oiva H Vepsäläinen

Vastuu valtion omaisuudesta

Kun on lähes 20-vuotta paininut samojen asioiden kanssa, niin joskus niistä näkee yölläkin unta. Ne tulevat mieleen joka päivä kahvitauoilla, ruokatunneilla sekä muina vapaahetkinä. Mikä on tämä kysymys? Se on jokaiselle aliupseerille erittäin tuttu kysymys: Valtion omaisuuden hallussapito, huoltaminen, rikkoontumisen estäminen ja säilyttäminen. Sanonta "mikään ei kestä ikuisesti" ei pidä paikkaansa tässä asiassa. Konkreettisesti sen tuntee silloin kun joutuu suorittamaan kuulusteluja tai joutuu itse kuulusteltavaksi joskus 30-luvulla käyttöön otetun esineen vaurioitumisesta tai hukkaantumisesta. Mutta säännöt ovat sääntöjä, niitä on noudatettava. Ei siinä auta ammattimiehen lausunnot aineen väsymisestä, haurastumisesta tai vanhenemisesta. Eikä aina selitys harjoituksen tilanteen mukaisesta toiminnasta, jossa materiaalin rikkoontuminen ja katoaminen on inhimillistä. Valtio — tuo ikuinen epäilijä haluaa näet mielellään asettaa käyttäjän korvausvelvolliseksi, tai

Onnitteluihissa Surunvalitteluihissa Aliupseeriliiton adressi

KELLOSEPÄNLIKE TOIVO PIILI JA POJAT

Imatrankoski puh. 1687
Joutseno puh. 34 617

L. PARTANEN

Vuoksenniska Puh. 31 720

T:mi M. RAUTIAINEN

Vuoksenniska
Puh. Rautionkylä 51 242

IMATRAN ASUSTEPESU

Imatra, Lappeentie 13 Puh. 1538
— Kemiällistä pesua ja prässäystä —

Piirimyyjä

IMATRAN KONE

MAALAUSLIIKE E. VOUTILAINEN

Imatra Puh. 1787

TV-RADIOHUOLTO H. TIUSSA

Tainionkoski Puh. 21 306
— Myös iltaisin ja sunnuntaisin —

HUONEKALUMYYNTI E. SÄNTTI

Imatra, Rautionkylä Puh. 51 373
Myy ja vaihtaa

Lukijat . . .

epäilee mahdollista laiminlyöntiä, miksi muuten erittäin kalliiksi tullava paperisotaa käytäisiin ko asioiden tiimoilta. Se järkähtämätön tosiasiasta, että paperisota tulee monesti monta kertaa kalliimmaksi, kuin itse esineen hukkaantumisen tai vaurioitumisen julistaminen valtion vahingoksi, ei ole saanut taloustieteilijöitä hakemaan toisia menettelytapoja asioiden eteenpäinviemiseksi.

Valtion omaisuus ei ole vakuutettua kuten on asia yrityksillä ja yhtiöillä ja se tietysti aiheuttaa osittain sen, että säännöt omaisuuden hoitamisesta ovat tiukemmat kuin muualla.

Tämän kirjoituksen motiivina ei suinkaan ole vastuun kaihtaminen, tarkoitus on herättää ajatuksia, sillä puolustuslaitoksen omaisuus, kalustot ja materiaali ovat lähes täydellisesti aliupseerien hoidossa. Toivomus myöskin liiton hallitukselle, että se tutkisi näitä kysymyksiä ja näin asia ehkä saisi eteenpäinvietynä myönteisiä piirteitä — yhtähyvin koko puolustuslaitoksen kuin aliupseerikunnan eduksi.

Väepeli Mikko Puurunen

Viisastenkiveä ei ole löytynyt

En ole löytänyt viisastenkiveä, mutta rohkenen silti kirjoittaa mielipiteeni ja esitykseni Aliupseerin lukijakunnan tietoisuuteen. Aliupseeriliiton

vuosikokouksessa -70 puhuin suunnitelmallisuuden tarpeellisuudesta AUL:n järjestötoiminnoissa. Esitin mm toimintasuunnitelman (ohjelman) liittämistä AUL:n toimintakertomukseen perusteella, että jäsenistö näkisi mitkä asiat ovat liiton työstä ja näin voitaisiin laajemmalla piirissä keskustella asioista. Keskusteluihin voitaisiin vetää mukaan laajempia kansalaispiirejä ja näin pyrittäisiin asetettuihin päämääriin samanaikaisesti etuja takaoven kautta. Järkevää ilmeisesti on aina pitää takaovea raollaan.

Työvoiman tehokas käyttö on myöskin suunnitelmallisuutta. AUL:n työvoimaa on liiton hallitus. Onko sitä käytetty tehokkaasti? Ei, koska siihen ei ole mahdollisuuksia. Mahdollisuudet pilasi liittokokous -70, omassa jääräpäisyydessään. Syy ei ollut vuosikokousedustajissa, vaan se oli edellisen hallituksen jäsenissä. — Jaa, missäkö teimme virheen? — Löitte laimin tiedustustoiminnan, ette puhuneet mitä tiesitte, taikka sitten olitte vain muuten taitamattomia.

— Esitääppäs perusteluja poika! — Perusteluja on lukematon määrä. Keskityn kuitenkin vain ajankohtaisimpaan eli yhtenäispäälystösesitykseen. Yhtenäispäälystösitys on mielestäni AUL:n historian tärkein ja kauaskantoisin esitys, jota ei olisi saanut pilata hosiomisella eikä suunnittelemattomuudella. Onko perusteltua, että yhden miehen (pääsihteerin) tekemän muistion perusteella lähdetään esittämään näin laajaa ja kauaskantoista kysymystä. (On muuten onni, että meillä on Junttila pääsihteerinä, joka pystyi tekemään kaikkien kiireittensä keskellä niinkin hyvän paperin.) Mielestäni ko esitys olisi tarvinnut ainakin seuraavat järjestötoiminnalliset käsittelyt:

— asiaa tutkimaan olisi pitänyt määrätä komitea, jonka tehtävänä olisi ollut muistion laatiminen, — muistio olisi pitänyt lähettää lausuntokierrokselle jäsenkerhoille, Upseeriliitolle Sotilasvirkamiesliitolle sekä reserviläisjärjestöille ja

— muistion sekä saatujen lausuntojen perusteella vasta olisi voitu tehdä esitys yhtenäispäälystösjärjestelmästä.

Ja kun näin ei tapahtunut, olen havainnut ainakin seuraavat heikkoudet:

— jäsenkunta ei tiedä mitä ja kuinka on esitetty,

— esityksen perustelut ovat osalta kuluneita fraaseja, jotka jopa loukkaavat nykyistä aliupseerikuntaa,

— esitys on puutteellinen esim koulutusjärjestelyjen osalta, komitea istuu nyt vasta,

— muistion perustana ei ollut perusteellista tutkimusta aliupseerin koulutuksesta, asemasta ja tehtävästä puolustuslaitoksen tehtäväkentässä tänään ja tulevaisuudessa niin sodan kuin rauhankin aikana ja

— muistio ei saanut lukijaansa vakuuttuneeksi yhtenäispäälystösjärjestelmän tarpeellisuudesta.

Ja tämä kaikki hutiloitiin vain siksi, että liitolla ei ole käytettävissä tehokasta työryhmää sijoituspaikkakunnallaan eikä sen välittömässä läheisyydessäkään.

Ei niin paha etteikö jotakin hyvääkin. Se hyvä tässä tapauksessa on asian saamassa erittäin suuressa huomiossa yleisissä tiedotusvälineissä. Esitykseen on yleensä suhtauduttu myönteisesti. Kuitenkin on todettava, että kauttaaltaan lehtien pakinoista ja ar-

tikkeleista paistaa ulos tietämättömyys aliupseerin asemasta, koulutuksesta ja tehtävästä puolustuslaitoksessa. — Osoittaako se sitä, että PETTUSOSA AUL:n tiedotussihteerit ovat suhtautuneet tehtäviinsä tältä osin leväperäisesti? Ilmeisesti.

Yhtenäispäälystökysymys on laaja, monisärmäinen ja kauaskantoinen kysymys, jonka edessä on monta kovaa kantoa kaskessa, on akateemiset upseerit, on esiupeereita joidenka kuulun asiasta ei saa edes keskustella, on koulutusksymykset, on rahakysymykset ym, ym. Pääasia kuitenkin on, että luodaan olosuhteet ja henki, jossa asiasta voidaan keskustella kiihkottomasti, vailla minkäänlaisia ennakkosenteita, ketään osapuolta loukkamatta ja ketään unohtamatta. Näiden olosuhteiden muodostumista ei tehty esitys kaikilta osiltaan edesautannut. Totuus on kuitenkin se, että nykyinen järjestelmä ei ole mielekäs, se ei anna täyttä tyydytystä eteenpäinpyrkivälle ja kehittyvälle aliupseerille, se ei palvele puolustuslaitoksen etuja, se unohtaa erittäin tärkeän perusyksikköopettaa, se unohtaa sotilaskoulutuksen päämäärät, se unohtaa hallinnolliset tehtävät ja siksi sitä on joko korjattava taikka vaihdettava se yhtenäispäälystösjärjestelmään. (Siinä muuten oli joukko perusteluja, jotka eivät loukkaa nykyistä aliupseerikuntaa.)

Tehdynkin esityksen perusteella asiassa varmasti päästään jonkinlaiseen tulokseen, jos asiasta tehdään poliittinen kiistakysymys, joka hyvinkin voi olla mahdollinen tapa hoitaa asiaa eteenpäin. Poliittinen ratkaisu ei varmasti palvelisi puolustuslaitoksen, upseerikunnan, aliupseerikunnan eikä muidenkaan osapuoleh etuja. Ennakotapauksena muistamme mm sairaanhoitaja — osastolääkärikysymyksen hoitaminen, missä ei päästy ratkaisuun ja arpia jäi puolin sekä toisin. Keskustelua vastustavien piirien on uskottava se tosiasiasta, että AUL tänäpäivänä pystyy pääsemään asettamiinsa tavoitteisiin. Kai muistatte työaikakysymykset, vastustajia oli, mutta liitto sanoi: pyrimme työaikalain alaisuuteen ja nyt olemme työaikalain alaisia — oliko tämäkään paras mahdollinen ratkaisu?

Tämä vuodatukseni on sisäisen pakkon sanelemaa, johtuuko se sitten itsetehostuksen tarpeestani, vaiko siitä hakuammunnasta, jota olen todennut viime vuosien aikana AUL:n suorittaneen. Ratkaisun jätän lukijan harkintaan. Suunnitelmallisuutta, tehokkuutta ja asiallista keskustelua toivoen.

Yliv Raimo Toveri

JOULU-UNI

*Se alkaa lumihituleesta,
harmaasta räntähahtuvasta,
haamoittavasta hämärästä,
kylmästä, vilun värinästä ja
päätyy Juudeaan.*

*Se siirtää muistikuvan entisaikaan,
lapsuuteen, satuun, todellisuuteen,
työhön, nykyaikaan ja
päätyy Betlehemiin.*

*Se unohtaa sodan haavat, kuoleman yöt,
roskaksi raiskatun maiseman,
ihmisen hyvät työt ja
päätyy Seimeeseen.*

*Se polkee alas rahan mahdin,
mainoksen, myynnin, aseenkantavuuden,
tuhon,
kuoleman tarpeettomuuden ja
päätyy Toivoon.*

*Se pyhittää pienet paimenten lahjat,
hyvät puheet, palkkiot,
antajan vaivat ja
päätyy Daavidin kaupunkiin.*

*Se peittää petoksen, politiikan,
palkkiot, palkat, nälkäpiinan,
pyhäin pilkan, toran
ansioriidan ja
päätyy Anteeksiantoon.*

*Se uskoo ihmisen paremmuuteen,
ätyn voimaan, lahjakkuuteen,
tasapuoliseen tulevaisuuteen ja
päätyy Kristuslapsen.*

ORaj

IMMALAN SÄHKÖ OY VUOKSENNISKA	 -HUOLTO R. KAKKO Vuoksenniska Puh. 32 321
BUTTENHOFF IMATRA	Vuoksen KUMIKORJAAMO OY Imatra Puh. 1809, 1123 Vuoksenniska Puh. 31 395

HENKILÖTIETOJA

In memoriam

Ylivääpeli Vilho Kaijanen synt. 14. 4. 1926 poistui keskuudestamme 28. 9. 1970 Keskussotilassairaala 2:ssa.

Jo 18-vuotiaana nuorukaisena hän astui puolustamaan isänmaataan. Jatkosodassa palvelen RTR 11:ssa, osallistuen Koiviston saaren ja Vilanien taiseluihin.

Aliupseerin uralle Ville jäi varsinaisesti 1948 ensin Kainuun Rajavartiostoon sekä siirtyi sieltä 1952 Autopataljoonan ja sen lakkauttamisen jälkeen 1968 Moottorikoulun mukana Lahteen Huoltokoulutuskeskukseen.

Viimeiset palvelusvuotensa hän toimi HkoulK:n kasarmialiupseerina.

Kerhotoiminnan piirissä yliv Kaijanen tunnettiin ja tunnustettiin suoraselkiseksi ja aktiiviseksi toimenmieheksi, joka toi mielipiteensä julki kiertelemättä.

Erityisen suuriksi hänen ansionsa kohosivat erilaisten huvitilaisuuksien järjestäjänä ja armoitettuna spikkeerinä.

Kun kerhotoiminnan parissa tuli eteen joku visaiselta tuntuva järjestelytehtävä käännyimme me kokematomat aina avuliaan ja idearikkaan Huvimestarimme puoleen jolloin asiat järjestäytyivät kuin itsestään.

Vasta näin jälkepäin osaamme antaa täyden ja todellisen arvon yliv Kaijasen tekemälle pitkäaikaiselle ja tehokkaalle työlle eri muotoisen kerhotoiminnan kehittämisessä ja eteenpäin viemisessä.

Saattaessamme Sinut 10. 10. 1070 Levon siunauskappelistä viimeiselle matkallesi olimme täysin vakuuttuneita, että Suuri Luoja on palkitseva kärsimyksesi ja hyvyttesi runsain mitoin.

Muistollesi kunniaa tehden.

Lahden Aliupseerikerho ry

Eläkkeelle

Rajavartiomestari Reino Johannes Tiira, synt. 18. 4. 1915 Käkisalmen mlk:ssa, siirtyi eläkkeelle Kaakkois-Suomen Rajavartiostosta 18. 4. 1970.

Palvelusura rvl:ssa alkoi 1. 6. 40 rajajääkärinä, jatkuen 10. 4. 43 al-

kaen rajajääkärikorpraalina 30. 7. 45 saakka, jolloin hänet hyväksyttiin aliupseerintoiimeen.

Aliupseeriuransa aikana Tiira toimi aluksi vartiopäällikkönä R 1:ssä ja RjP 1:ssä sekä K-SR:ssa 22. 4. 52 saakka, jonka jälkeen hän oli koulutusaliupseerina E- ja EK/K-SR:ssa noin kahden vuoden ajan. Asealiupseerintoiimeen tehtävään hän siirtyi 2./K-SR:oon 1. 4. 54, josta edelleen vartioaliupseeriksi samassa komppaniassa 1. 4. 54. Tästä tehtävästä hän siirtyi — oltuaan välillä kolmen kuukauden ajan varusaliupseerina — vartiopäälliköksi 3./K-SR:oon 1. 12. 59, hoitaen vartiopäällikön tehtävää 24. 11. 62 saakka, jolloin määrättiin rajajoukkueen johtajaksi. Vartiopäälliköksi 1./K-SR:oon hän siirtyi 1. 10. 63 josta edelleen rajajoukkueenjohtajaksi 2./K-SR:oon 1. 1. 68. Ennen eläkkeelle siirtymistään hän toimi vartiopäällikkönä 2./K-SR:ssa 1. 4. 69 alkaen.

Ylennetty sotilasmestariksi 1. 1. 1968. Kurssit: Raja-aliupseerien täydennyskurssi, krh-ampumakurssi JvAuK:ssa, peruskurssi JvAuK:ssa, vanhempien raja-aliupseerien jatkokurssi (rvmestkurssi).

Kunniamerkit: SVR M 1 kr, Rvl AM, Vm 1, Vm 2, Mm 1939—40, Mm 1941—45.

Osallistunut molempiin sotiin.

Rajaylivääpeli Veikko Albin Hytti, synt. 6. 9. 1923 Kanneljärvellä, siirtyi eläkkeelle Kaakkois-Suomen Rajavartiostosta 6. 4. 1970.

Tullut rajavartiolaitoksen palvelukseen 23. 9. 1946 ErRjP:aan (myöhemmin Porkkalan Rajavartiosto), jossa toimi rajajääkärinä ja rajajääkärikorpraalina 1. 11. 47 saakka, jolloin hyväksyttiin aliupseerintoiimeen. Hän toimi vartioaliupseerina 2./PR:ssa 1. 7. 56 saakka, jolloin siirtyi koulutusaliupseeriksi EK/K-SR:oon. Tämän jälkeen tehtävät jatkuivat muonitusaliupseerina, reserviryhmän johtajana, vartioaliupseerina ja -päällikkönä 3./K-SR:ssa, kunnes hän siirtyi vartiopäälliköksi 15. 3. 62. Komppanian vääpelin tehtävään 1./K-SR:ssa hän siirtyi 1. 3. 65, jota tehtävää hoiti eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

Ylennetty ylivääpeliksi 1. 1. 1968. Kurssit: Rj-peruskurssi, k-au:ien peruskurssi ja k-au:ien kouluttajakurssi.

Kunniamerkit: Rvl AM, SVR M 1, Vm 2, Mm 1941—45.

Osallistunut jatkosotaan varusmiehenä ja reserviläisenä.

Rajaylivääpeli Rudolf Kaksonen, synt. 26. 11. 1915 Pietarissa, siirtyi eläkkeelle Kaakkois-Suomen Rajavartiostosta 10. 10. 1970.

Rvl:n palvelukseen Kaksonen tuli 1. 4. 45 rajajääkäriksi R 1:een toimien rajajääkärinä ja rajajääkärikorpraalina 31. 7. 48 saakka, jolloin hyväksyttiin aliupseerintoiimeen 1./K-SR:ssa. Aliupseeriuransa aikana hän toimi aluksi radiosähköttäjänä 1. ja 2./K-SR:ssa aina 13. 10. 65 saakka, jolloin siirtyi vartiopäälliköksi 3./K-SR:oon. Viestivääpeliksi E/K-SR:oon hän siirtyi 12. 8. 68, jota tehtävää hoiti eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

Ylennetty ylivääpeliksi 1. 10. 1968.

Kurssit: Rj-peruskurssi, rvl:n radiosähköttäjäkurssi ja -jatkokurssi, raja-au:ien kouluttajakurssi, k-au:ien peruskurssi 13/II jakso ja peruskurssi 16/I jakso. Suorittanut sotilasradiosähköttäjän I lk:n tutkinnon.

Kunniamerkit: SVR M 1, Vm 2, Mm 1939—40, Mm 1941—45.

Osallistunut molempiin sotiin.

Kerhotoimintaan hän osallistui toimimalla eri toimikuntien jäsenenä ja puheenjohtajana useiden vuosien aikana, viimeksi huvitoimikunnan puheenjohtajana vuosina 1960—61. Tunnustuksena kerho- ja liittotyöstä hänelle on myönnetty AUL:n pronssin ansiomerkki v. 1962.

Rajaylivääpeli Esko Eelis Multanen, synt. 17. 5. 1923 Joutsenossa, siirtyi eläkkeelle Kaakkois-Suomen Rajavartiostosta 3. 9. 1970.

Rajavartiolaitoksen palveluksessa hän oli aluksi 8. 11. 44—31. 10. 45 välisen ajan R 1:ssä, tullen uudelleen palvelukseen rajajääkäriksi 13. 1. 49 2./K-SR:oon. Toimittuaan rajajääkärinä ja rajajääkärikorpraalina 1. 8. 54 saakka, hänet hyväksyttiin aliupseerintoiimeen, jonka jälkeen hän toimi vartioaliupseerina edelleen 2./K-SR:ssa. Vartiopäällikön tehtävään hän siirtyi 21. 12. 1956, toimien vartiopäällikkönä 2./K-SR:n eri vartioilla eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

Ylennetty ylivääpeliksi 1. 3. 1970. Kurssit: K-au:ien peruskurssi, raja-au:ien kouluttajakurssi, koirapalvelu au:ien jatkokurssi.

Kunniamerkit: Rvl AM, SVR M 1, Mm 1941—45.

Osallistunut jatkosotaan varusmiehenä ja reserviläisenä.

Rajavääpeli Tahvo Bragge, synt. 18. 12. 1925 Kirvussa, siirtyi eläkkeelle Kaakkois-Suomen Rajavartiostosta 16. 6. 1970.

Rvl:n palvelukseen hän tuli 1. 3. 46, toimien rajajääkärinä ja rajajääkärikorpraalina 31. 5. 51 saakka 2./RjP 1:ssä, 2./K-SR:ssa ja 1./LR:ssa. Lyhyen siviilissäoloauden jälkeen hän tuli uudelleen rajajääkäriksi 9. 8. 51. Aliupseerintoiimeen hänet hyväksyttiin 2./K-SR:oon 1. 8. 55, jonka jälkeen hän toimi vartioaliupseerina mainitussa komppaniassa 1. 11. 57 saakka, jolloin siirtyi koulutusaliupseeriksi EK/K-SR:oon. Tämän jälkeen hän toimi vartioaliupseerina ja -päällikkönä 1. ja 2./K-SR:ssa 1. 11. 66 saakka, jolloin siirtyi vartiopäälliköksi 3./K-SR:oon hoitaen viimein mainittua tehtävää eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Ylennetty vääpeliksi 1. 11. 1966.

Kurssit: Rj-peruskurssi, sissitoiminnan valmennusleiri, k-au:ien peruskurssi.

Kunniamerkit: Rvl AM, SVR M 1, Vm 2 (kaksi kertaa), Mm 1941—45.

Osallistunut jatkosotaan nostomiehenä.

Toivotamme kaikille edellämäinuilte eläkkeelle siirtyneille rattoisia "eläkevaarin" päiviä sekä onnea ja menestystä uusissa tehtävissä, kiittäen samalla jokaista rehdistä palvelustoveruudesta.

Kaakkois-Suomen Raja-aliupseerit r.y.

Ylivääpeli Arvo Suivassalo, synt. 12. 1. 1918 Metsäpirtissä, siirtyi eläkkeelle täysin palvelleena PohmitPstosta Kokkolasta 6. 7. 70.

Varusmiespalveluksen yliv Suivassalo suoritti JP 1:ssä ja 11.Pr:ssa v 1939—41. Jv.AuK:n peruskurssin I jakson v 1944. Kanta-aliupseerintoiimeen v 1953. Molempiin käytyihin sotiin hän osallistui viestialan tehtävissä, haavoituen jatkosodassa Tuulosjoella.

Palvelus kantahenkilökuntaan kuuluvana alkoi 1. 10. 1948 JP 3:ssa, josta myöhemmin siirtyi It-aselajin palvelukseen ItR 2:een. Kokkolaan siirtymiseen ItPstoon hän tuli heti alusta alkaen, jossa ehti palvella suurimman osan aikaa pston viestialiupseerina ja ennen eläkkeelle siirtymistä kirjanpitoau:na sekä varusvaraston hoitajana.

Omassa keskuudessa tunsimme Arvon hyvänä suunnistajana, josta hänellä on todisteena M-luokan suunnistusmerkki. Samoin hän ehti toimia monissa urheilutoimikunnan eri tehtävissä kerhossamme.

Ylennetty ylivääpeliksi 1966.

Kunniamerkkejä: Vm 1, Vm 2, Mm 39—40, Mm 41—45.

Ylivääpeli Tauno Arvo Kainlauri, synt. 17. 3. 1919 Iisalmessa, siirtyi eläkkeelle täysin palvelleena PohmitPstosta Kokkolasta 5. 7. 70.

Varusmiespalveluksensa yliv Kainlauri suoritti Jv.Koul.K 4:ssä v 1940—42. Kanta-aliupseerintoiimeen peruskurssi 8:n I ja II jakson v 1949. Käytyyn jatkosotaan hän osallistui asepuolen eri tehtävissä.

Varsinainen palvelus kantahenkilökuntaan kuuluvana alkoi 1. 10. 1945 KeskusV 8:ssa jatkuen KeskusV 6:ssa ja III/KTR 1:ssä Kokkolassa.

ItPstossa hän palveli suurimman osan aikaa Pstoa asevaraston hoitajana. Ennen eläkkeelle siirtymistään kirjanpito- ja kasarmiauna.

Kerhon puitteissa "Tane" osallistui urheilutoimikunnan eri tehtäviin useina vuosina. Muistamme hänet monilta ampuma-reissuilta joukkueemme hyvänä huoltajana.

Ylennetty ylivääpeliksi 1966.

Kunniamerkit: SVR M 1.

Eräänä kesäkuun juhannuksen jälkeisenä iltana kokoonnuimme yhdessä Au-nais:ien kanssa Kokkolan kerhon suojiin päästämään nämä pitkän päivätyön tehneet palvelustoverimme "siviiliin". Tilaisuus oli vielä sikäli "historiallinen", että se oli viimeinen yhteinen tilaisuus mikä vietettiin It-aselajin merkeissä Kokkolassa, sillä suurimmalla osalla Kokkolan Au-kerhon jäsenistä oli edessä lähtö Rovaniemelle.

Kerhon puolesta haluamme toivottaa parhainta menestystä ja pitkää ikää teille molemmille siviiliin siirtyneille.

Kokkolan Aliupseerikerho ry

Rajavartiomestari Arvi Kinnunen, synt. 5. 8. 1917, Salmassa, ensin rajavartiolaitoksen palveluksesta 10. 12. 1970 Pohjois-Karjalan rajavartiostosta siirtyen eläkkeelle.

Rajavartiomestari Kinnunen palveli varusmiehenä 1938—1939 Kenttätö- kistörykmentti 2:ssa ja sotatilan aikana reserviläisenä vv 1939—44 osallistuen talvi- ja jatkosotiin.

Rajavartiolaitoksen palvelukseen rajavartiomestari Kinnunen tuli 1. 11. 1945 rajajääkäriksi silloiseen Rajavartiosto 2:een. Aliupseerintoiimeen hänet hyväksyttiin 31. 5. 46 samaan rajavartiostoon, jonka nimi oli muuttunut Rajajääkäripataljoona 2:ksi ja muut- tui myöhemmin Pohjois-Karjalan rajavartiostoksi.

Rajavartiomestari Kinnunen toimi kirjuraliupseerina, muonitusmestarina ja talousaliupseerina vuoteen 1959 saakka, jolloin siirtyi Pohjois-Karjalan rajavartioston esikunnan varus- ja kalustomestarin tehtäviin, missä toimi eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

Rajavartiomestari Kinnuselle on myönnetty seuraavat kunniamerkit: Mm msk 39—40, Vm 2, Mm 41—45, SVR M 1 ja SVR M 1 kr.

Onttolan Aliupseerikerhon jäsenet toivottavat rehille palvelustoverilleen rattoisia eläkevaarin päiviä ja kiittävät erinomaisesta palvelustoveruudesta.

Onttolan Aliupseerikerho ry.

Yliv Martti Johannes Heikkilä, synt. 19. 4. 1920 Viipurissa, siirtyi eläkkeelle 5. 9. 69 Pohjan Prikaatista. Asevelvollisuus KKR 1939.

Rajavartiolaitoksen palvelukseen yliv Heikkilä tuli 15. 1. 45 toimien aluksi rajajääkärinä. Aliupseerintoiimeen hänet nimitettiin 31. 1. 46.

Puolustuslaitoksen palvelukseen yliv Heikkilä siirtyi 9. 8. 1955. Hän toimi Pohjan Prikaatissa opetusaliupseerina, komppanian vääpelinä, toimistoaliupseerina ja kasarmialiupseerina, josta tehtävästä siirtyi eläkkeelle.

Osallistui molempiin sotiin.

Kunniamerkit SVR M 1, Vm 1, Vm 2, Mm 1939—40, Mm 1941—45, 1.D:n Keski-Kannaksen risti.

Ylivääpeliksi hänet ylennettiin 6. 5. 1966.

Kerhotoiminnassa hän oli mukana ansiokkaasti toimien mm Oulun Aliupseerikerhon Huikkavaaran alaosa- ton puheenjohtajana.

Sotilasmestari Arvi Samuli Leinonen, synt. 6.5.1925 Kuopiossa, siirtyi eläkkeelle 4.8.1967 Pohjanmaan Tykistörykmentistä.

Puolustuslaitoksen palvelukseen hän tuli 1.2.1946 Jalkäväkirykmentti 2:een. Oli välillä lentosähkötäjänä Lentorykmentti 4:ssä, viestialiupeerina I Raivausosastossa sekä Rajavartiolaitoksen palveluksessa 15.7.48—31.12.48.

Puolustuslaitoksen palvelukseen hän tuli uuestaan 1.1.1949 Kenttätykistörykmentti 1:een toimien siellä aluksi radioaliupseerina. Myöhemmin hän toimi mm viestivälivälinevarastonhoitajana, viestimekaanikkona, patterin ja RAUK:n vääpelinä. Viimeksi hän toimi toimistoaliupseerina Pohjanmaan Tykistörykmentissä.

Oli YK:n palveluksessa Kyproksella 9.4.64—16.10.64.

Osallistui sotaan 1943—45. Kunniamerkit Mm 1939—40, Vm 2, Mm 1941—45, YK-mitali.

Sotilasmestariksi hänet ylennettiin 13.4.67.

Ylivääpeli Vilho Heikki Laukka, synt. 28.2.1915 Haapavedellä, siirtyi eläkkeelle 6.2.70 Pohjan Prikaatista.

Asevelvollisuus PPP 2 1936. Rajavartiolaitoksen palvelukseen yliv Laukka tuli 17.4.45 toimien aluksi rajajääkärinä.

Aliupseerin toimeen hänet nimitettiin 30.6.45.

Erottuaan Rajavartiolaitoksen palveluksesta 31.8.46 hän toimi välillä Oulun maanviljelysinööripiirin palveluksessa.

Puolustuslaitoksen palvelukseen yliv Laukka tuli 25.1.1949 Pohjan Prikaatista toimien siellä koko ajan taisteluvälivälinepuolella.

Osallistui molempiin sotiin.

Kunniamerkit SVR m 1 kr, Vm 1, Vm 2, Vm 2, Vm 2, Mm 1939—40 msk, Mm 1941—45.

Ylivääpeli hänet ylennettiin 11.10.1965.

Kerhotoiminnassa hän oli mukana ansiokkaasti toimien mm Oulun Aliupseerikerhon Hiukkavaaran alaosaston puheenjohtajana ja kerhon aktiivimpuna.

Sotilasmestari Erkki Olavi Anttila, synt. 8.7.1925 Siikajoella, siirtyi eläkkeelle 1.Erillisestä Viestikomppaniasta 5.7.70.

Asevelvollisuus Jvkoulusk 15. Rajavartiolaitoksen palvelukseen hän tuli 17.12.45 toimien aluksi rajajääkärinä.

Aliupseerin toimeen hänet nimitettiin 30.6.46.

Puolustuslaitoksen palvelukseen hän tuli 1.9.47 JR 1:een. Hän on toiminut mm opetusaliupseerina ja komppanian vääpelinä PohPr:ssa.

Viimeksi hän toimi komppanian vääpelinä 1.ErVK:ssa. Käynyt esikunta-alan mestarikurssin. Osallistunut jatkosotaan.

Kunniamerkit SVR, M 1 kr, Mm 41—45.

Sotilasmestariksi hänet ylennettiin 5.2.66.

Oulun Aliupseerikerhon johtokuntaan hän on kuulunut useampia vuosia.

Ylivääpeli Erkki Puustinen, synt. 19.7.1919 Rantasalmella, siirtyi eläkkeelle PSSIE:sta 8.8.1970.

Asevelvollisuus 11/Jvkoulusk 6.

Puolustuslaitoksen palvelukseen hän tuli 1.10.43 Viestipataljoona 30:een.

Toimi välillä Posti- ja lennätinlaitoksen palveluksessa vuosina 45—47. Puolustuslaitoksen palvelukseen hän tuli uudelleen 1.2.48 Viestirykmenttiin.

Hän on toiminut mm 1.ErVK:ssa puhelinjoukkueen johtajana ja varastonhoitajana. Toimistoaliupseerina 1.DE:ssä ja opetusaliupseerina PohPr:ssa.

Viimeksi hän toimi piirikeskusmeekaanikkona PSSIE:n vtstossa.

Osallistui molempiin sotiin.

Kunniamerkit Vm 1, Vm 2, SVR M 1, Mm 39—40, Mm 41—45.

Ylivääpeli hänet ylennettiin 6.10.1967.

Hän on toiminut Oulun Kilpa-Veljet ry:n puheenjohtajana ja Oulun Työväen Shakkikerhon sihteerinä.

Oulun Aliupseerikerho toivottaa teille raittoisia ja antoisia eläkevuosia. Toivomme samalla, etteivät siteet kerhoomme ja palvelustovereihin katkeaisi, vaan että teillä olisi tilaisuus vielä usein vierailu luonamme ja kerholla yhteisissä tilaisuuksissa. Olette aina jäseniä ja aina tervetulleita.

Oulun Aliupseerikerho ry

Sotmest. Eino Ensio Leino, synt. 3.6.1919 siirtyi eläkkeelle Uudenmaan Prikaatista 3.8.1970. Osallistui sotatoimiin varusmiehenä ja reserviläisenä 1940—1942.

Hyväksytty Rajavartiolaitoksen palvelukseen rajajääkärinä Rj.P 5 9.9.46.

Ylennetty sotilasmestariksi 7.3.69.

Kunniamerkit: Mm 39—40, 41—45, Vm 2, Vm 1, VR 4, SVR M 1.

Yliv Eero Sakari Pietilä, synt. 9.8.1923 siirtyi eläkkeelle DraSK:sta 4.5.1970. Asevelvollisuus PansP:ssa, TykK/JR 8 ja 1./JR 50 1941—1942 reserviläisenä 1./JR 50 ja Soittok/JPr 1943—1944.

Otettu au:n toimeen Sk/HRR 26.2.45.

Ylivääpeli hänet ylennettiin 7.4.1970.

Kunniamerkit: Mm 39—40, Vm 2, SVR M.

Yliv Albert Ingmar Westermalm, synt. 21.5.1925 siirtyi eläkkeelle Uudenmaan Prikaatista 6.4.1970. Asevelvollisuus RTR 4 1945.

Otettu au:n toimeen IR 4 1.7.47.

Ylivääpeli hänet ylennettiin 15.2.62.

Kunniamerkit: Mm 1941—45.

Yliv Birger Jarl Ljunggren, synt. 6.8.1918 siirtyi eläkkeelle Uudenmaan Prikaatista 6.8.1970. Asevelvollisuus 1939—1940, reserviläisenä 1941—1944.

Otettu au:n toimeen IR 4 1.12.47.

Ylivääpeli hänet ylennettiin 9.7.69.

Kunniamerkit: Mm 41—45, Vm 2.

Yliv Karl Gustav Krusell, synt. 11.10.1919 siirtyi eläkkeelle Uudenmaan Prikaatista 3.9.1970. Asevelvollisuus 1940—1942, reserviläisenä 1942—1944.

Otettu au:n toimeen 1.12.47.

Ylennetty ylivääpeli 6.8.69.

Kunniamerkit: Mm 41—45, Vm 2.

Sotmest Erik Ivar Holmström, synt. 21.3.1926 siirtyi eläkkeelle Uudenmaan Prikaatista 7.9.1970. Osallistui sotatoimiin nostomiehenä 1944, asevelvollisuus 1945—46.

Otettu au:n toimeen TkiK/JR 4 1.11.46.

Ylennetty sotilasmestariksi 5.8.70.

Kunniamerkit: Mm 41—45, Vm 2.

Sotmest Gunnar Heinrich Sunno, synt. 9.1.1919 siirtyi eläkkeelle Uudenmaan Prikaatista 3.11.1970. Asevelvollisuus KK/I/KK 11 1941—43, reserviläisenä 1943.

Otettu au:n toimeen RTR 3 1.10.43.

Kunniamerkit: Mm 39—40, 41—45, Vm, SVR M 1 kr.

Kerhon jäsenkunta toivottaa eronneille jäsenilleen parhaita menestystä uusissa tehtävissään samalla kiittäen erinomaisesta palvelustoveruudesta.

Dragsvik Underofficersklubb r.f.

Rahastonhoitaja Matias Toivo Kyykkä, synt. 2.8.1913 Lapualla, siirtyi eläkkeelle Helsingin Laivastoasemalta rahastonhoitajan tehtävästä sairauden takia 30.9.1970.

Asevelvollisuus SVK:ssa 34—35, sen suoritettuaan kävi Vaasan Kauppakoulun. Aliupseeritoimeen nimitys 1.6.1939. Kävi erilaisia kursseja mm MeriSK —41 ja Huoltokoulun 44—45 sekä tilityskurssin —58. Toimi myös Kansanhuollon tarkkailijana 47—49. Osallistui sotaan 39—44. Rahastonhoitajana 1956 lähtien.

Kunniamerkit: Mm 39—40 msk, Vm 2, Vm 1.

Kerhotoimintaan hän otti osaa aktiivisesti kuuluu mm RT 1:n apk:n johtokuntaan sihteerinä.

Harrastukset: Liikunta ja nuorempana paini.

Ylipursimies Aimo Toivo Ilmari Virtanen, synt. 29.11.1925 Tyrnävällä, siirtyi eläkkeelle Helsingin Laivastoasemalta varusvarastonhoitajan tehtävästä 4.10.1970. Asevelvollisuus 1945 R 2:ssa. Aliupseeritoimeen nimitys 1.12.1948 JR 8:ssa. Osallistui jatkosotaan, haavoittuen 13.10.1945 Tohmajärvellä. Ylipursimieheksi hänet ylennettiin 3.10.1970.

Kunniamerkit: Mm 1941—45, Aunuksen risti. Otti osaa kerhotoimintaan ollen kerhomme kerhomestarina.

Harrastukset: Kalastus.

Kerhomme jäsenet toivottavat Teille hyvää jatkoa siviilissä, sekä onnekasta ja elämän myönteisiä eläkepäiviä.

Porkkalan Aliupseerikerho ry

Sotilasmestari Onni Joronen, synt. 15.12.1915 Muolaa, erosi pl:n palveluksesta 6.8.1970.

Palvelus varusmiehenä KKR:ssä vuosina 1937—1938.

Osallistunut molempiin sotiin, toimien ellääk auna ja sairastallin vääpelinä.

Tullut palkattuna puolustuslaitoksen palvelukseen 26.2.45 varaston hoitajaksi MeriV 1:een. Toiminut eri tehtävissä MeriV 1:ssä, joka sittemmin muutettiin AseV 5:ksi, ollen viimeiset 20 vuotta esikuntavääpelinä.

Ylennetty sotmestariksi 6.1.68.

Kunniamerkit: Vm 1, Mm 39—40 m.s.k, Mm 41—45, SVR M 1 kr.

Sotmest Joronen on toiminut useana vuonna MeriV 1:n ja sittemmin AseV 5:n Au-kerhon puheenjohtajana ja johtokunnan jäsenenä, josta hänelle on myönnetty AUL:n pronssinen ansiomerkki.

Harrastuksista mainittakoon, ampu-aurheilua ja putarhanhoito.

Toivotamme Sinulle, Onni, menestystä uusien tehtävien parissa.

Ylivääpeli Toivo Viljo Virolainen, synt. 6.8.1915 Muolaa, erosi pl:n palveluksesta 4.5.1970.

Palvelus varusmiehenä HRR:ssä vuosina 1937—1938.

Ottanut osaa molempiin sotiin toimien lääk auna MolenP 22:ssa.

Tullut puolustuslaitoksen palvelukseen kersantiksi 1.7.47 määrättyä JR 9:ään lääk auki. Toiminut lääk auna useissa joukko-osastoissa ja viimeksi HämJP:ssa.

Ylennetty ylivääpeli 4.10.67.

Saanut sodan 41—45 muistomitalin.

Toivotamme Sinulle "Topi" leppoisia eläkevaarin päiviä.

Hämeenlinnan Aliupseerikerho ry

KIITOS

Me Oulun Aliupseerikerhosta vuonna 1969 ja 1970 eläkkeelle siirtyneet aliupseerit kiitämme Oulun Aliupseerikerhoa siitä lämminhenkisestä ja arvokkaasta juhlasta jonka meille järjestitte kerhomme 25-vuotisjuhlan yhteydessä 24.10.1970.

KIITOS

Parhaimmat kiitokseni 1.ErVK:n, PSSIE:n viestitoimiston ja maksukeskuksen henkilökunnalle, sekä 1. ErVK:n varusmiehille saamastani huomionosoituksesta siirtyessäni eläkkeelle 5.7.1970.

Sotmest evp Erkki Anttila

KIITOS

Parhaimmat kiitoksemme Utin varuskunnan päällikölle, henkilökunnalle, Utin Aliupseerikerholle sekä naisjaostolle muistolahjoista ja läksiäisjuhlasta.

Yliv. ja rouva Eino Auntila

SOKOS-VUOKSENMAA

IMATRA
Puh. 63 466

VUOKSENNISKA
Puh. 31 366

VESIJOHTOLIIKE Toivo J. Särkioja

IMATRA
Pasinkatu Puh. 1134

**-huoltoasema
J. HARVELA**

VUOKSENNISKA
Puh. 31 936

ITÄ-SUOMEN RENGAS

VUOKSENNISKA
Puh. 31 141

VIIPURIN LINJA-AUTO OY

IMATRA
Puh. vaihde 4211

HEINON KIVILIIKE

TAINIONKOSKI
Puh. 21 210

IMATRAN KULJETUS OY

IMATRA
Puh. 31 296

URHEILULIIKE KISA

Vuoksenniska 31 118
Imatrankoski 14 99

SUOMEN SÄHKÖTARVIKE OY

HELSINKI — IMATRA — LAPPEENRANTA

CITIZEN-laskukoneita IMATRAN TOIMISTOTARVIKE

IMATRA
Lappentie 29 Puh. 4306

KELLO-, KULTA- ja SILMÄLASILIIKE VÄINÖ PIILI

IMATRANKOSKI KOP:n talo
Puh. 1326

IMATRAN PELTI- ja RAUTALIIKE

IMATRA LANSI-SIITOLA
Puh. 21 320 ja 63 249

KELLO-, KULTA- ja SILMÄLASILIIKE A. LAPIO

IMATRA
Lappentie Puh. 1016, as. 4831
— Perustettu v. 1920 —

Parturiliike KERTTU RANTALAINEN

RAUTIONKYLÄ
Kirjakauppatalo Puh. 51 267

KOKOOMUKSEN NUORTEN LIITTO RY

Fabianinkatu 28 A
Helsinki 10

KANSALLISET YLIOPPILAAT RY

Fabianinkatu 28 D
Helsinki 10

KANSALLINEN KOKOOMUS

KAJAANIN KAUPUNKI

Kajaani

ORAVAISTEN VERKATEHDAS OY

ORAVAISTENTEHDAS

OY SAKO AB

Riihimäki

OY LAIVATEOLLISUUS AB

Pl. 152
Turku

NAPPARI OY HATTU-, LAKKI- JA TURKISLIIKE

Hämeenk. 18 Tampere

METSÄLIITTO-YHTYMÄ

ORION YHTYMÄ OY

Nilsjätkäkatu 10
Helsinki 51

SIIVOUS & IKKUNA

Kapteeninkatu 10
Helsinki 14

SUOMEN MERIVAKUUTUS OSAKEYHTIÖ

Et. Esplanaadink. 12
Helsinki 13

OY SUOMI TRAILER AB

Pohj. Hesperiank. 3 B
Helsinki 26

OY LUMIVALKO AB

Rautatienkatu 9—11
Turku

Keskinäinen vakuutusyhtiö METSÄPALO

Tukholmankatu 2
Helsinki 25

VALTION VILJAVARASTO

Stenbäckinkatu 26
Helsinki 25

OY FINRAIL LTD

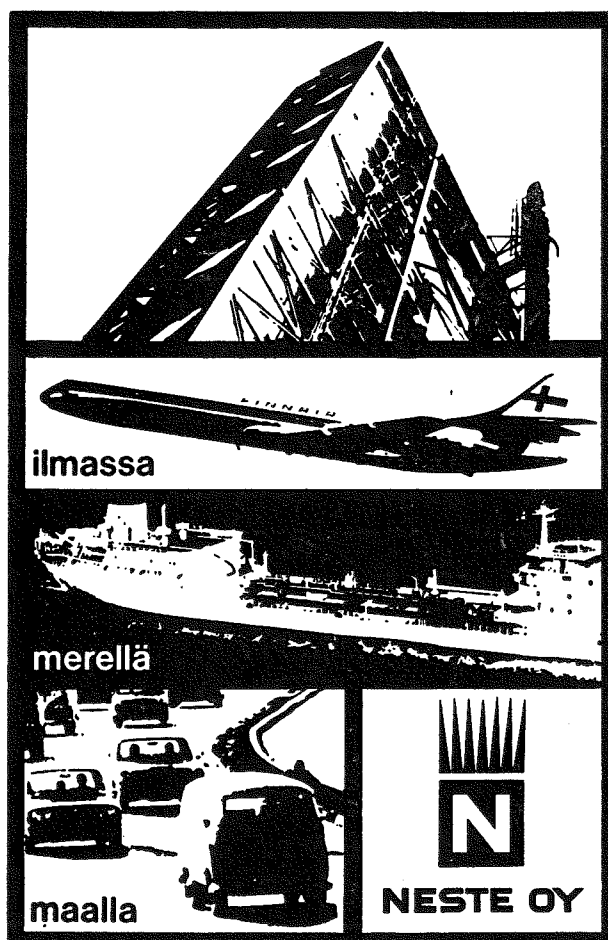
Mannerheimintie 16 A, Helsinki 10

puh. 64 11 90

telex 12-1626

RAUTATEITSE

SUOMESTA • SUOMEEN • SUOMEN KAUTTA

ilmassa

merellä

maalla

NESTE OY

**Meillä on Teille tili,
jolta saatte luottoa
ilman takuita.**

yhteistyössä **KANSALLIS-OSAKE-PANKKI**
luotollinen palkkatili